

13
71

FLACĂRA

ANUL XX
NR. 825
27 MARTIE 1971

ȘAPTE ZILE ÎN IMAGINI

◀ În cadrul manifestațiilor dedicate semicentenarului partidului organizate la Sibiu de către Comitetul județean al U.T.C. în colaborare cu Comitetul județean pentru cultură și artă, înscrie și festivalul cultural-artistic al pionierilor și școlarii. În fotografie: seară de poezie la Școala generală nr. 1.

o prețioasă investiție de gândire

La capătul unor asidue cercetări, prof. ing. V. Harnaj, de la Centrul de cercetări al Institutului de petrol, gaze și geologie din București, a elaborat un procedeu pentru rambleiajul hidrodinamic dirijat, a cărui importanță a fost pe deplin dovedită la construcțiile edilitare de pe litoral. Prin utilizarea acestui procedeu, care constituie o invenție, într-un singur an s-a obținut economii care depășesc 18 milioane lei. În ceea ce privește aria de aplicabilitate, invenția amintită își găsește de asemenea, utilizare în domeniul rambleurilor pentru plajă formele necesare construcțiilor și porturilor, în proces asanării unor zone insalubre, al înobilării nisipurilor de plajă și pentru confecționarea hidraulică a nisipurilor necesare amenajării plajelor artificiale. Procedeu stabilit de prof. ing. V. Harnaj a fost de curând distins cu medalia de aur a Salonului internațional al invențiilor de la Oberhausen — R.F. a Germaniei.

la craiova, un spital cu 1620 paturi

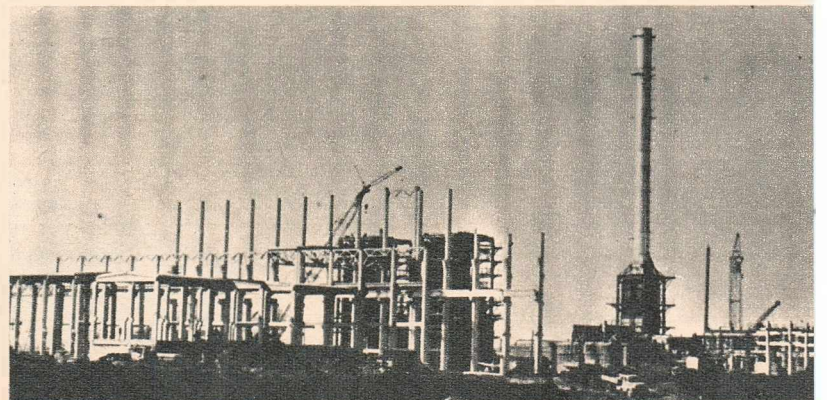
◀ Peisajul urbanistic al Craiovei s-a îmbogățit cu o nouă construcție, pe cât de impunătoare arhitectural, pe atât de folositoare: I.S.C.M.—Craiova a predat beneficiarului în ziua de 13 martie 1971 noul spital modern, a cărui investiție s-a ridicat la circa 120 de milioane lei. Având o capacitate de spitalizare de 1 620 de paturi, noua unitate sanitară dispune de 13 secții de specialitate (chirurgie generală, chirurgie plastică, cardiologie, O.R.L., neurologie, balneo-fizioterapie, boli interne, terapie intensivă, pediatrie, maternitate și nou-născuți etc.), un centru de recoltare și conservare a singelui, serviciu județean medico-legal și o policlinică. În prezent se află deja internați în secțiile noului spital peste 1 200 bolnavi. Acest edificiu sanitar este cel mai mare spital construit în țară în anii regimului nostru și reprezintă o importantă bază tehnico-materială pentru acțiunile de asistență medicală sanitară a populației din această zonă geografică și pentru tinăra facultate de medicină craioveană.

◀ Încă un artist fotograf expune la Galeriile de artă fotografică din str. Brezoianu. La prima sa confruntare cu publicul, Adrian Szasz, tehnician la întreprinderea «Electromontaj», ne prezintă roadele pasiunii sale de zece ani. Nume mai puțin cunoscut, expozanțul a obținut însă cu unele lucrări ale sale distincții atât la expoziții din țară cât și la cele de peste hotare. Expoziția cuprinde mai toate genurile de fotografie, dar e evidentă predilecția pentru instantaneu, pentru fotografia de serial-reportaj, unde autorul se dezvăluie un fin observator. («Trei generații», «Bunicii», «Direct de la sursă» etc.). «Pe unde au trecut anii», și încă altele, ne arată că în spatele aparatului a stat un om de mare sensibilitate, de la care putem aștepta într-un viitor apropiat lucrări încă și mai valoroase.

„După vizita la nepoți”
(fotografie din expoziție).

◀ În zona de răsărit a municipiului Turnu-Severin încep să prindă contur halele Combinatului de hârtie și celuloză, unul dintre cele mai mari obiective de acest gen din țară. Intensificându-și eforturile pentru darea în folosință înainte de termen a primelor trei din cele opt fabrici constructorii de la I.S.C.E.M.—Craiova raportează lună de lună depășiri față de graficele de producție.

În prezența tovarășului **NICOLAE CEAUȘESCU** și a altor conducători de stat, marți, 23 martie a.c., în marea Sală a Palatului Republicii s-au deschis lucrările Congresului Uniunii Generale a Sindicatelor din România, eveniment cu semnificații majore în viața clasei muncitoare, a țării.

La acest forum al democrației muncitorești au luat parte delegați veniți din toate colțurile țării, tineri și virstnici, români, maghiari, germani și de alte naționalități, aleși în conferințele uniunilor pe ramuri de activitate. Dezbaterile Congresului au fost urmărite de asemenea de numeroși invitați,

precum și de reprezentanți ai Federației sindicale mondiale și a numeroase organizații sindicale naționale și internaționale.

În dimineața zilei de 23 martie, într-o vibrantă atmosferă de entuziasm, a luat cuvîntul tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat. Aplauzele cu care a fost subliniată în repetate rânduri cuvîntarea secretarului general au exprimat aprobarea unanimă a delegaților la Congres a ideilor și indicațiilor valoroase date de conducătorul partidului și statului, hotărîrea și voința de a traduce în

viață sarcinile trasate de partid.

În continuare, timp de cinci zile, Congresul a făcut bilanțul activității desfășurate în ultimii ani și a stabilit rolul și atribuțiile ce revin sindicatelor în înlăptuirea hotărîrilor trasate de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român. Precedat de o amplă dezbateră publică, Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor se înscrie în procesul de reinnoire profundă a întregii noastre vieți, de adîncire a democrației muncitorești, a democrației socialiste, proces inițiat și promovat cu consecvență de Partidul Comunist Român.

În acest prim an al noului cincinal, o dată cu cea de-a douăsprezecea bătaie a echinoxului, mai punctuală ca niciodată, primăvara a izbucnit parcă mai însoțită decît eram obișnuiți. Și o dată cu trecerea echinoxului, așa cum consemna la începutul săptămîinii «Scînteia», «Primele semne autentice de primăvară le constituie prezența masivă a cooperativilor și mecanizatorilor în cîmp». Pentru că în deceniul opt al secolului XX anotimpurile se caracterizează nu numai după schimbările climatice, ci mai des după peisajul naturii, pe care îl schimbă munca și inteligența omului. Primăvara aceasta e mai însoțită ca niciodată, pentru că lucrătorii ogoarelor au condiții de muncă și viață pe care nu le-au avut niciodată în trecut. Și e vorba nu de trecutul îndepărtat. Organizarea consiliilor intercooperatiste, reorganizarea întreprinderilor de mecanizare a agriculturii, introducerea măsurilor de îmbunătățire a sistemului de cointeresare a cooperativilor și mecanizatorilor sînt tot atîtea elemente care-i determină pe lucrătorii agricoli să lucreze cu și mai multă hărnicie, cu și mai multă încredere în forțele lor, cu și mai mult spor. Zi de zi, lucrările agricole de primăvară se intensifică. S-a trecut de acum la însămînțările culturilor din prima etapă, care cuprind: orzul, ovăzul, mazărea, trifoiul și altele. Le vor urma sfecla de zahăr, floarea-soarelui și porumbul. Din cele peste 6 000 000 de hectare care vor trebui însămînțate în această primăvară, 3 300 000 sînt destinate porumbului și de pe ele se preconizează a se obține o recoltă medie de 2 730 kg la hectar. Prevederile de roade sînt mai mult decît realizabile dacă ținem seama că la perfecționările inițiate în ultimul timp pentru ridicarea pe o treaptă superioară a eficienței în agricultură se adaugă mijloacele materiale acordate pe linie de stat, în conformitate cu politica economică a partidului nostru. Numai în perioada ultimului plan cincinal baza materială a agriculturii a crescut la tractoare cu 29 la sută, s-au folosit cu 70 la sută mai multe îngrășăminte chimice, iar cultura porumbului, pe suprafețe irigate, s-a extins de la 89 000 ha la 184 000. Consfățuirile ținute la timp au fixat tehnologiile la principalele culturi care se însămînțează în această primăvară, dar cooperativa este aceea care adaptează aceste tehnologii la condițiile ei concrete. Ea răspunde de momentul, modalitatea și condițiile în care trebuie executate lucrările care îi revin. Marea bătălie pentru recolta acestui an a început din plin în condiții de bun augur. Natura a debutat cu generozitate, mijloacele tehnico-materiale există, totul depinde de cum vom lucra. Răspunderea și mai ales responsabilitatea în tot ceea ce se face acum, de fiecare cooperativă agricolă, de fiecare unitate de mecanizare, este adevărata primăvară, primăvară ce stă la temelia succesului.

ȘAPTE ZILE ÎN IMAGINI

se filmează „clopotele“

◀ Vizitatorii Muzeului de la Doftana au avut săptămânile acestea surpriza de a găsi acolo nu numai zidurile reci și umbrele grele ale celulelor ci și o imagine a lumii care a populat cindva cumplita închisoare: deținuți politici, gardieni brutali, director de închisoare crud și arogant, preot smerit, cu toții înviind sub ochii vizitatorilor scene teribile din fosta Doftană. Un grup de actori, printre care Ion Marinescu, Ovidiu Schumaker, G. Gheorghiu, sub conducerea regizorului El. Voiculescu (operator M. Stancovici), realizează, în cadrul Doftanei, filmul «Clopotele», o evocare emoționantă a luptei comuniștilor și antifasciștilor întemnițați.

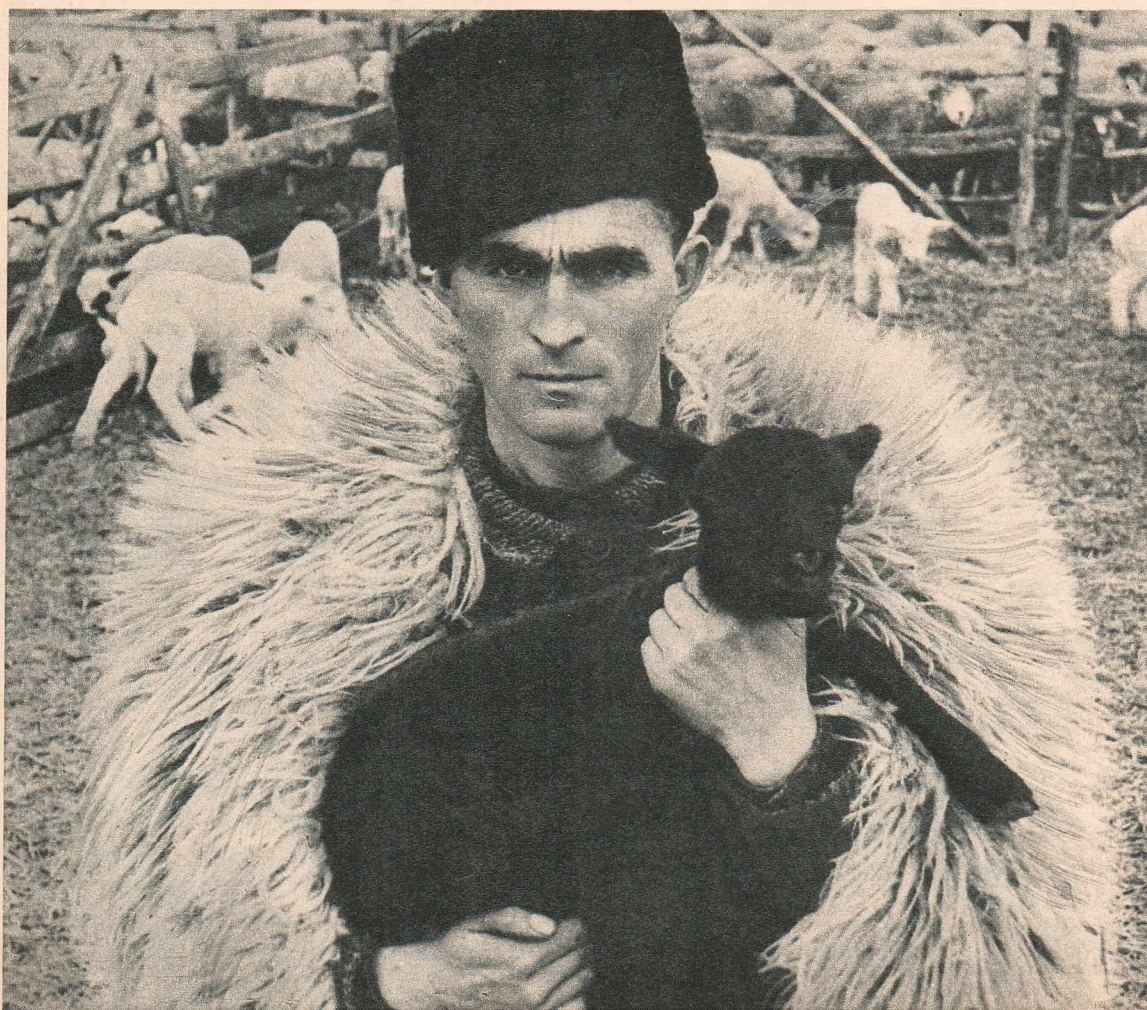

trienala de scenografie

Liviu Ciulei despre Trienala de scenografie de la sala Dalles: «Expoziția, la care participă toate institutele de spectacol din țară, inclusiv cinematografia și televiziunea, a fost concepută pe ideea îmbinării actului dramatic cu actul plastic. Personal, cred că atât oamenii de artă, cât și publicul larg, pot avea acum o privire de ansamblu asupra unui fenomen demn de semnalat. Faptul că la Dalles sînt prezenți cu lucrări peste 90 de expozanți din toată țara mă îndeamnă să afirm că scenografia a devenit, și din punct de vedere geografic, o disciplină artistică realmente cuprinzătoare. Important mi se pare că expoziția noastră e sinceră și nu vrea să mimeze»

memento-fotografie

◀ ... Iar cu cel de-al 401-lea, cooperatorii din Uivar, jud. Timiș, au hotărît să realizeze acest memento-fotografie. Iată și cele câteva rînduri care însoțesc fotografia: «Am dori foarte mult să publicați această amintire de primăvară, deoarece ciobanii cooperativei noastre au obținut și în acest an rezultate remarcabile!» Cu plăcere!

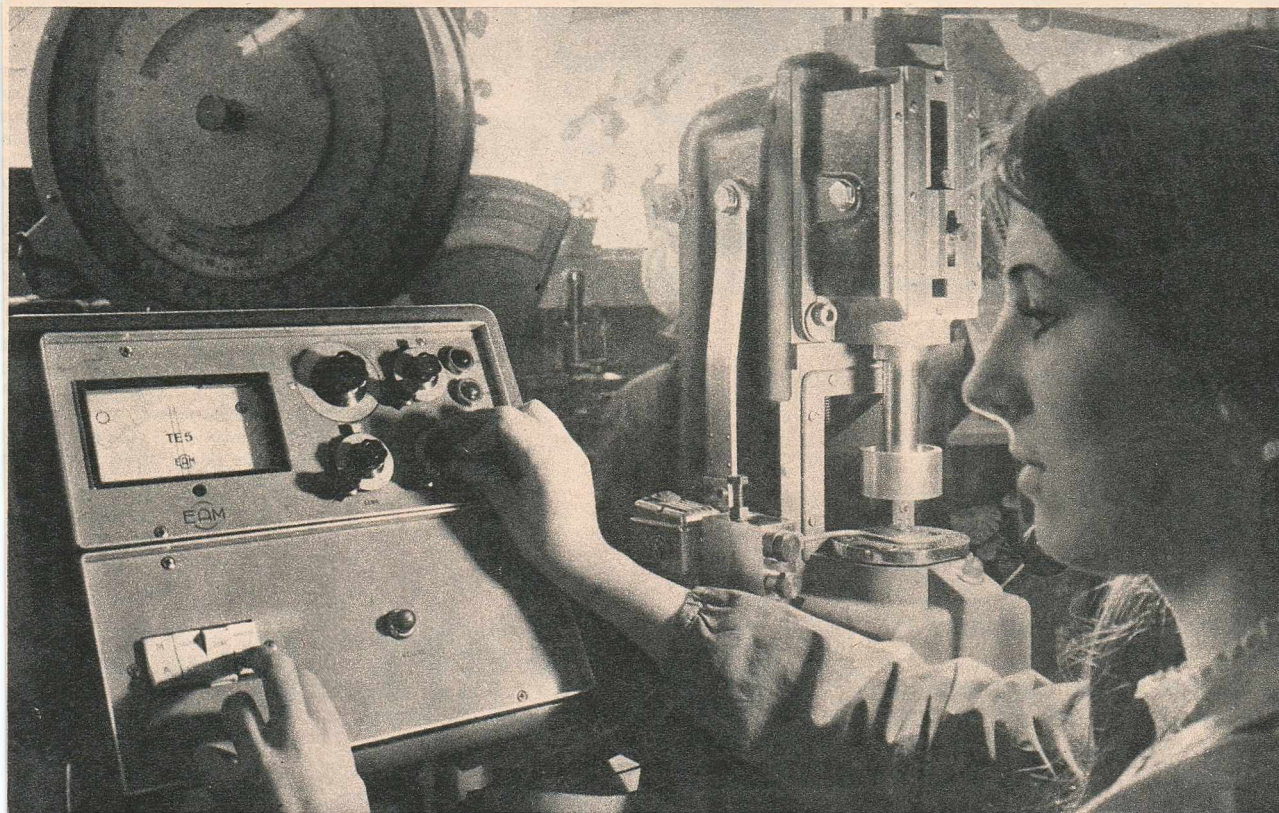
ANDA CĂLUGĂREANU, cîntăreața tenace care de cîțiva ani se străduiește să ne convingă că poate fi și actriță.

Fotografie de **A. MIHAILOPOL**

FLACĂRA. Redacția: Bușurești, Piața Științei 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 41 12. Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Științei».

Prezentarea artistică:
Alexandru FRANCISC

GASTRONOMICĂ

ÎN ACTUALITATE

Mare lucru și Rațiunea. Datorită ei a descoperit omul utilitatea focului și a inventat, înainte de fundarea Romei, momitele la grătar; a pătruns în adîncul pădurilor virgine pentru a ajunge astăzi să culegă ciupercile în cutii de conserve; a cercetat nemărginirea cerului și a început a folosi balanța pentru a putea da lipsă la cîntar etc. Dar cea mai mare cucerire a animalului rațional numit om a fost aceea de a mîncă celelalte animale neraționale, consumînd și pe semenii săi, dar numai la figurat (de unde și expresia literară «L-a mîncat fript»). Deci se poate spune că Rațiunea a făcut din om o viețuitoare superioară. Și multe a reușit Rațiunea în lumea noastră. Un singur lucru nu: să-l facă pe om — așa ființă superioară cum se află — să nu fie lacom. Dacă McLuhan ar fi fost un băiat de treabă, decît să-și piardă mass-timpul acuzîndu-l pe Gutenberg de halul de civilizație în care am ajuns, ar fi trebuit mai bine să scrie «Galaxia lăcomiei». Așa că, ce mai încoace și încolo, e momentul să facem puțină ordine. Ia să vedem. Ar mai fi făcut-o Alain Delon pe samuraiul dacă umbla toată ziua prin zahnale după ciorbă de burtă, cotlete, mușchiuleți și alte părți de animale nevinovate sacrificiate pe altarul lăcomiei? Ar mai fi, săraca (că nu prea are ce îmbrăca), Raquel Welch a mai prima «Sex symbol» dacă ar hali cîte o oală de sarmăluțe în foi de vițē pe săptămîină și s-ar căina pe la măcelării că-i carnea prea slabă pentru jumări și că-i dă măcelarul prea puține oase cu măduvă pentru «zupă»? Ba! Gîndiți-vă cîte zeci de tone de carburanți în plus și ce problemă ar avea N.A.S.A. dacă fiecare cosmonaut ar cîntări de la o sută de kilograme în sus! Sau luați exemplul Mariei Callas, care, ca să-și mențină postul, a făcut un efort de voință și și-a aruncat o dată cu lăcomia și vreo cîteva zeci de chile de pe ea de se prezintă acum ca o silfidă ce stîrnește pînă și invidia tinerelor balerine.

Exemplele de mai sus cred că sînt destul de convingătoare. Așa că trebuie să militați — măcar din cînd în cînd — împotriva lăcomiei atît de răspîndite printre semenii noștri.

Invitați dar vreo 3—4 hulpavi la dv. și țineți-le o lecție pe această temă. (Puteți să vă completați argumentația teoretică și cu pilde medicale, arătîndu-le cît de dăunătoare este lăcomia pentru sănătate: boli de inimă, de ficat, de stomac, de rinichi, ateroscleroză ș.a.)

Și în loc de aperitiv picant însoțit de țuică, serviți-le la început cîte un păhăruț de suc de portocale. Felul doi poate fi un ou fiert însoțit de o sălăciță de andive proaspete, la care ați adăugat cîteva picături de ulei de măsline și de lămîie. Felul trei (mai consistent): cîte două felii subțiri de piine prăjită, unse cu unt, și o felie de șvaițer deasupra. La acestea se mai pot adăuga 2—3 felioare de castravete verde, la fiecare feliuță de piine cu șvaițer. Ca parte lichidă: cîte o jumătate de pahar de suc de roșii. Încheierea e fără desert (dulcele îngrășă și duce la diabet!) și se rezumă la cîte o cafea amară, peste care se adaugă o linguriță de frișcă.

Puteți susține cu toată convingerea că meniul de mai sus e mai mult decît suficient, dacă înainte de circa 30 de minute de venirea oaspeților luați ca vorseps, de unul singur, un pușor de circa 500—600 de grame, copt natur la cuptor, freat înainte cu puțin unt sărat (fără usturoi, că se simte) și pe care îl împingeți pe gitlej cu un pahar de 1/4 vin negru. Piine cît mai puțină: amintiți-vă de Alain și Raquel.

P.P. NAȘU

Adrian ANDRONIC

Întoarcerea în țară

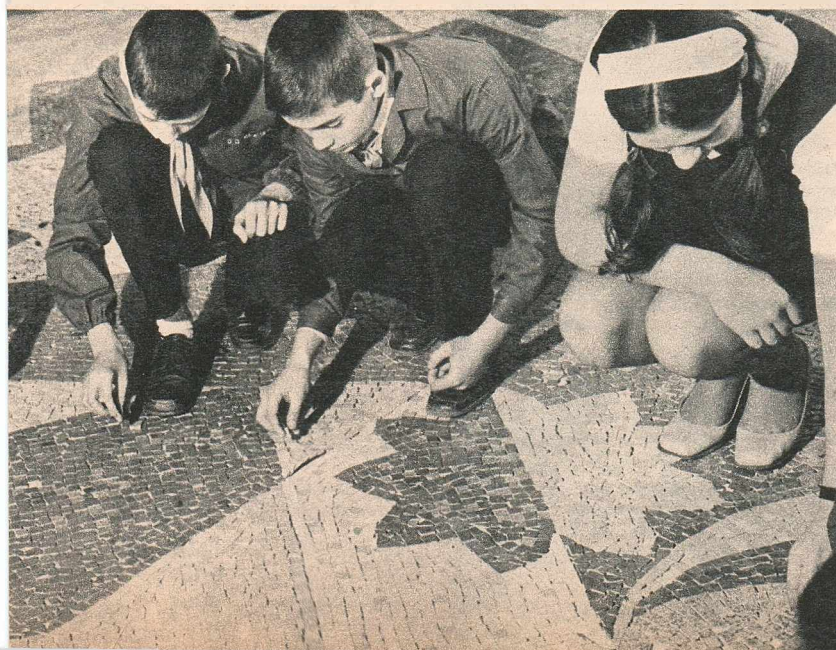
— Unde Dumnezeu am pus servieta cu contractele pe care le-am semnat în străinătate??!!

Recent, Uzina de piese auto din Sibiu a asimilat producția unor numeroase repere necesare în construcția autoturismului «Dacia» și a autocamioanelor și tractoarelor de fabricație românească. Astfel, pînă la sfîrșitul actualului cincinal capacitatea de producție a acestei mari unități va fi de 65 000 de tone. Vă prezentăm un aspect din secțiile de producție.

Cooperatorii de la C.A.P.-Branîște, Vinători, Valea Anilor, Pungina, din județul Mehedinți, au început construirea unei mari sere solare, în cadrul asociației intercooperatiste, Celor 20 de hectare solar care vor produce primăvara aceasta li se vor adăuga în anii următori alte zeci de hectare. Pentru producerea răsadurilor necesare s-a hotărît de asemenea construirea unei sere înmulțitor pe o suprafață de 10 000 metri pătrați.

◀ Ne găsim la Școala generală nr. 198 din București, aici, unde a luat ființă de curînd un cerc de mozaicari. Micii artiști, îndrumați de profesorul Ion Sușala, lucrează în prezență la un triptic închinat semicentenarului partidului. Prima componentă, intitulată «Omagiu», desfășurată pe o suprafață de 20 mp, a fost definitivată.

Prima surpriză: străbătînd halele vechi, mi-a fost greu să-mi închipui că aici se născuse cu adevărat «bijuteria» de care-mi vorbea îndrăgostit un mecanizator cu luni în urmă. «Merge ca ceasul», îmi rămăseseră în minte cuvintele...

Dar pentru conducerea uzinei, pentru colectivele de muncitori și ingineri, cuvintele pe care le-am transmis erau, se pare, un compliment obișnuit. Se pleca nu de la realizări, nu de la ce se înfăptuise, ci de la ceea ce mai rămăsese de străbătut de aici înainte. «Ce-am făcut, se știe — îmi vorbește inginerul șef — trebuie căutate căi spre mai bine».

Și s-au căutat. Iar ceea ce e demn de relatat e amănuntul esențial că s-au și găsit. În anul care a trecut, uzina «7 Noiembrie»-Craiova a înregistrat cheltuieli neeconomice de milioane de lei. Drept care s-a trecut la o bătălie frontală care să ducă la reducerea cheltuielilor la mia de lei, în anul acesta, sub 832. La sfîrșitul cincinalului, în aceeași uzină, cheltuielile vor coborî la 700 lei.

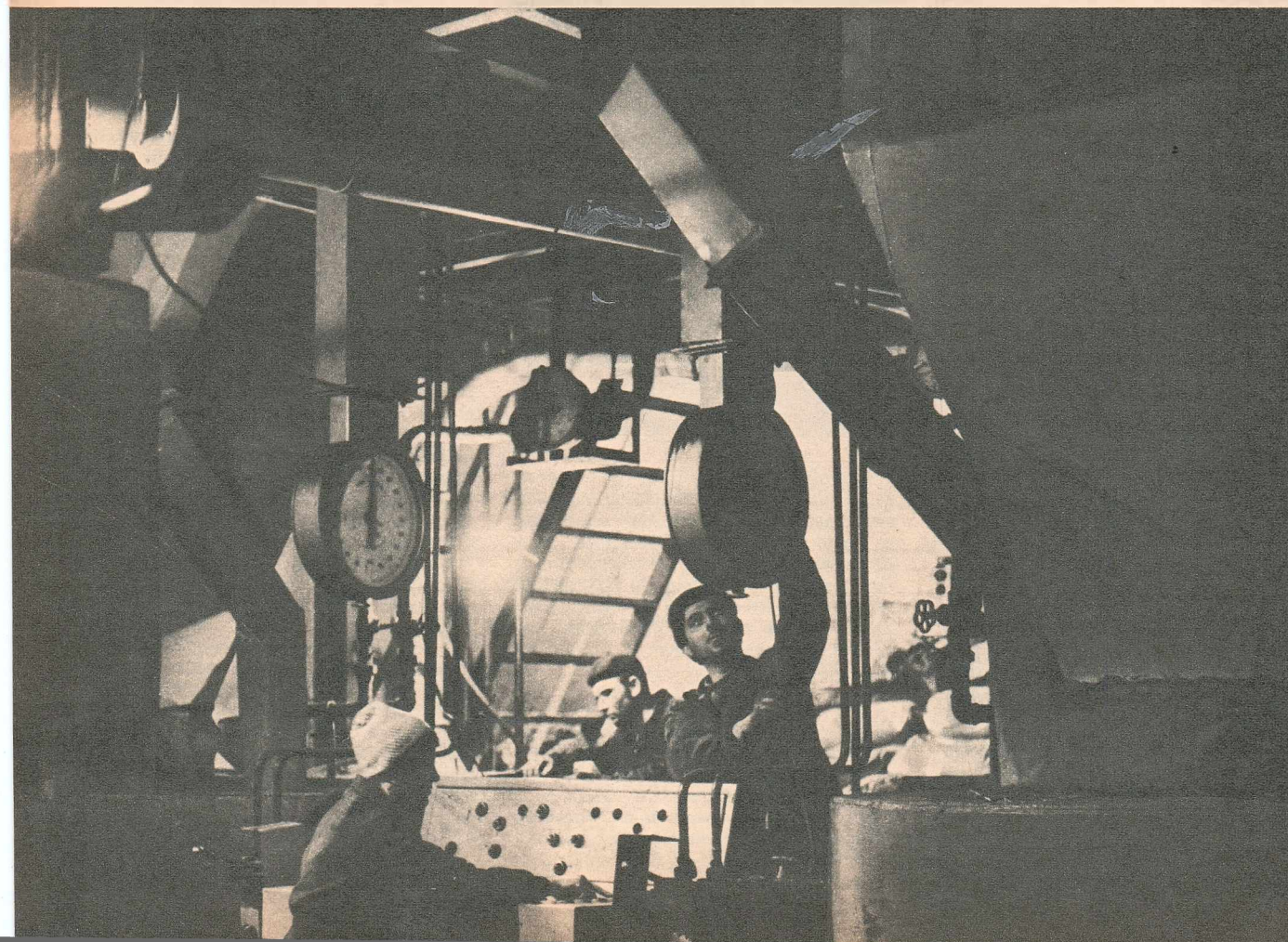
Oameni obișnuiți, aplecați asupra mașinilor, într-o uzină ce nu are nimic excepțional în înfățișare. I-am surprins uniți într-un singur gînd: reducerea cheltuielilor materiale și a prețului de cost. I-am urmărit în lupta lor lipsită de senzațional, *mia de lei* concretizată într-un produs pentru care urmăresc să cheltuiască cît mai puțin. Și nu știu dacă tocmai elementul acesta nu trebuie considerat, pe bună dreptate, senzațional.

◀ Servicii de proiectare al uzinei nu va întîrzi să-și arate utilitatea. Citeva cifre sînt edificatoare: numai prin reproiectarea capacului și a fundului la mașina-cisternă PCU-4 se va obține o economie de 137 kg. Și asta la fiecare remorcă în parte! Reproiectarea suportului rezervor va ușura remorca cu 166 kg. În întreg anul 1971 se va realiza la «7 Noiembrie» o economie de peste 316 tone față de anul trecut. Numai în cinstea aniversării semicentenarului partidului se va obține o reducere de metal de 50 de tone. Cantități însemnate se vor obține prin debitarea profilurilor prin fricțiune, prin eliminarea adaosurilor de prelucrare. Extinderea folosirii înlocuitorilor va înregistra o economie finală de 600 tone metal. Alte 30 de kg se vor reduce numai în construcția mașinii de amendamente. La fel la mașina de împrăștiat îngrășăminte prin centrifugare, produs foarte bine cotate pe piața internațională și premiat cu medalia de aur la Leipzig. Inginera Adriana Stăncescu, responsabilă normelor de consum din uzină, ne-a precizat faptul că în vederea reducerii cheltuielilor la mia de lei s-au luat măsuri concrete care să conducă la o gospodărire mai judicioasă a materialelor. Iată o experiență care merită reluată și de alte uzine: în sectoarele fabricii au fost lansate albumuri de deșeuri. Simplu și eficient! Tehnologul se uită în album și, în loc să dea drumul deșeurilor la I.C.M., hotărăște unde anume se pot folosi. Numai pe această cale uzina va realiza în anul în curs o economie de peste 9 tone metal. În total această «inconjurare» din toate părțile a metalului, ce trebuie folosit cît mai judicios, va aduce uzinei o economie de peste un milion lei.

BĂTĂLIILE UNEI MII DE LEI

de Petre ANGHEL

Fotografii de Elena GHERA

◀ În vederea asigurării unui cît mai judicios control, începînd cu anul acesta s-a trecut la acordul individual sau pe echipe de maximum trei muncitori. În felul acesta, fiecare muncitor în parte se interesează de reducerea rebuturilor și munca fiecăruia nu poate fi confundată, nici cantitativ și nici calitativ. Totodată s-a reorganizat controlul interfațic în cele două schimburi de lucru. De altfel, prin instalarea unei stații centralizate și mecanizate pentru prepararea amestecului de forme s-a ajuns la o reducere substanțială a rebuturilor și la eliminarea forței de muncă.

Prin instalarea stației de preparare a amestecului de forme (din fotografie) s-a înlăturat una din cauzele de bază care generau o mare cantitate de rebuturi.

Și acum, am fost pentru a doua oară surprins. Printre oamenii aceștia simpli, anonimi, pe care la început îi bănuiam doar, există minți creatoare, în înțelesul cel mai deplin al cuvîntului. Altfel n-aș putea înțelege realizările lui Florea Frățilă și David Nicolae. Lăcătuși, simpli lăcătuși, în stare însă să realizeze dispozitivu de bordurat ce înlocuiește munca manuală și duce la o creștere a randamentului cu 30%. Sau ce să cred despre instalația hidraulică pentru prese care mărește de circa 2,5 ori randamentul?

Chiar dacă te-ai obișnuit, cititorule, cu miracole economice la tot pasul, eu îți propun să zăbovim o clipă asupra a ceea ce s-a întâmplat și se desăvârșește la Suceava. Vom găsi câteva învățăminte, ori, cel puțin, prilejuri de reflecție.

Sînt vreo unsprezece luni de cînd în Țara de Sus au descălecat moldovenii plecați cu cîtăva vreme înainte, prin alte județe, să deprindă tainele unei profesii noi pentru meștegurii aceștia — siderurgia. Zică cine ce-o vrea, dar ca să realizezi semnificația acelor transformări pe care le suferă oamenii în fața primelor șarje trebuie să cunoști o oțelărie, indiferent de dimensiunile ei, alt fel decît prin mijlocirea celor mai izbutite redări descriptive. Trebuie să vezi șerpia de foc nu în filme, ci să simți indeaproape dogoarea cuptoarelor, să te bucuri nu de fotogenia jerbelor cu solzi incandescenti, ci să tresari la răbufnirile fiecărei lopeți de cocs aruncate pe gura cuptorului, să urmărești nu numai goana podului rulant pe deasupra capetelor, cu oalele uriașe al căror conținut, o dată revărsat, ar volatiliza orice materie vie, ci să auzi duduul fiarelor vechi care fierb și se așază, să percepi nu numai cu ochii și cu urechile, ci să simți cu pielea și cu frica ta că totul din jur e fierbinte. Atunci te vei întreba cînd s-a plămădit la Suceava nu oțelul, ci oamenii lui.

Vei zice că adaptarea se impunea, că cei mai mulți dintre noi avem ocupații înainte necunoscute acestei țări, că Suceava însăși a lepădat mai de mult vegetarea patriarhală. De acord. Numai că oțelarii aceștia, molcomi prin ereditate, au pășit de la început dezinhibați în fața cuptoarelor. Profilul uzinei — cuptoarele electrice aparțin Uzinei de utilaje și piese de schimb din subordinea Ministerului Industriei Materialelor de Construcții — este prin el însuși dificil, în sensul că întreprinderea furnizează nu produse de serie (ceea ce ar ușura familiarizarea cu o tehnologie mai mult sau mai puțin stabilă), ci unicate sau piese în serii mici. Mai mult, destinația pieselor turnate pretinde nu orice fel de metal, ci oțeluri refractare și înalt aliate. Cu toate acestea, activitatea turnătoriei, a uzinei în general, «merge bine» încă de la intrarea ei în funcțiune.

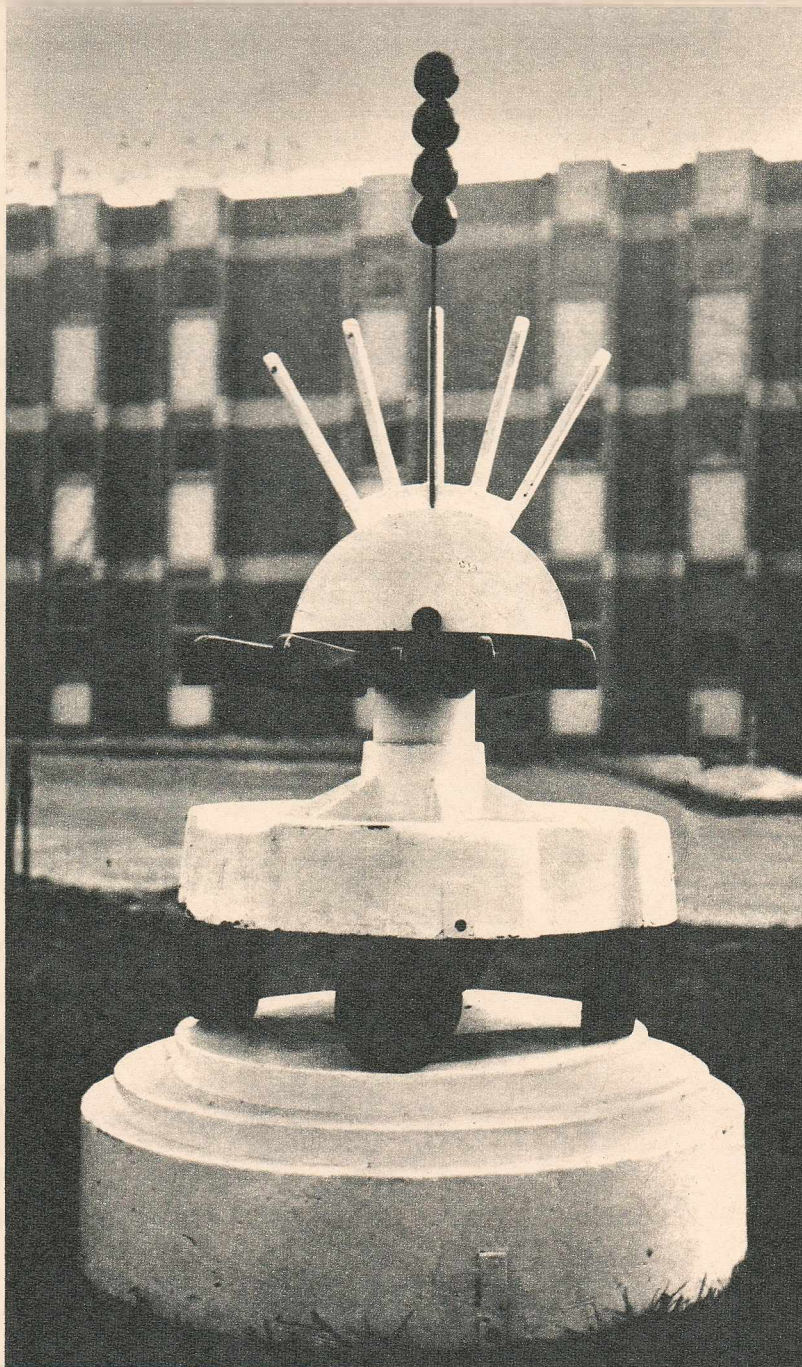
În acest «amănunt» mi se pare că se însumează efectele devotamentului muncitoresc cu rezultatele chibzuitei recrutări și pregătiri a noilor cadre.

Poate crede cineva că, pînă una, alta, s-a apelat la siderurgiști cu experiență din alte colțuri ale țării. Ei bine, nu! Efectivul uzinei este format din tineri — media de vîrstă pe întreprindere este 23 de ani — recrutați din împrejurimi și recalificați în perioada edificării obiectivului. Dar CUM s-a făcut această recrutare și recalificare?

Cu toată duritatea profesiei, afluxul de candidați a fost mare. Îl menționăm pentru că el indică și un anumit grad de entuziasm; or, entuziasmul nu poate lipsi dintr-un proces de schimbare radicală. Indiferent de motivele imediate ale unuia sau altuia dintre candidați, alegerea soluției celei mai bărbărești, tot entuziasm presupune. Mă refer la deosebirile de «interese» dintre Mihai Plămădă, spre exemplu — ajuns șef de echipă în atelierul oțel-formare pentru că asta a fost plășerea lui de cînd a văzut o micuță turnătorie de fontă la Rădăuți — și ostul șofer Dumitru Ghiuță — care în urma unui accident de circulație, petrecut independent de atenția lui, s-a hotărît să dea laibii votanul — dintre Gheorghe Rusu — care a părăsit șantierul de construcții în căutarea unei munci mai ritmice — și Vasile Dochia — fost tîmplar «de lux», ajuns șef de echipă la modelărie din pură entuziasme spre autodepășire.

În fața valului de entuziasm, alimentat de cele mai diferite ocupații, coordonatorii viitoarei uzine (ei înșiși recrutați din timp — în alt amănunt prețios) au chibzuit rece și au examinat lucid. Formal, concursul de admitere putea fi ținut la limba română, matematică și asupra mai știm noi cărei bibliografii de specialitate, cu verificări practice și apropiate de siderurgie. Beneficiarii-examinatori au procedat exact invers. Și-au ncrucișat curiozitatea cu abilitatea candidaților «în deplasare», pe propriul teren al cestora. Adică, au verificat nu ce nu știau candidații, ci ceea ce știau ei, i-au ascultat un probleme din viitoarea profesie, ci din meseria pe care o practicaseră.

— Nici unul nu avea idee de siderurgie,

Sensibilitatea artistică a moldovenilor rămîne nedezmînițată, chiar atunci cînd ei minuiesc lingura topitorului și privesc prin vizete de cobalt. Colectivul Uzinei de utilaje și piese de schimb din Suceava a avut o inițiativă unică în țară, pînă acum: instituirea unei colaborări permanente cu filiala locală a Uniunii artiștilor plastici. Colaborarea vizează valorificarea pieselor dezafectate prin lucrări de artă ornamentală moderne, crearea unei ambianțe cit mai plăcute și demne în perimetrul uzinei, rezolvarea unor probleme de estetică industrială, decorarea principalelor artere de circulație din județ etc. În imagine: o lucrare a sculptorului Vigh Istvan, expusă în parcul uzinei.

REFLECȚII CEL MAI BUN STRUNGAR SE FACE AVOCAT!?!...

de Sergiu ANDON
Fotografie de Mihai ALEXE

ne declară Ion Nemțșor, inginerul șef al uzinei. Așa că era firesc să le depistăm aptitudinile de bază, simțul profesional, gîndirea tehnică, originalitatea ei, capacitatea de efort, aderența la nou, nemulțumirea de sine.

Interlocutorul își amintește stupeoarea cu care l-a întîmpinat comisia pe Vasile Prisăcaru, pe atunci parchetar. Distanță cam mare pînă la turnarea oțelului. Și totuși a fost examinat din tainele meseriei pe care o stăpînea atunci. Cineva l-a întrebat cum elimină rosturile parchetului. Tînărul a dat un răspuns ingenios. A fost admis, iar acum e unul dintre cei mai buni muncitori.

Pe lîngă experiența pozitivă a acestei metode legate de recrutarea cadrelor, găsesc că ea nu face decît să corespundă, păstrînd proporțiile, la ceea ce reprezintă modernul în învățămînt și în verificarea cunoștințelor. Căutarea căilor verificării profunde denotă și o mentalitate nouă și necesară. Este vorba de interesul factorului responsabil de a nu se mulțumi numai cu declarații de bune intenții, ci de a vedea și posibilitățile de traducere a lor în fapt.

Dar selecționarii suceveni nu s-au rezumat la atît. Ei n-au uitat că tinerii pe care i-au ales s-au orientat către o profesie sau alta din cele care urmau să fie practicate în — pe atunci — viitoarea uzină, mai mult din auzite. Contactul cu realitatea urma să se petreacă la locul calificării — o uzină bucu-reșteană cu profil similar. Era firesc ca o dată cu «dumirirea» să apară și schimbări de «gusturi». Pe lîngă grupul de practicanți a fost delegat un împuternicit, care să le asculte doleanțele, competent să aprobe, de la caz la caz, inversări de opțiuni, pînă nu era prea tîrziu.

Această atenție a conducerii viitoarei uzine are — pe lîngă un indiscutabil aspect democratic și uman — și valoarea a încă unei măsuri chibzuite. Recalificarea radicală a viitorilor muncitori a fost așezată astfel, de la început, pe baze stabile. Devine aproape de prisos să mai remarcăm că școlarizarea și practica noilor siderurgiști au fost programate și încheiate din timp, astfel încît să le rămînă vreme pentru a participa la montarea utilajelor și la probele tehnologice.

Recalificarea are, deci, rosturile, regulile, dar și limitele ei. Vrem să spunem că nu am dori să se interpreteze reușitele experiențe ale uzinei sucevene ca o pledoarie pentru schimbarea repetată, capricioasă, a meseriei. Există momente cînd societatea, progresul tehnic, industrializarea, o cer. Recunoaștem și dreptul reașezării profesionale a individului, care nu și-a găsit de la început locul potrivit. Căutările unui asemenea om nu se pot însă prelungi la infinit fără a cădea în aventură.

Lăsăm lui E.M. libertatea de a-și alege viitorul. Dorim să nu aprecieze aceste rînduri ca o imixtiune în viața lui. Nu întîmplător divulgăm doar inițialele numelui. Dar nu putem trece peste calitățile și talentul care vor fi făcut din acest tînar, provenit dintr-o regiune fără tradiție industrială, laureatul ultimei ediții a «Olimpiadei strungarului», concurs organizat de Uniunea Tineretului Comunist, U.G. S.R. și Radioteleviziunea română. E.M. a cîștigat «strungul de aur» la mama industriei acasă, în lupta cu secunde, cu milimetrul, cu întrebările încuetoare, cu o mașină nouă pentru el, cu detaliile unei piese necunoscute, cu suporterii localnici, cu parțialitatea organizatorilor chiar (ultimul rival, din cîteva sute, s-a «întîmplat» să fie chiar din uzina-gazdă). Cîtă mîndrie, pasiune și ce siguranță profesională ascunde acest succes!

Iată de ce am fost contrariați aflînd că tînărul, evident dotat intelectual, s-a înscris la cursurile fără frecvență ale Facultății de... drept. Subscriem la tentativa sa către dobîndirea unei pregătiri «superioare». Ea se înscrie chiar, formal, în imperativul epocii. Dar, oare, nu a ales el, după succese evidente și greutăți evidente, calea cea mai ușoară? Nu știm dacă tagma juriștilor va cîștiga un pledant eminent, dar corpul tehnicienilor — al inginerilor, eventual — va pierde o speranță.

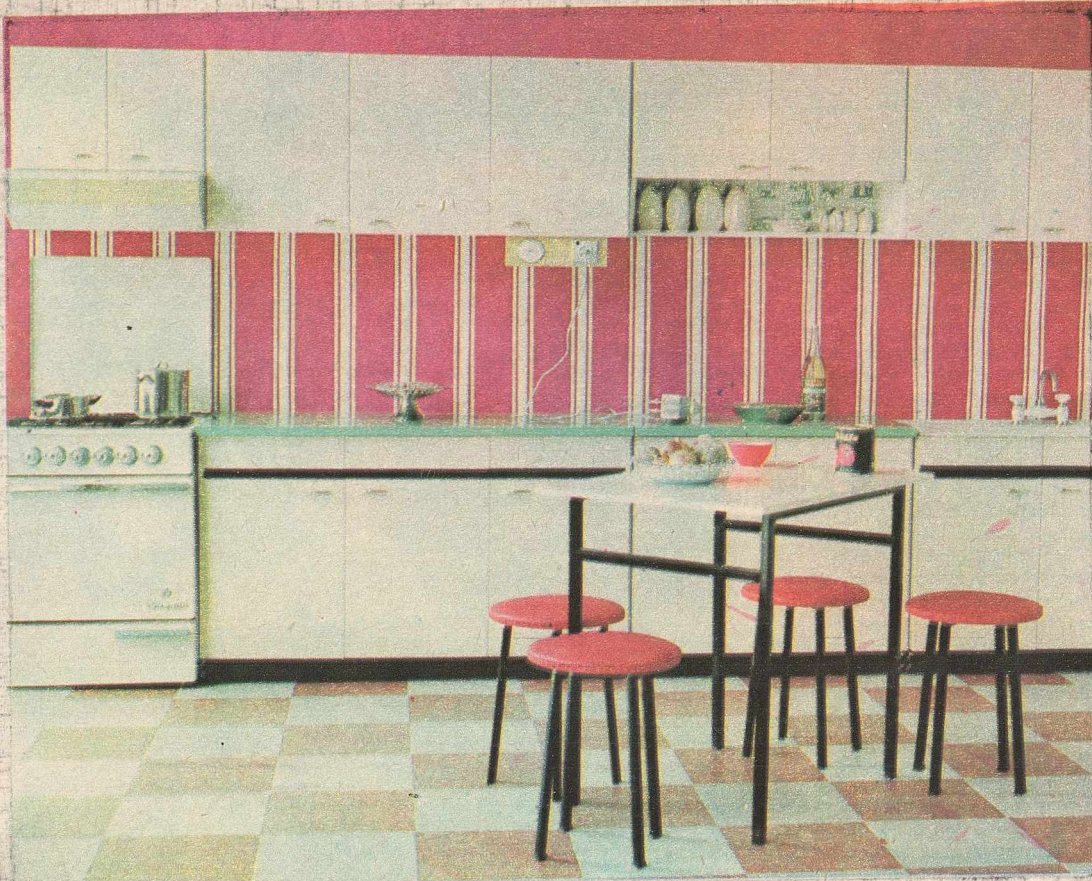
Poate că E.M. nu va abandona metalurgia. Poate că urmează dreptul doar așa, pentru cultură generală. Îi cerem scuze pentru intervenție. Dar am făcut-o, după cum spuneam, din dorința de a nu se înțelege că dacă sîntem partizanii recalificărilor necesare, bine organizate, susținem și operațiile de acest gen, gratuite, ca scop în sine.

Ministerul Industriei Lemnului lansează cea mai modernă garnitură de bucătărie — TOMIS.

Fabricată de CIL-PIPERA, după concepții și tehnologii evoluat, din materiale de cea mai bună calitate și înzestrată cu numeroase accesorii de confort, bucătăria TOMIS oferă largi posibilități de adaptare la spațiul culinar al apartamentului dv., având corpurile superioare suspendate pe perete, mască pentru chiuvetă și dimensiuni judicios calculate.

O masă cu taburete elegante, supte, completează funcționalitatea acestei bucătării cu posibilitatea servirii mesei în același cadru.

Finisajul îngrijit și culorile pastelate conferă garniturii de bucătărie TOMIS — și implicit apartamentului dv. — o notă de confort și eleganță nemaiîntilnită pînă în prezent.

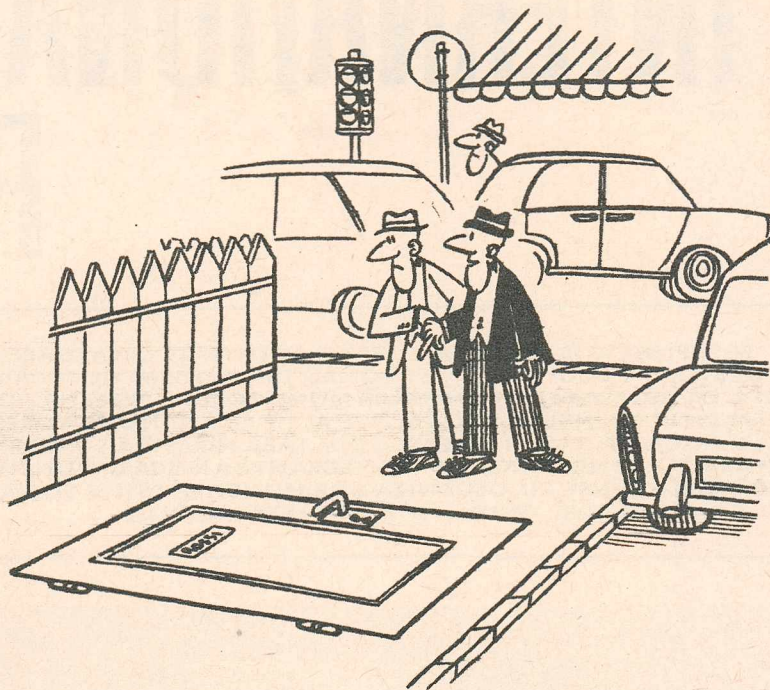

PIPERA

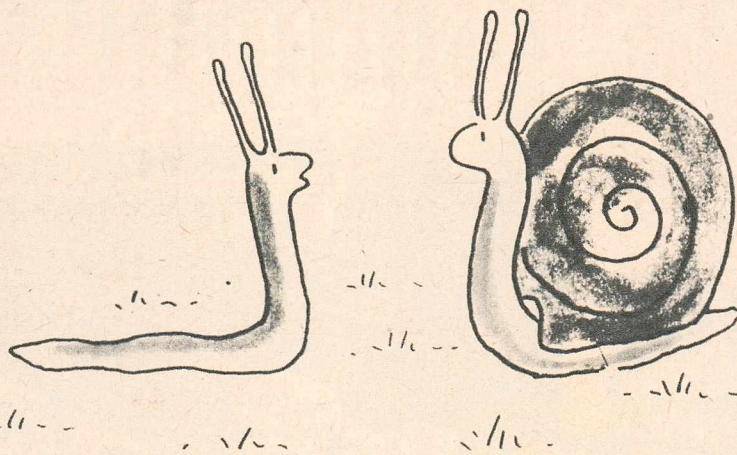
ȘOSEAUA PIPERA NR. 48, SECTOR 2, BUCUREȘTI, TELEFON 33 00 80

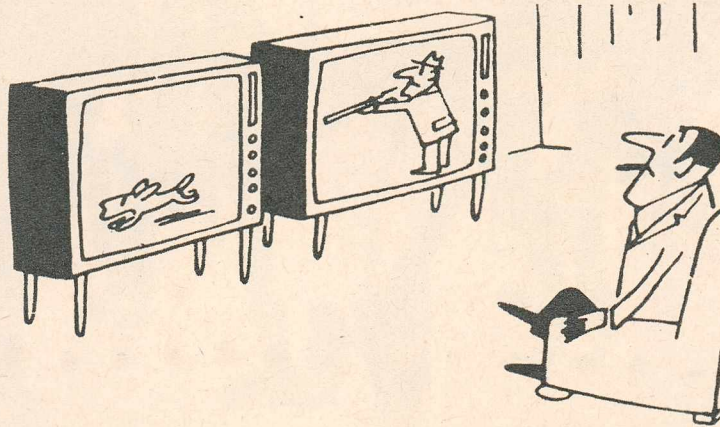
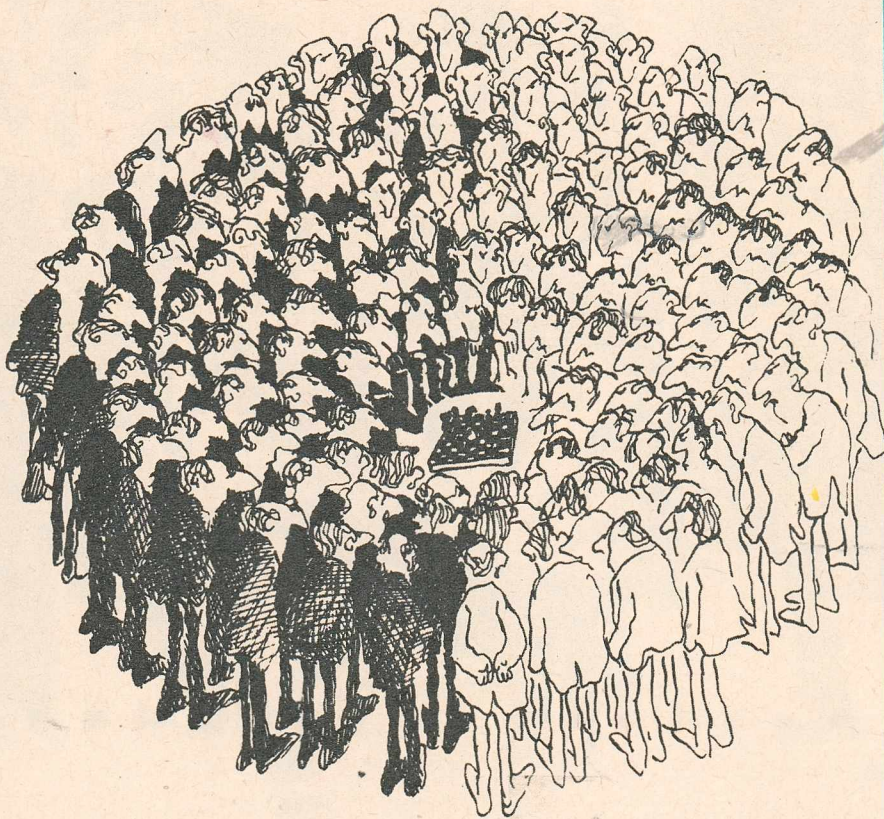

- Aici locuiește ilustrul speolog, doctor Rossi.

- Am fugit de acasă...

ÎN SPIRITUL INTERNATIONALISMULUI PROLETAR

FILE
DE
ISTORIE
ÎN IMAGINI

de conf. univ.
I. ARDELEANU

SE ÎMPLINESC 50 DE ANI DE LUPTĂ ȘI ACTIVITATE CREATOARE A PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN. AFIRMAREA PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN DIN MOMENTUL FĂURIRII SALE — ISTORICUL CONGRES DIN MAI 1921 — CA DETASAMENT AL MIȘCĂRII MUNCITOREȘTI INTERNAȚIONALE A FOST O CONTINUARE FIREASCĂ A TRADIȚIILOR INTERNAȚIONALISTE ALE MIȘCĂRII MUNCITOREȘTI DIN ROMÂNIA. DE LA ÎNCEPUTURILE SALE, MIȘCAREA MUNCITOREASCĂ DIN TARA NOASTRĂ S-A AFIRMAT CA UN DETAȘAMENT ACTIV AL PROLETARIATULUI MONDIAL, PARTE INTEGRANTĂ A MIȘCĂRII MUNCITOREȘTI INTERNAȚIONALE, ÎNTREȚINÎND LEGĂTURI STRINSE CU ORGANIZAȚIILE MUNCITOREȘTI ȘI SOCIALISTE, NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE, CU CONDUCĂTORII EMINENȚI AI PROLETARIATULUI.

În iulie 1919, muncitorii români au participat la greva generală internațională de solidaritate pentru apărarea Rusiei Sovietice și a revoluției proletare din Ungaria. Iată relatarea despre desfășurarea grevei reprodusă din ziarul «Chemarea», 24 iulie 1919.

În rindurile batalioanelor internaționale pentru apărarea revoluției proletare din Ungaria s-a aflat și numeroși militanți români. În fotografie: un batalion internațional, având în frunte militanți români, înainte de plecarea pe frunte — 1919.

Proletariatul și-a spus cuvântul

Aspectul Capitalului — Incidentele — Arșările. — Intrunirea dela Cărbul Todești. — Asupra Orașului Lăderței. — Ca-i cu comunistul din "Vestru". — În preincheie

BRATELE ÎNCALECĂTE

REVOLUȚIA SOVIETICĂ ÎN CHINA CREȘTE

MAY 1934

EDITORA
COMITETUL NAȚIONAL AL PARTIDULUI COMUNIST DIN ROMÂNIA
(Secțiunea Internațională Comunistă)

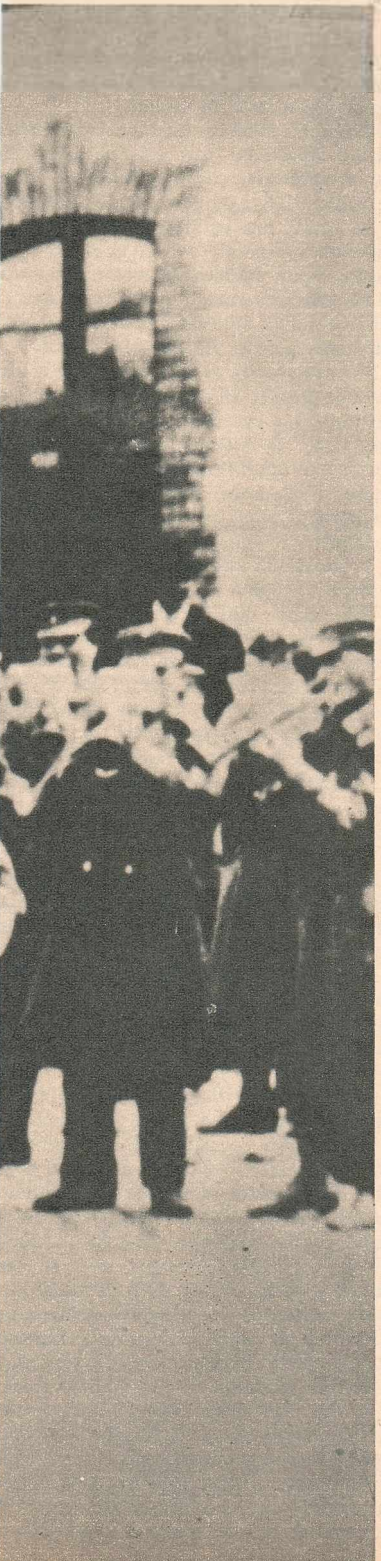
Proșul Lei 2.

La mișcarea de rezistență a poporului francez împotriva ocupațiilor hitleriste au participat, în multe unități de francitiori, militanți români — așa cum se vede și din această imagine, înfățișând defilarea unui grup de francitiori la Marsilia (august 1944).

în lupta pentru apărarea Spaniei republicane au participat pe diferite fronturi și militanți români. Fotografia, datind din 1936, înfățișează pe membrii români ai brigăzii de artilerie.

Broșură editată de P.C.R. în ilegalitate, în care au fost popularizate succesele revoluției chineze — mai 1934.

Primele organizații profesionale ale proletariatului român continuau la o altă scară interesul și dorința de cunoaștere ale muncitorilor români față de ideile înaintate din acea epocă, tot astfel cum, la începutul secolului al XIX-lea, oameni înaintați din țara noastră, ca Theodor Diamant, Ion Eliade Rădulescu, Cezar Bolliac, au stabilit legături cu reprezentanți ai socialismului utopic francez. Carol Farcaș, conducător al Asociației generale a muncitorilor din Timișoara, filozoful Vasile Conta, scriitorul Gheorghe Panu au fost membri ai Internaționalei I. Este cunoscut că pe teritoriul țării noastre — la Timișoara, Anina, Oravița, Oradea — au existat secții ale Internaționalei I. Socialiștii români de la sfârșitul secolului al XIX-lea au avut legături cu Friedrich Engels. Scrisorile lui Friedrich Engels către socialiștii români oglindesc interesul viu și simpatia cu care acesta urmărea dezvoltarea mișcării revoluționare și muncitorești din țara noastră. «Cu mare plăcere — scria Engels în 1888 — am văzut că socialiștii din România primesc în programul lor principiile de căpetenie ale teoriei care a izbutit a aduna într-un mănunchi de luptători pe mai toți socialiștii din Europa și din America. Este vorba de teoria prietenului meu, răposatul Karl Marx».

Organizațiile politice ale clasei muncitoare din România — începând cu Partidul social-democrat al muncitorilor din România, înființat în 1893 — au participat la dezbaterile marilor probleme care au stat în diferite etape în fața mișcării muncitorești internaționale, și-au afirmat solidaritatea și sprijinul activ față de luptele proletariatului mondial. Numeroși combatanți români ca I. Cernătescu, C. Haralambie, Gh. Roșniță au luptat în 1871 pe baricadele Comunei

din Paris, apărind primul stat al muncitorilor. În 1905 muncitorii din București și din alte orașe ale țării s-au solidarizat cu lupta proletariatului rus împotriva țarismului, au desfășurat o largă acțiune de sprijinire morală și materială a echipajului revoluționar de pe crucișătorul «Potemkin», debarcat la Constanța.

O pagină vie a spiritului internaționalist al proletariatului și maselor muncitoare din țara noastră o constituie largile acțiuni în sprijinul Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, lupta batalioanelor revoluționare române, cu arma în mână, pentru apărarea primului stat socialist. Clasa muncitoare din țara noastră și-a manifestat solidaritatea cu revoluția proletară din Ungaria și Germania. Proletariatul român a participat, la 21 iulie 1919, la greva generală internațională de solidaritate pentru apărarea cauzei muncitorilor din Rusia Sovietică și Ungaria.

Aceste tradiții nobile au fost ridicate la un nivel mai înalt, prin crearea Partidului Comunist Român, care a condus cu pricepere și curaj lupta clasei muncitoare, a maselor muncitoare din țara noastră pentru răsturnarea puterii exploatatorilor, pentru apărarea, alături de muncitorimea de pretutindeni, a cauzei libertății popoarelor, progresului social și păcii în lume.

Partidul Comunist Român a cultivat cu consecvență în masele oamenilor muncii spiritul internaționalismului proletar. În anii grei de la începutul activității sale și apoi în cei ai ilegalității, partidul a chemat clasa muncitoare, forțele progresiste ale poporului să se solidarizeze cu marea răscoală populară din Bulgaria, cu lupta tinerelor partide comuniste din diferite țări din Europa, a sprijinit marea grevă generală din 1926 din Anglia, s-a ridicat cu hotărâre

în apărarea militanților mișcării muncitorești ce fuseseră arestați — ca E. Thälmann, Gheorghe Dimitrov. În perioada premergătoare celui de-al doilea război mondial o largă simpatie și sprijin a acordat Partidul Comunist Român răscoalei din Austria, luptei poporului din Etiopia. Cu viu interes a fost urmărită lupta revoluționară a poporului chinez. În anii 1936—1939, aproape 500 de voluntari români au participat la luptele pentru apărarea Spaniei republicane.

În perioada de cumpănă pentru întreaga omenire a luptei antifasciste, comuniștii și patrioții români s-au solidarizat cu popoarele Iugoslaviei, Poloniei, Greciei, Austriei, Albaniei și ale celorlalte țări cotoprite de hitleristi. În epopeea rezistenței antifasciste și-au înscris numele mulți comuniști și patrioți români care au luptat în detașamentele de partizani din Uniunea Sovietică, Franța, Cehoslovacia, Belgia.

Istoria și drumul eroic de luptă al partidului nostru consemnează de asemeni în paginile sale solidaritatea și simpatia cu care au fost înconjurată partidul comunist și clasa muncitoare din România de către comuniștii de peste hotare, ceea ce a reprezentat un imbold puternic în lupta lor.

În anii construcției socialiste, Partidul Comunist Român a dezvoltat puternic legăturile sale cu toate partidele comuniste și muncitorești din țările socialiste și capitaliste, cu mișcările de eliberare națională. Continuarea consecventă a tradițiilor internaționaliste ale Partidului Comunist Român își găsește expresie în lupta pentru construirea socialismului pe pământul României, în întreaga politică pe care partidul și statul nostru o desfășoară în domeniul vieții internaționale.

Muncitori, soldați români înrolați în batalioane revoluționare au luptat pentru apărarea cuceririlor Revoluției din Octombrie. În fotografie: Secția politică a frontului Turkestan (X) Dic Dicescu și Ghiță Moscu (XX), militanți români.

PENTRU REVOLUȚIA DIN 1917

Manifestație a batalionului revoluționar român pe străzile orașului Odessa, în ianuarie 1918.

Anul revoluționar 1917 m-a găsit recrut la Bîrlad împreună cu un grup de tovarăși din mișcarea muncitorească, cu care aveam legături încă din 1909.

Evenimentele din 7 noiembrie 1917, în urma cărora a fost instaurată Puterea sovietică, au stîrnit în rîndurile noastre un imens entuziasm. La scurt timp după revoluție, Comitetul de acțiune al grupului social-democrat a trecut la înlăturarea unei dorințe fierbinți a masei muncitorilor și soldaților români: crearea unor batalioane revoluționare române care să lupte cu arma în mînă, alături de poporul rus, pentru apărarea cuceririlor revoluției socialiste.

Era nevoie însă de cadre militare corespunzătoare, fiindcă batalionului nu i s-au alăturat decît vreo doi-trei ofițeri din fosta armată regală, aflați la Odessa. Eu eram agitator politic al batalionului, avînd totodată sarcina să recrez elemente bune în acest batalion, al cărui efectiv era în continuă creștere.

După mai multe lupte, cîțiva ostași din regimentul internațional au fost puși la dispoziția departamentului de agitație și propagandă din Petrograd. Printre aceștia mă găseam și eu.

Ajunși aici, am fost primiți de Urițki, șeful acestui departament. Apoi am fost trimis la Moscova, unde m-am prezentat doctorului C. Racovski.

— Avem o problemă importantă de rezolvat pentru care este nevoie de doi oameni curajoși — mi-a spus el.

— Eu unul sint gata să mă duc.

— Foarte bine, dar mai caută-ți un tovarăș.

L-am găsit în persoana lui Ioniță Dumitrescu, un vechi tovarăș de luptă care făcuse și el parte din batalionul revoluționar român.

A doua zi, conduși de Racovski, ne înfățișăm la Kremlin. Am intrat într-o sală și ni s-a spus să așteptăm. După cîteva clipe

apăru Lenin — pe care noi îl mai văzusem la mitingul de la 1 Mai 1918 la Moscova.

Vine viori, cum era întotdeauna, ne strînge mîna — mie și tovarășului Dumitrescu — și ne spune, prin doctorul Racovski, ceea ce aveam de făcut. Trebuia să plecăm la Feodosia pentru a aduce documentele batalionului revoluționar român de la Odessa, precum și unele valori.

Am ajuns cu greu la Feodosia, după un drum de vreo 8—9 zile.

Ne-am prezentat Sovietului local, de la care am primit un plic sigilat și o sumă foarte mare de bani, în bancnote, cîteva sute de milioane.

După alte 9 zile de călătorie, pline de primejdii, ne-am înapoiat la Moscova și ne-am prezentat doctorului Racovski. Ne-a condus din nou la Kremlin, la Lenin, care ne-a întrebat cum am îndeplinit misiunea și care e situația prin părțile Feodosiei.

I-am povestit tot ce s-a întîmplat pe drum și tot ce am văzut pe acolo.

Lenin ne-a ascultat, ne-a felicitat, ne-a bătut pe umăr, a rîs cu noi. Cînd să ne despărțim, s-a întors de la ușă, și ne-a întrebat unde dormim. I-am spus că avem unde dormi, avem schimburi, echipament.

— Dar unde mîncăți?

— Mîncăm în oraș.

Dar Lenin nu s-a mulțumit numai să ne întrebe despre toate acestea, ci a chemat un tovarăș și i-a cerut să aibă grijă de noi.

În toamna anului 1918, după misiunea aceasta, despre care am aflat pe urmă că se numea «misiunea morții», m-am înapoiat în țară.

Ajuns la București, în noiembrie 1918, am luat legătura cu Alecu Constantinescu și am continuat activitatea revoluționară...

Anatol CREȚEANU

(din volumul «Lenin văzut de români» — 1970, Ed. politică)

literare

de Lucian RAICU

MARCEL MARCIAN:

TEATRUL OPERA- ȚIUNILOR

E bine să spunem de la început că lectorul neavizat riscă să-și facă o falsă imagine despre această carte a lui Marcel Marcian (un nume care nu-i spune probabil prea mult), să bănuiască și să vadă în ea cu totu altceva decît este în realitate.

«Sezon la Mamaia» se intitulează prima parte a volumului (care este un roman de idei concentrat); cartea abundă de altele în trimiteri la o pseudorealitate mondenă la un cadru fals cotidian și fals monden Vorbeam, de aceea, de riscul unei înțeleger greșite. Voita inducere în eroare a cititorului superficial se manifestă și în materie de stil. Nu rareori stilul își îngăduie cu ironie ostentație accente de falsă frivolitate.

Substanța cărții se difuzează într-o diversitate de planuri. În stratul imediat vizibil — scriitorul își exercită însușirile de prin observator al psihologilor, în urmărirea unei relații umane originale (de o rară delicatese și suavitate) între două personaje doi bărbați, unul aproape în vîrstă, celălalt tînăr prin biologie, dar și prin vocație, dac se poate spune așa, de o tinerete excesivă aproape stridentă.

Dar relația dintre cele două personaje angajate parcă într-un joc pur, de o autentică și poetică elevație, nu e, la urma urmei cum vom descoperi în curînd din ce în ce mai interesată, decît reflexiv ciudat, joc de umbre proiectate în exterior de conflictul mai real încă, al ideilor. Această descoperire are loc dincolo de suprafața imediat vizibilă care alcătuiește, spunem, primul strat al romanului. Contrastul dintre planul ideatic extrem de filtrat, de abstract, și materialitatea atît de concretă a cotidianului, cu toate detaliile unui «real» imediat, conferă prozei lui M. Marcian nota unei vibrante modernități.

Mai ales că în lumea ideilor, în sfera abstracțiunilor, scriitorul valorifică resursa de lirism, urmărindu-și cu o uimire inocentă plină de bucurie, propriile construcții fantastice; cu o dezinvoltură copilărească, e le înalță și apoi le distruge pe rînd. «Tînăru disperat», obsedat de teatru pînă la paroxism se complăce în a construi cele mai fantastic (și fantasmagorice) formule de teatru posibile, ocazie pentru scriitor de a-și manifesta spiritul foarte inventiv, fantezia lirică și gustul pentru jocul pur, seducător, al ideii. Fiindcă formulele de teatru, cum le imaginează autorul, nu sint decît expresia unor tipare, structuri și categorii existențiale.

Fascinat de acest joc al ideilor, scriitorul este capabil în același timp să-i surprindă caracterul dramatic. În cele din urmă Teatrul operațiunilor este confesiunea, uneori tulburătoare, a unui obsedat al artei, care încearcă să-și depășească obsesiile, să se elibereze de propriile împasuri, printr-o reprezentare a lor cît mai exactă din perspectiva unei detașări ironice.

Ilie Năstase reprezintă astăzi, în nomenclatorul sportiv românesc de circulație internațională, fără nici un dubiu, poziția fruntașă. Datorită succeselor sale într-un sport de o mare popularitate pe toate continentele, Ilie face să se vorbească deseori, și la modul superlativ, despre țara noastră, dovedind încă o dată cât de valoros poate fi sportul atunci când este investit cu acte de ambasador și — mai ales — când «servieta diplomatică» este purtată nu de un oarecare, ci de un alt maestru al rachetei, inseparabilul său partener Ion Țiriac.

În trecerea lor prin Capitală, cei doi supercampioni ne-au vizitat la redacție, punându-se la dispoziția curiozității cititorilor noștri pe care am încercat să-i reprezentăm.

— Cum s-a născut cuplul Țiriac-Năstase?

— Printr-un complex de împrejurări — răspunde Țiriac — explicat, mai ales, de calificarea noastră în finala de la Paris, doar la două luni de zile de când jucam împreună. Până atunci, cu Pietrangeli și Gulyas, cu care făceam pereche, avusesem rezultate de valoare medie, să zicem.

— Nu sînteți prea diferiți ca vîrstă? Mai există un astfel de decalaj la alte cupluri?

— Niciodată încă nu mi-am pus această întrebare, intervine Ilie Năstase, și nu știu măcar dacă sîntem singurul cuplu atît de diferențiat ca vîrstă. Dar nu anii contează, ci mai curînd stilul de joc. Nu, nu vreau să-i fac lui Țiri un compliment. Mă refer la un aspect pur tehnic. Stilurile noastre sînt foarte diferite. El este ceea ce se cheamă un «pregătitor», mie revenindu-mi sarcina să «realizez». Dar unul fără altul nu merge. Poate părea curios nespecialiștilor, dar forța noastră stă tocmai în diferențele manierei de joc, proprii fiecăruia — Rosewall și Stolle nu vor fi niciodată mari ca «dublu»; ambii vor să-și pregătească mingi și să-și realizeze puncte. Evoluția lor apare unora mai spectaculoasă decît a noastră. În schimb, eficacitatea ne avantajează.

E, cred, pentru prima oară de cînd îl cunosc pe Ilie (și de cînd mă interesează ce spune) cînd îl aud vorbind despre Țiriac. O întrebare mă tentează:

— Ai fost vreodată gelos pe Țiriac?

— Îmi cucerește toate simpatizantele, glumește (sau, știu eu?) Ilie. Cred că prin 1965 cînd mă bătea la tenis eram gelos.

— În 1965 nu cred să te fi bătut, rectifică Ion.

— Nici să fiu gelos cînd vreau nu-mi dai voie?

— Ilie crește neconținut și foarte rapid, intervine Țiriac. Pentru el asta este problema. Pentru mine — menținerea. El nici n-a prea încercat un alt partener, cu excepția lui Franulovici.

— Zeliko nu este un om de dublu, intervine Năstase. Aici trebuie să crezi. Uite, Franulovici nici cu Kodes, cu care încercă, nu face un «dublu» teribil. La «simplu», amîndoi sînt foarte buni. Împreună, își pierd din valoare. Cu Țiri (asta este forma de răsfaț maxim pentru Ilie-n.a.) trag de 5 ani și ne merge bine.

— Păi eu sînt «căsătorit» cu familia Năstase. Acum 6 ani m-a «lăsat» Costică, fraze-su și «m-a luat» Ilie. Parcă pot să scap de ei...

— Cum priviți partidele de dublu? Ce preț le dați vizavi de cele de simplu?

— Prefer «simplul», afirmă Ilie, oarecum pe gînduri, poate și din cauza obsesiei unei oglinzi în care se simte parcă obligat să se privească mereu.

— Pentru mine și «simplul» și «dublul» sînt jocuri de tenis și le tratez ca atare, nu mă districă perfect egal. Uneori, chiar, pentru un «dublu» sînt capabil să renunț la un «simplu».

— În cazul acesta, de ce Ilie a abordat dublul mixt cu toate că, după informațiile mele, marii jucători au cam ignorat această probă?

— Ilie cade puțin pe gînduri și oarecum neigurat:

— Cred că și Laver și Newcombe și alții au jucat mixt.

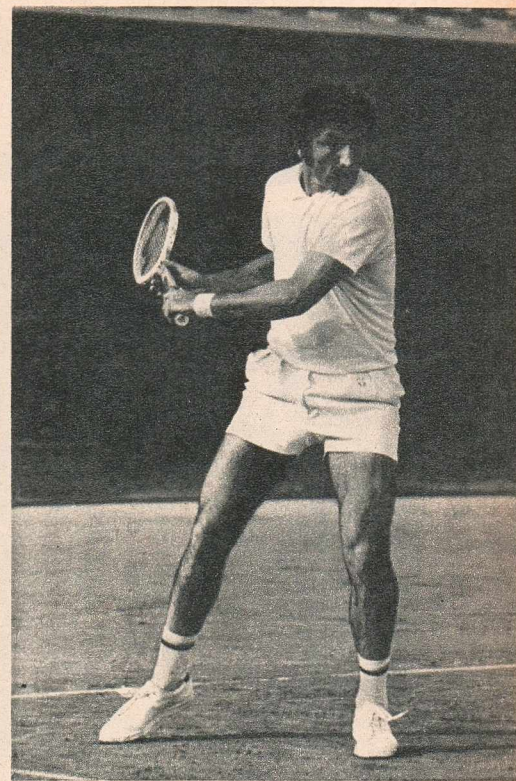
— Îl salvează partenerul său care devine acum «realizator».

— E poate cel mai frumos rezultat al lui Ilie, cel de la Wimbledon, chiar la proba de «dublu mixt». Nu uita: Wimbledonul rămîne Wimbledon și Ilie este primul dintre noi care și-a înscris numele acolo. Asta îl scuza pentru altele...

— Atunci, cum să apreciem Clevelandul, finala «Cupei Davis» din 1969?

— Asta a fost, să ne ierte cei care ne-ar putea crede îngimfați — răspund aproape simultan cei doi — cea mai importantă realizare a unor sportivi români, deși scorul cu care am pierdut a fost dur.

— Deci, punctați mai mult un rezultat al

cu Țiriac despre NĂSTASE și viceversa

echipei decît oricare alt rezultat individual, în ceea ce vă privește, deși Ilie este de două ori campion internațional al S.U.A. în turneele indoor, iar Țiriac a reușit în 1968 să intre în 19 finale (în unele cu Ilie, la «dublu») din cele 25 de turnee la care a participat.

— Evident, Pentru mine cel mai valoros rezultat individual a fost cel de la Salisbury, din 1970, unde am cîștigat finala. Fuseseră prezenți toți profesioniștii. Țiri crede că victoria mea la Ashe a reprezentat și cel mai bun joc făcut de mine.

— Poți să adaugi și înfrîngerea lui Newcombe, în 1971.

— Mi-e greu, Țiri. Nu știu de ce... Poate fiindcă 1970 a însemnat pentru noi succese la Roma, Paris, adevărate campionate mondiale pe zgură, victorii la Bruxelles, la Philadelphia, în sală, semifinale de la Wimbledon...

— Îi ascult pe cei doi pasîndu-și replicile ca și cum ar trece mingea peste fileu și refac, în minte, extraordinarele trasee și succesele lor presărate pe atîtea terenuri din atîtea țări, în care ei par să se fi încurcat de-a binelea, ca într-o plasă foarte-foarte largă din care, vrînd să scapi, mai rău te înnozi.

— Cum priviți acțiunea de separare a profesioniștilor?

— Drept firească. Condițiile lor sînt superioare celor oferite de concursurile de amatori.

— Ne pare rău. Îmi plăcea să joc cu ei, indiferent de rezultat, completează Năstase. Dar, la marile competiții, vor fi totuși prezenți și ei. «Openul» nu s-a desființat. Îi vom reîntîlni la Roma, la Paris, la Wimbledon, probabil. Mulți amatori sînt la fel de buni ca și ei.

— Ilie a demonstrat-o cel mai convingător, după ce s-a acomodat cu terenurile rapide. Acum, dacă aș fi întrebat pe ce fel de teren joacă el mai bine, n-aș putea răspunde. După părerea mea, Năstase este jucătorul cel mai rapid în deplasare din cîți cunosc și — în orice caz — cel mai plăcut de privit cînd joacă. Dar, în același timp, și cel mai dezechilibrat în ceea ce privește capacitatea sa de concentrare.

— Eu simt că am devenit mai serios, de

cînd am mai îmbătrînit...

— Cînd ai să fii cu adevărat serios nu vei mai avea adversari.

— Mă judeci după turneele din America. Recunosc, am fost cam nervos.

— Hoopman țî-a mai spus-o: totul depinde doar de tine.

— Are dreptate. Dar cu toate astea am cîștigat, de obicei, doar în situațiiperate. Ți-amintești? Chiar cu Franulovici și Graebner.

— Cam așa e. Franulovici a avut 4-0 în setul decisiv. Gimeno 4-1, Newcombe 5-3, Ashe 4-2.

— Dar Țiriac dă bine... returul.

— Pe Graebner l-ai condus însă cu 2-0 la seturi și-ai pierdut...

— Păi, ce-ți spuneam? Și din nou privilegiile umblă printre firele bătute de lină ale covorului. Joc mai bine cînd vin din urmă.

— Ilie se autoderanjează.

— Și ceilalți profită. Îmi dau seama.

— Toți au învățat să aștepte momentul cînd începi să te... autodepășești.

— Uneori este o cursă. Cînd sînt calm, rareori cîștig.

— Poate tocmai de aceea are Țiriac dreptate zicînd că ești cel mai plăcut de urmărit cînd joci.

— Ca să fii pînă la sfîrșit sincer, dacă joacă Laver cu Stolle nu mă duc. N-am ce să văd. Doi care dau tare în minge. Dacă joacă Ilie, am totdeauna ce vedea...

— Nervii...

— Nu te răsfața.

— Am trecut, în fine, hopul. Mai încerc o diversiune: ce-i real în chestia cu fotbalul și ratarea unui alt talent?

— N-am jucat niciodată într-o echipă organizată. Ci doar pe maidan. Îmi place jongleria cu mingea.

— Fiindcă poți s-o faci. Frate-tău, Costică, e mai netalentat chiar decît mine, dacă poți să-ți inchipui așa ceva. Dar ce voință!

— Nu te mai plînge, că tu și patinezi.

— Da, dar dacă ție îți pun rotile, tu mergi imediat; dacă-ți dau mingea de baschet, o bagi dintr-o dată în coș. Dacă te arunc în apă, înoți. Cred că dacă începi să joci tenis cu mina stîngă cîștigi campionatul categoriei

a II-a din primul an. Eu nici nu ating mingea dacă trec racheta în cealaltă mîna. Ce să mai vorbim? Pe undeva cred că ești chiar inconștient de talentul tău. Joacă zilnic 5 seturi și la meciuri fuge și după aut-uri!

— Îmi place să joc, ce vrei?

— Nimic, decît să subliniez tocmai asta. Ți-i iubești meseria.

— Există pentru tine un complex Graebner? Sau te-a lăsat... norocul?

— Pînă acum el conduce în întîlnirile directe. În 1970 avea 2-0, acum am redus la 2-1. Nu știu de ce, dar chiar dacă-l conduc mi-e frică de el.

— Cu ce l-ai întrecut, totuși?

— Cu calmul.

— Care ți este cel mai puternic adversar?

— Laver și Rosewall. «Dau» foarte bine returul și sînt de o regularitate de metronom.

— Cît slăbești la un meci greu?

— Nu știu. Cred că pînă la 2 kg. Nu prea transpir.

— El nu depune efort cînd joacă. El zboară. Face balet, spune — fără a glumi — Țiriac, chiar puțin posac.

— Vezi trece la racheta de «sîrmă»?

— Nu renunț la lemn. Așa simt mingea mai bine. Și ceilalți care au adoptat metalul, sau «sîrma», cum îi zicem noi, au făcut-o pentru publicitate, din interes material. Puțini sînt cei care n-au revenit, încă, la lemn. Țiriac flirtează cu «sîrma». Zice că nu opune rezistență la aer, avînd mînerul bifurcat. Se poate...

— Ce faceți în timpul liber?

— Vedem tot ce este sport, frecventăm concertele de muzică ușoară.

— Ce sportiv străin preferați?

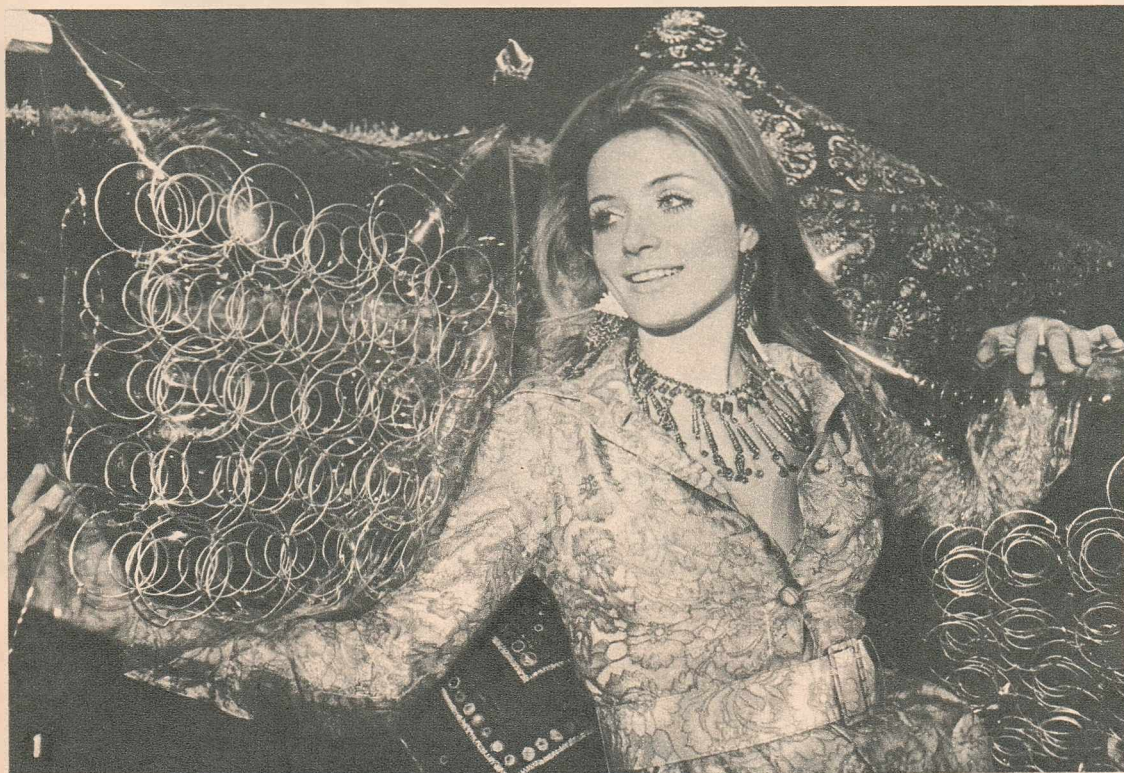
— Merckx — zice Năstase.

— Clay — răspunde Țiriac.

— Dar dintre români?

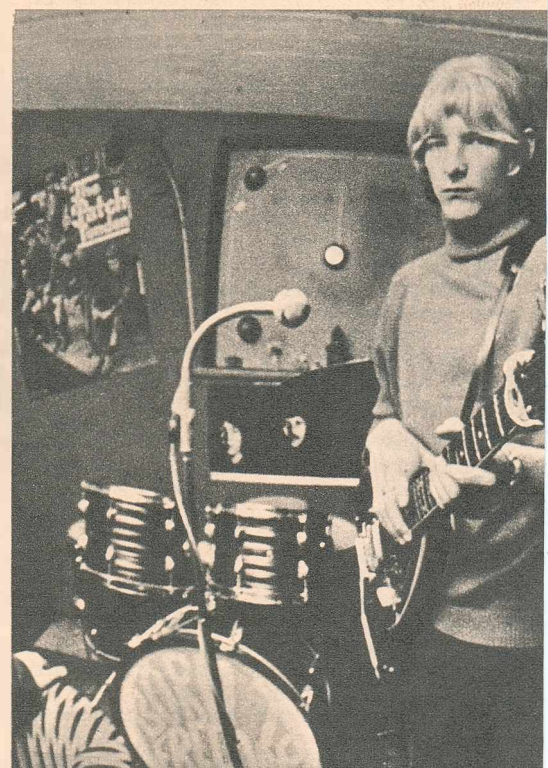
— Răducanu, Tamango — zîmbește pe sub mustăți Țiriac.

— Țiriac — spune fără să clipească Ilie. Chiar și dincolo de teren prietenia celor doi pare să înregistreze victorii.

Portret-studiu la Grădina zoologică din Stuttgart (R.F. a Germaniei). Să nu ne întrebăm însă cum a fost convinsă foca să pozeze, ca un model de meserie, fiindcă nu știm. Acesta rămâne un bine păstrat secret profesional al fotografului.

secret profesional

și uite că nu știam unde zace idealul...

Așa cum se obișnuiește, cu o zi înainte de deschiderea expoziției londoneze cu titlatura «Căminul ideal» exponatele au fost recomandate reprezentanților presei cu tam-tamul cuvenit. Deși n-am avut onoarea să fim invitați la vernisaj, simțim în măsură să vă împărtășim și do., cu ajutorul colegilor de la agenția fotografică Keystone, câteva din minunile expoziției:

1. Saltea din material plastic transparent, cu droiuri de oțel. Miss Fiona Curzon, care prezintă noutatea, poartă la gît niște coliere tot din oțel. Deducem de aici că s-ar putea ca onorata firmă «British Steel Corporation», autoarea produselor, să treacă printr-o oarecare jenă financiară dacă nu și-a

putut permite să angajeze decît un singur model pentru ambele exponate.

2. Miss Alice Matlak poartă o perucă din oțel, tot din oțel «British Steel Corporation». Veți fi de acord că pentru a mîngia posesoarea unei asemenea coajuri e nevoie neapărat de mînuși.

3. Surpriza surprizelor: în expoziția «Căminul ideal» poate fi văzut și acest personaj pe nume George Palmer, un indian kiowa sută la sută. La ce e el bin la casa omului, care-i utilitatea lui într-un cămin, și încă ideal, din păcate nu ni se spune.

un tînăr, o chitară
și încă ceva

întelepții printre noi

● Omenirea ar fi fost de multă vreme ferită dacă întreg geniul pe care ea îl folosește pentru a-și repara greșelile l-ar întrebuița pentru a le evita.

G.B. SHAW

● Oamenii binecrescuți contrazic pe alții. Cei întelepți se contrazic pe sine.

OSCAR WILDE

● Experiența trebuie să ne învețe două lucruri: primul, că trebuie să corectezi mult; al doilea, că nu trebuie să corectezi prea mult.

EUGÈNE DELACROIX

● Sinceritatea nu înseamnă să spui tot ce gîndești, ci să gîndești tot ceea ce spui.

H. DE LIVRY

● Nu există situații disperate; există numai oameni disperați într-o anumită situație.

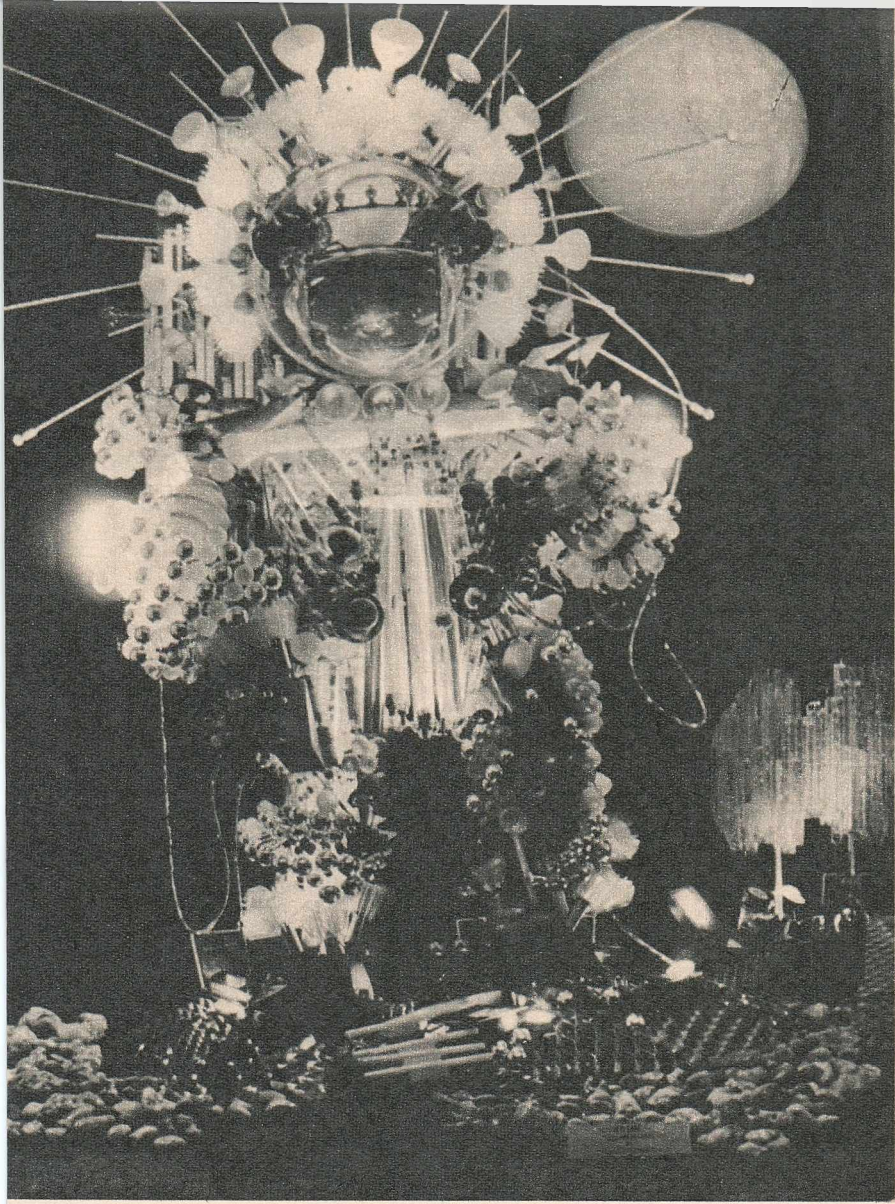
MARK TWAIN

● Trebuie să înveți permanent din greșelile altora, deoarece nu ai suficient timp să le comiți singur pe toate.

PETER VAN EYCK

● O carte pe care ai scris-o poate fi adevărat succes de librărie atunci cînd critică și cei care n-au citit-o niciodată.

ALBERTO MORAVI

cosmosul inspiră, artiștii transpiră...

Paginile noastre de «Varietăți» neîngăduindu-și abateri de la profilul stabil, ne vom abține de la orice comentariu sau apreciere de ordin estetic cu privire la această operă plastică cosmică, denumită «Cavalerul spațiilor». Ne mărginim, prin urmare, să arătăm doar că sculptorul Jeane Renucci-Convers și-a gândit opera timp de trei luni și a realizat-o într-un an; că în structura lucrării au fost incluse 2 000 de becuri electrice de 300 tipuri diferite, precum și 25 km de conductoare. Mai cunoaștem că numitul cavaler al spațiilor este înalt de 5 m și cântărește 1 350 kg și că a fost expus în vitrina unui magazin de prezentare din Paris al concernului Philips. Repetăm: magazin de prezentare și facem această precizare pentru ca nu cumva să-i punem zădarnic pe drumuri pe eventualii amatori.

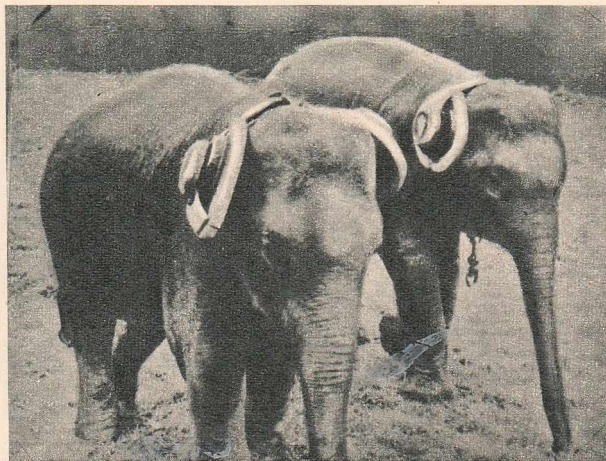
Ostergard Andersen (15 ani) este chitaristul unei formații daneze de muzică pop. Pînă aici, nimic neobișnuit.

Ținărul chitarist are însă și o mascotă, un bui de șarpe boa, care, deși n-a împlinit încă nici vîrsta de un an, măsoară 1,5 metri lungime.

«Micuțul» se comportă liniștit și prietenos, ascultă cu plăcere muzică pop și se încolățește cu o cordială amicitie, cu sinceră pasiune, în jurul gîtului chitarei.

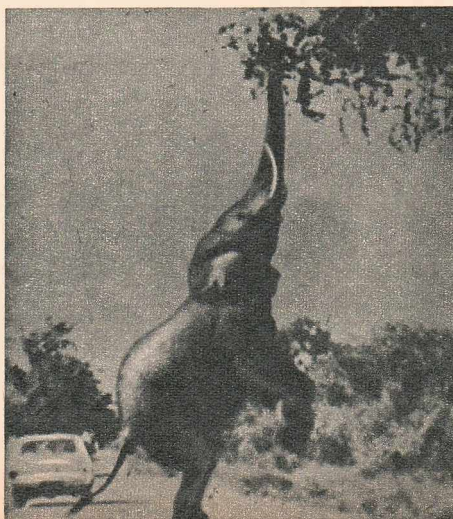
Deocamdată...!

(Amintim, ca chestie, că un șarpe boa adult depășește 5 metri lungime; despre ce e capabil să facă, preferăm să nu mai amintim nimic!)

elefanții, poluarea sonoră și drogurile

Dumnealor sînt frați. Au fost aduși de curînd din junglele Thailande și instalați ca vedete noi la Grădina zoologică din Londra; dar au supărări mari. Îi enervează zgomotele produse de marile turboreactoare care decolează de pe aeroportul învecinat. Pentru a-i feri de neurasteme, s-a găsit o soluție de moment: li s-au pus căști ocrotitoare pe urechi și se pare că viața le este din nou plină de farmec și de... liniște.

Iar dumnealui, sălbaticul care trăiește în libertate în junglele Africii de Sud, este o ființă pierdută; a prins gustul stupefianțelor. Îl vedem asupra faptului; s-a ridicat, cît e de greoi, pe piciorușele din spate și rupe cu trompa fructele copacului marula, care conțin substanțe afrodisiace, ce-l vor face să zburde apoi, ca un nebun, prin desișul junglei.

**DIRECȚIA GENERALĂ
ADAS**
STR. SMÎRDAN 5
BUGUREȘTI

26

rubrică
redactată de
Aurel CRÎȘAN

POSTA
ADAS

Promiteam, într-o rubrică precedentă, să mă opresc asupra unor exemple de asigurați care au avut prilejul să se convingă de utilitatea măsurii de prevedere luate. Promisiunea mi-a fost reamintită prin câteva scrisori sosite pe adresele revistei «Flacăra» (Piața Științei 1), a Direcției generale ADAS (str. Smîrdan nr. 5) sau la telefonul 15 42 64.

Iată, așadar, diferite situații în care Administrația Asigurărilor de Stat a dovedit că înțelege să se achite prompt de obligațiile ce-i revin.

IOAN REȘTEA, Oradea. Este unul dintre locuitorii de pe str. Gh. Asachi nr. 8. Cînd a încheiat asigurarea complexă a gospodăriei nu s-a gândit nici o clipă că va fi în situația să se felicite pentru o astfel de idee. Încheiasse asigurarea «așa... să fie!»

Iată însă că inundații neprevăzute i-au păgubit avutul. Riscul respectiv este, după cum vă amintiți, desigur, cuprins între cele pentru urmările cărora ADAS plătește pagubele rezultate. La foarte scurtă vreme după constatarea daunei, asiguratorul Ioan Reștea a primit suma de 15 000 de lei. «Supărarea a trecut mai ușor», acestea sînt cuvintele sale. Le socotim firești, pentru că an de an mii de asigurați au prilejul să le rostească.

DEZSO SZILAGHI, Aleșd. Am mai scris despre asigurările de accidente, am prezentat și particularitățile acestora. Cînd se încheie, mai sînt unii care plătesc prima cu o oarecare părere de rău, deși ea revine doar la cîtiva lei lunar. Nu știu dacă Dezso Szilaghi, din Aleșd, str. Păriului nr. 1, a fost dintre aceștia. Cert este că, în decursul asigurării, s-a întîmplat ce nu dorea nimeni: un accident cu urmări destul de grave. Medicii au apreciat gradul de invaliditate permanentă și, avînd în vedere suma asigurată, Administrația Asigurărilor de Stat i-a plătit 15 000 de lei. Comentariile mi se par de prisos.

GHEORGHE CIULEA din Timișoara, afirmă în dreapta și în stînga măiestria sa în conducerea autoturismului. Nici prin gînd nu ne trece să-i contestăm asemenea merite. Din păcate însă există și un neprevăzut. Gheorghe Ciulea a avut «ghinionul» să avarieze grav autoturismul. Pagubele? Peste 30 000 de lei. Ținînd seama însă de faptul că autoturismul era asigurat la ADAS, paguba s-a redus la zero. ADAS a plătit 30 085 lei, întreaga valoare a daunei.

GHEORGHE VINTU, Sibiu. Sînteți — și dv. — un posesor de autoturism... norocos. Da, norocos! În ciuda accidentului ce vi s-a întîmplat, se poate afirma că Fortuna a fost totuși, pe undeva, prin preajma dv. Dacă nu aveți asigurarea ADAS, cum puneți pe picioare autoturismul «Dacia» pe care l-ați cumpărat nu demult? Asigurat fiind, ADAS a preluat paguba respectivă plătiînd 13 185 lei. Este o sumă pe care nu o puteați primi de nicăieri, chiar dacă Fortuna vă ocrotește.

Nu afirm că asigurații care au fost accidentați sau au avut diferite pagube s-ar într-un picior de bucurie, siguri de ajutorul acordat de ADAS. Supărarea rămîne, uneori, supărare. Momentul neplăcut, rămîne — orice s-ar face — moment neplăcut! Dar, de astfel de momente s-a trecut și se trece mai ușor datorită asigurării.

* * *

Exemple de acest fel sînt numeroase. Priviți în jurul dv., stimați cititori. Le veți remarca. Sigur.

PUBLICITATE

UN FILM DE GLEB PANFILOV:

«Începutul»

Credeam că numai după un bal de Milos Forman nu-ți mai vine să te duci imediat acasă. Dar iată că și după «Începutul» lui Gleb Panfilov apuci pe prima stradă singuratică, acolo unde te poți cutremura în voie la gândul că, prin indiferența noastră, chipurile admisibilă, grotescul umilește tandrețea de fiecare zi. Mai puțin rău decât Forman, dar tot atât de mîhnit, Panfilov pîndește clipa rotundă, precisă, în care adevărurile blînde, ce țin de cald, se topesc, lăsînd în urmă un fum înecăcios. Povestea fetei nearătoase, dornică de dragoste, de împlinire, este și povestea de fiecare zi a sensibilității obligate să înfrunte mereu un nou atac, în aparență inofensiv, al urîtului.

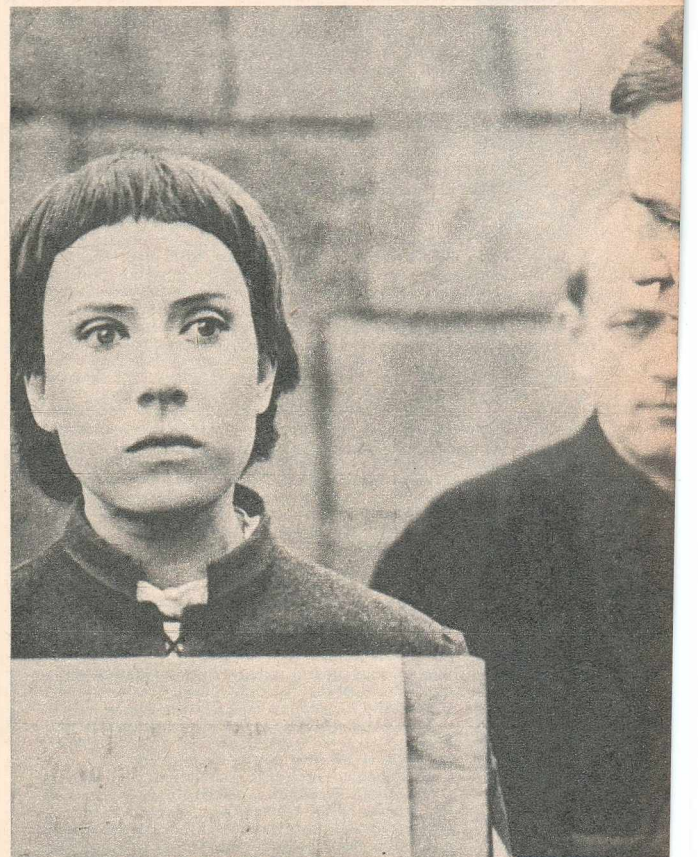
La urma urmei, ce sînt glumele stupide ale băieților de la bal, cumsecădenia bărbatului însurat — ispitit de aventură — care invitat în casa femeii îndrăgostite infulecă un pui dintr-o clipire și pe urmă doarme buștean? Ce alt nume s-ar putea da nepăsării regizorilor cu patalama de studiu «nevizată pe ultimul trimestru» care după ce iau «o fată din popor» pentru rolul Ioanei D'Arc, o dată filmul terminat, o uită ca pe un cățel lăsat în ploaie? Micul lor umanism de circumstanță avea, desigur, acoperire, căci dumnealor nu au pierdut din vedere să-i «pregătească fetei foaie de drum» pentru întoarcerea în satul natal. Nu de frumoasele sentimente de circumstanță avem nevoie — afirmă cu forță Panfilov — ci de curajul de a ne descotorosi de ele înainte de a deveni un pericol. Fericirea personală poate însemna și o invitație la dans, și «un abonament la operele lui Dickens», și un «la desert

vom servi șampanie și fructe». Celor cărora viața nu le-a scos încă în cale altceva, să nu le otrăvim însă candoarea cu lozinci aduse de departe; să lăsăm ca adevărul de astăzi să se înfrunte cu cel de ieri și atunci urîtul se va strecura mai puțin în viață. Este îndemnul la reflecție și neliniște adresat de un cineast îndrăgostit de frumos și de o actriță — Inna Ciurikova — care-și împinge eroina către un colț mai binecuvîntat de lumină, cu același curaj cu care unele flori se chinuiesc să răzbată printre pietrele caldarîmului.

P.S. Programînd acest film — după o săptămînă de viețuire la Central — la unul din cele mai insalubre cinematografe ale Capitalei, *Rahova*, Întreprinderea cinematografică a municipiului București a izbutit unul din cele mai anticulturale gesturi din activitatea sa. Nu este prima dată cînd filme de excepție, lansate fără nici o pregătire prealabilă (nici un afiș, nici o trimitere, nici un cuvînt suflat), din cauza insuccesului de casă sînt batjocorite pur și simplu, osîndite să-și trăiască ultimele clipe în săli reci și rău mirositoare, vad sigur al mîncătorilor de semințe. Să ne amintim doar de soarta *Asului de pică*, în toamna trecută.

Subliniem că acelor critici de film care și-au exprimat dorința de a susține prin avancronici *Începutul*, filmul nu le-a fost pus la dispoziție în timp util. Este păcat. Abia începusem să trăim cu impresia că difuzarea s-a hotărît să meargă pe același drum cu politica culturală.

Magda MIHĂILESCU

ACTORI ȘI ROLURI

De mai multe luni tinăra actriță France Anglade se pregătește pentru rolul unei fete invalide din filmul «Șchioapa». Regizorul Jacques-Paul Bertrand, care a tot amînat primul tur de manivelă, a anunțat că va începe filmările în a doua jumătate a acestei luni.

O vom vedea pe Jane Fonda într-unul din cele mai dramatice roluri ale carierei sale: «Și caii se împușcă, nu-i așa?» de Sidney Polack.

Cow-boy-ul misterios din seria westernurilor italiene cu dolari în titlu, Clint Eastwood, actor cu apreciable resurse dramatice (Richard Burton este unul dintre marii săi admiratori), turnează în Louisiana un film dur — «Înșelatul» — inspirat din anii războiului civil. Producător și regizor este Donald Siegel, prezent și el în fotografia de față.

de Constantin POPESCU

COCTEAU Jean

Poet, dramaturg, romancier, pictor, muzician, regizor de teatru și film, scenarist și scenograf, actor de film, născut la Maisons-Laffitte (Seine-et-Oise) la 3 iulie 1889; mort la Milly-la-Forêt la 11 octombrie 1963. Geniul multilateral al lui J.C. și-a găsit în cinematograful una dintre formele cele mai fericite de exprimare, un mijloc în plus de a face poezie: în imagini mișcătoare. A găsit aici formula magică de a-și vedea încheiate aievea visurile, obsesiile, temele favorite ale mitologiei sale personale. Așa am avut, în 1930, un prim poem suprarealist: *Le sang d'un poète*. Așa au fost cu ani mai târziu: *Le baron fantôme* (1942), de un romantism violent (parțial regie, dialog și interpretare); *L'éternel retour* (1943), mitul lui Tristan și Isolda, retrăit peste veacuri de alt

cuplu de amanți nfericiți (deși semnat Delannoy, totul îi aparține aci); *La belle et la bête*, somptuos balet feeric în decoruri de pictură flamandă (1946), inspirat dintr-o povestire a d-nei Leprince de Beaumont; *Ruy-Blas*-ul adaptat de el (1947) poartă marca geniului său, în viziunea sa plastică, în romantismul său exacerbat. *L'oeil a deux têtes*, în același climat spiritual, schimbă doar Spania medievală cu Austro-Ungaria sfârșitului veacului al XIX-lea. *La voix humaine*, sfârșitul monolog dramatic, ecranizat de Rossellini (în 1948) spre gloria mării Anna Magnani, va fi urmat în același an, de *Les parents terribles*, unde poetul-pictor găsește pentru dramaturg cadrul miraculos al casei-rulotă, arenă a atrocilor confruntări familiale. Doi ani mai târziu, Melville îi va pune în scenă un roman aproape biografic: *Les enfants terribles*, după scenariul și cu dialogurile rescrise de poet. Culminația operii sale cine-poetice va fi însă *Orphée* (1950), urmat la 10 ani interval de *Testament d'Orphée* (1960), testament spiritual și sinteză a întregii sale arte. O seamă de colaboratori prețioși i-au stat alături: Jean Marais, Edouard Dermit; pictorii Christian Bérard și Wak-hewitch, actrița Yvonne de Bray, compozitorul Georges Auric; operatori: Roger Hubert, Alean.

COLBERT Claudette

Actriță americană de teatru și film de origine franceză născută la Paris, la 13 septembrie 1905. Stabilită, de la 8 ani, cu familia în S.U.A., devine decoratoare, desenatoare de modele și profesoară de franceză, dar renunță la toate pentru teatru și ia-o în 1923 apărind pe o scenă newyorkeză. Succesul o urmărește de la debut și o însoț pe parcursul carierei teatrale care precede cu 6 ani pe cea cinematografică. Deși debutează în 1927 într-un film al lui Frank Capra: *For the Love of Mike*, veritabila ei afirmare cinematografică are loc o dată cu cea a filmului vorbitor, pentru care ea se dovedește actriță ideală. Dicționele ei perfectă, jocul modern, de loc tributatar stilului filmului muc, eleganța, farmecul, grația spirituală, fantezia și umorul foarte personal, o clasează de la început printre marile comedienne ale Hollywoodului anilor '30. Stăpână pe mijloacele ei dramatice, C.C. se transpune, cu degajare, în cele mai variate roluri oferite vreodată unei vedete, de la comedia de salon: *Milionar peste noapte*, cea satirică: *Prezidentul fantomă* sau cea muzicală: *Locotenentul surzător* (Lubitsch), la melodrama modernă: *Secretul secretarei*; *Serenada torțelor*; *Omul de ieri* sau la drama istorică: *Semnul Crucii*; *Cleopatra* (Cecil B. de Mille). În 1934 C.C. obține Premiul Oscar pentru comedia *S-a întâmplat într-o noapte* (Frank Capra) și un imens succes cu drama *Parodia vieții* (după Fanny Hurst). De aci înainte se va împărți continuu între comedie și dramă, cu egală dăruire și competență. Va fi neîntrecută însă în domeniul comediei unde va da creații memorabile în filme ca: *Fata care spune nu*; *Soful meu, patronul*; *L-am întâlnit la Paris*; *A opta nevastă a lui Barbă Albastră*; *Miezul nopții*; *Palm Beach Story*; *The Egg and I* etc. Să nu uităm însă și dramele: *Egoista*; *Fata din Salem*; *Îți amintești? Legiunea albă* etc... A turnat în peste 60 de filme, ultimul datând din 1960. Joacă actualmente teatru și TV. A jucat de curind cu imens succes la Londra în musicalul *Coco*, în rolul faimoasei Chanel.

COLMAN Ronald

Actor american de film de origine engleză născut la Surrey (Richmond-Anglia), la 9 februarie 1891; mort în mai 1958. Studiază arta dramatică și cunoaște primele succese teatrale la Londra. Rănit pe front în primul război mondial, este silit să renunțe la o carieră începută sub auspiciul fericite. După o îndelungată pauză de restabilire, descoperă însă cinematograful și din 1919 devine actor de film (britanic). Dar veritabila sa ascensiune și notorietatea mondială datează din 1923, când Samuel Goldwyn îl invită la Hollywood și îl lansează ca star masculin al casei United Artists. Intruchipează chintesența gentlemanului britanic, cu tot ceea ce comportă acest tip ca distincție, cultură și rafinement. Dar R.C. e mai ales un mare actor, care într-o carieră prodigioasă de peste 50 de filme, pe parcursul a 40 de ani, a lăsat în urmă creații de neuit, din care este realmente dificil să putem opera o selecție. Amintim doar: *Sora albă* și *Romola*, ambele de Henry King, cu Lilian Gish, cele 5 filme jucate împreună cu Vilma Banky: *Ingerul întunericii*; *Barbara, fiica deșertului*; *O noapte de dragoste*; *Flacăra amarului*; *Amanții*, subtilă comedie a lui Lubitsch; *Evantaiul d-nei Windermere*; *Stella Dallas* sau *Beau Geste*. O dată cu filmul vorbitor, R.C. ne apare sub diverse înfățișări: detectiv: *Raffles*; *Bulldog Drummond*; medic: *Arrowsmith*; aventurieri: *Singuraticul*; *Condannatul*, *Marchizul de St. Evremont*; *Indiile se revoltă*; *Sub două drapele*; diplomat: *Orizontul pierdut*; poet (François Villon) în *De-aș fi rege*. Joacă în comedii: *Tovarăși la drum*, în feerii: *Kismet*, în drame sociale: *Orașul în fierbere*, psihologice: *Recolta la întâmplare*; *Cynara*; *Masca diavolului*; *Othello* (*A Double Life*), istorice: *Prizonierul din Zenda*. În ultimul său film *Story of Mankind* (1957) dădea viață unui personaj simbolic: *spiritul uman*, în care se concentră înțelepciunea și inteligența acumulate de umanitate în decursul istoriei sale.

COLPI Henri

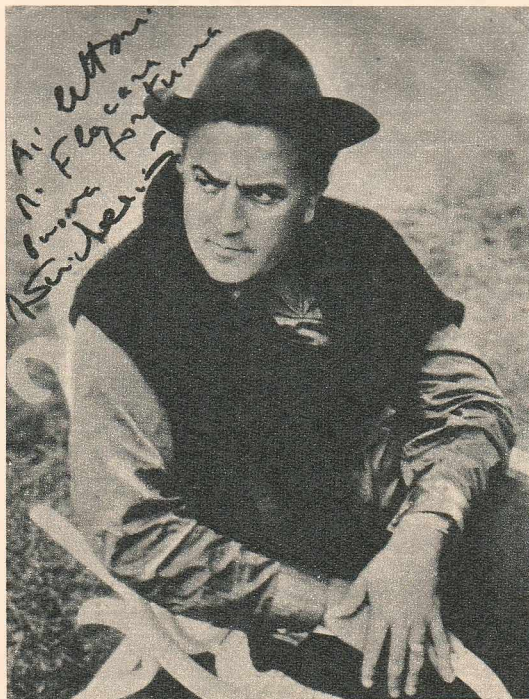
Regizor francez de film născut la Brig (Elveția) la 15 iulie 1921. Licențiat în literă, se înscrie la I.D.H.E.C., pe care-l va termina în 1946. Din 1955 lucrează ca monteur pe lângă o serie de regizori ca Agnès Varda (*La pointe courte*; *Du côté de la côte*), Alain Resnais (*Noaptea și ceață*; *Hiroshima, dragostea mea* și *Anul trecut la Marienbad*), Clouzot (*Le mystère Picasso*) și Ch. Chaplin (*Un rege la New York*). În 1956 debutează ca documentarist cu un scurt metraj: *Matériaux nouveaux, demeures nouvelles* și diverse alte filme publicitare. (*Opéra-Boeuf*). În 1961 realizează primul său lung metraj artistic: *O absență îndelungată*, operă amplă, de gravă rezonanță umană, cu o utilizare magistrală a cinemascopeului, de-abia introdus în Franța. Și o mare

performanță dramatică a cuplului Alida Valli-Georges Wilson. Filmul obține Premiul Delfin și Marele premiu al Festivalului de la Cannes 1961. Următorul său film *Codin* este realizat la noi în țară în 1962. Universul baroc al lui Panait Istrati, pitorescul deltei și al Brăilei de-acum un veac, erau imortalizate cu o mână de maestru în Eastmancolor. Deficiențele filmului trebuie căutate în inegalitățile distribuției. Căci filmul, apreciat pentru calitățile lui formale de către critică (recompensat și cu unele distincții internaționale), nu a reușit să redea pe plan uman patosul cărții lui Istrati. Nici *Steaua fără nume*, următorul lui film, realizat tot la noi, în 1965, nu a avut mai multe șanse de reușită. O distribuție cosmopolită (Marina Vlady, Claude Rich), o evidență neaderență la mediul descris au făcut din film un eșec, acți la noi cât și în afară. A mai turnat în 1969 o comedie cu Fernandel: *Heureux qui comme Ulysse*. H.C. mai este și autorul unor interesante lucrări de teorie și documentare *Le cinéma et ses hommes* și *Défense et illustration de la musique dans le film*.

EVENIMENT CINEMATOGRAFIC

ROMA VĂZUTĂ DE FELLINI

— Corespondență specială de la Michele RUBINI —

Înainte de a porni la lucru, Fellini s-a întâlnit cu ziaristi și — bineînțeles — a încins atmosfera sălii prin frazele sale scăldător-paradoxe, pe care iubitorii marelui cineast le gustă de mult ca pe un adevărat spectacol fellinian. Ascultați-l cum își prezintă filmul «Roma», pe care îl va începe peste câteva zile: «Intenția mea este să fac un portret al Romei, delimitat de raporturile mele autobiografice cu orașul; de fapt, va fi o flecăreală haotică, fără cap și fără coadă. Se vor distinge totuși trei puncte de vedere: primul va fi concentrat în jurul unei evocări fantastice a Romei, așa cum am văzut-o eu la 19 ani, când am venit

din provincie, însoțit de o anumită idee despre capitală, idee condiționată și falsificată de lecturi și de cele auzite. Al doilea punct de vedere va fi mai intim și voi înghesuși în el amintirile primelor mele întâlniri cu oamenii din Roma, cu psihologia lor; în practică, va arăta ca o galerie de personaje, fapte, situații, împrejurări. În sfârșit, al treilea punct va fi o anchetă pe teme de actualitate, desfășurată în stil Don Quijote, în care mă voi povesti pe mine însumi. Aceste secvențe vor alterna cu cele realizate de o echipă de savanți care își propun să vadă Roma din punct de vedere științific». Pe colegii de presă, doritori de amănunte mai limpezi, Fellini i-a liniștit astfel: «Filmul va fi subîmpărțit în opt episoade, printre care voi intercala — pentru mai multă armonie — o masă rotundă, un interviu cu scriitorul american Gore Vidal și, desigur, alte situații care îmi vor veni în minte în timpul lucrului, pe măsură ce filmul va prinde contur. Mă simt stingherit când trebuie să vorbesc cu precizie despre film; pentru mine el este ca o călătorie în care impresiile, emoțiile, se acumulează treptat».

Filmările vor avea loc în întregime la Cinecittà, cu excepția unei scene pe care cineastul o are deja gata; este vorba de un panoramic asupra unui cimitir din Roma, realizat anul trecut la 2 noiembrie, în ziua comemorării morților.

În ceea ce privește interpretii, cineastul a declarat că va apela la câțiva profesioniști cunoscuți, dar nu pentru a face mai verosimilă povestirea, ci pentru că cei aleși de el se integrează atmosferei romane. Actorii în cauză sînt Alberto Sordi, Anna Magnani, Marcello Mastroianni, Aldo Fabrizi, Renato Rascel și Nino Manfredi. Comentatorul filmului va fi Fellini însuși.

Cîteva întrebări și răspunsuri fulger au pus capăt curiozității profesionale a celor prezente la întîlnirea cu marele artist:

- De fapt, ce vă propuneți cu această operă?
- Să fac un film, așa cum un pictor își propune să realizeze un tablou.
- Care va fi tonul sau atmosfera filmului?
- Tonul va fi apocaliptic și imaginativ.
- Cît va costa filmul?
- Sper că ceva mai puțin decît a costat construirea adevăratei Rome.

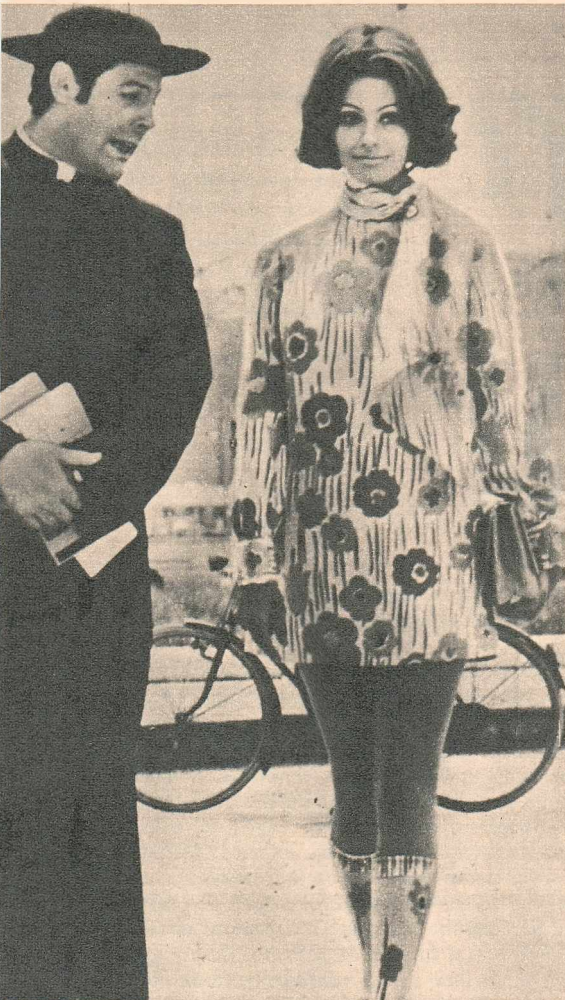
Monica Vitti va depăși recordul deținut de Shirley Mac Lane care a fost doar de «Șapte ori femeie»; regizorul Dino Risi a oferit actriței italiene 12 roluri diferite în filmul «Femeia '71», aflat acum în lucru în studiourile Cinecittà. Din duzina de ipostaze nu va lipsi, bineînțeles, nici cea cosmică.

PARTENERI...

Danielle Darrieux și Jean Richard, după ce au încercat delicia Casei de la țară (regia — Jean Girault) și ale existenței bucolice de rigoare, s-au întors în decorurile citadine funcționale în care se pare totuși că se simt mai bine.

Sophia Loren și Marcello Mastroianni într-o comedie de Dino Risi, care s-ar putea rezuma astfel: cum a salvat o frumoasă pămînteană un biet popă necăjit.

Annie Girardot și Michel Piccoli dezleagă împreună misterele filmului cu titlu polițist «Dilinger a murit».

mapamond '71

de Ioan GRIGORESCU

CIOCANUL DE FILDEȘ

Nu știu dacă «turnul de fildeș» a fost vreodată ceva mai mult decât o metaforă, dar ciocanul de fildeș este, la bursele de valori artistice, o realitate sacrosanctă. Parcă inima ezită să-și urmeze pulsul între cele trei lovituri ale lui. «Rembrandt, autoportret, 5 790 000 de franci, o dată... Rembrandt, autoportret, 5 790 000 de două ori... Rembrandt, 5 790 000 de trei ori! Adjudecat!» Și ultima lovitură a ciocanului de fildeș cade implacabil pe masa licitației, sunînd calp, ca o monedă falsă... În 1656 Rembrandt a fost declarat insolubil și și-a sfîrșit zilele într-o neagră sărăcie. Trei secole mai târziu, autoportretul său, vîndut la o licitație din Londra depășea cota de un milion de dolari. Nu, artistul n-a zîmbit ironic de pe pînza aceea care a dispărut în seif, a fost doar o părere...

Daumier a fost înmormîntat în cimitirul săracilor, dus cu dricul primăriei, Van Gogh n-a reușit niciodată să-și vîndă un tablou pe mai mult de o sută de franci, Gauguin a crezut că l-a apucat pe Dumnezeu de-un picior cînd a căpătat pe o pînză 160 de franci, iar Modigliani își ceda desenele pe o sticlă de vin, iar proprietăreașii unei taverne din Montmartre adunase atîtea cartoane semnate de el, încît, iarna, le răsucea șomoioși și aprindea focul cu ele...

La Paris există două locuri celebre pentru vînzarea prin licitație a operelor de artă: Hotel Drouot și Palatul Galiera. Ambele prosperă cîștigînd mai abilități ca triourile: cumpărătorul plătește între 10 și 16 la sută taxe de înregistrare, comisioane de vînzare, onorarii de licitație; vînzătorul, cam tot atîta pentru expertiză, publicitate, depozitare etc. Chiar și atunci cînd își retrace «marfa», din cauza cotelor prea joase, vînzătorul plătește casei un procentaj de 3 pînă la 8 la sută din prețul menționat în catalog, pentru că ciocanul de fildeș n-a ajuns să bată niciodată. Cam aceleași procente încasează și alte «burse» de valori artistice cum sînt Galeriele Motte din Geneva, Galeriele Stuker din Berna, Paul Brandt din Amsterdam, Sotheby din Londra, Brera din Milano, Weinmüller din München, Dorotheum din Viena sau Park-Bernet din New York. O «nătură moartă cu mere», de numai 66 pe 76 centimetri, semnată de Gauguin, a fost vîndută la Paris, în 1957, pe 1 040 000 de franci. Un Rubens, «Închinarea magilor», a atins la Londra, în 1959, cota de 3 800 000 franci, iar «Aristotel contemplînd bustul lui Homer» de Rembrandt a trecut în patrimoniul lui Metropolitan Museum contra unui cec de peste două milioane de dolari, sau, mai exact, după cum precizează analele licitațiilor, 11 500 000 franci. Același pictor, care n-a mai avut cu ce să-și plătească lăptăreașii a fost cotat, patru ani mai târziu, la Londra, pentru tabloul «Titus» (60 x 65 cm), la 11 720 000 franci. L-a vîndut Francis Cook și l-a cumpărat miliardarul american Norton Simon, care se fâlește cu el ținîndu-l ferecat sub șapte lacăte, căci banii plătiți i-a cîștigat prin muncă grea la belciuge. Un carton de Leonardo da Vinci, vîndut unui particular, a fost răscumpărat în 1962 prin colecția publică în favoarea Academiei Burlington contra a 800 000 lire sterline, adică vreo 12 milioane de franci. De data aceasta, ciocanul de fildeș a trebuit să-și retragă cele trei lovituri și să spele obrazul iubitorilor de artă din Anglia care, altfel, s-ar fi văzut deposedați de una dintre cele mai frumoase opere ale Renașterii italiene. Tot un Leonardo da Vinci a provocat cea mai «scumpă» bătaie a ciocanului de fildeș de pînă acum: în 1967 «The National Gallery of Washington» a cumpărat pentru fabuloasa sumă de 27 500 000 franci presupusul portret al Ginevrei dei Benci, pictat pe o scîndură de plop și rămas în istoria licitațiilor ca tabloul care a atins cea mai ridicată cotă din lume.

O zi la Galiera este pasionantă ca o cursă de cai, tristă ca o înmormîntare, exuberantă ca o nuntă, plină de suspens ca un roman polițist. Cînd comisarul licitațiilor întinde mîna după ciocan parcă și-ar apuca inima. O singură lovitură nu înseamnă decît o invitație la supralicitare. Febra crește pe fracțiuni de secundă, și o voce gîtuită lansează provocarea. O mie de franci mai mult... Două mii... Zece mii... O sută de mii... Monet, «Pe falează», 2 500 000 de franci! O lovitură! Două lovituri!... 2 600 000, se aude transpirația emoției. 2 700 000! 2 750 000!... 2 770 000! O lovitură! Două lovituri! Plus două mii, țipă disperarea, ascunzîndu-și înapoia sobrietății teama că altul va oferi mai mult. Monet, «Pe falează», 2 772 000 de franci, o dată!... 2 772 000, de două ori!... 2 772 000, de trei ori! Adjudecat! Pînza «Pe falează» a fost pictată de Monet cînd pictorul avea 27 de ani. A vîndut-o în 1867, ca să-și cumpere vopsele, pentru 400 de franci, adică vreo mie două sute de franci de astăzi.

Doamne, cît mulți s-au mai îngîrșat din talentul și din sărăcia artiștilor! Nu-i nimic, o să vină și ziua cînd ciocanul de fildeș va fi scos la licitație ca o relicvă a rușinii.

tv

de Felicia ANTIP

RESPECT ACEASTĂ FURIE

Cu ceva mai multă precizie în formularea întrebării buclucașe — s-ar fi putut, de pildă, spune: «Muncitorii tipografi din Brăila au declarat atunci o grevă de solidaritate cu Marea Revoluție Socialistă din Octombrie și cu Revoluția socialistă din Ungaria. Ei se solidarizau totodată cu o importantă acțiune politică a muncitorimii române. Care a fost această acțiune?» — s-ar fi evitat incidentul. Tinerii bucureșteni n-ar mai fi contestat decizia juriului cu atîta furie încît cu greu au mai reușit să se concentreze pentru a urmări concursul pînă la capăt. Nu discut temeiul real al nemulțumirii lor. Presupun că juriul a procedat așa cum era just să procedeze, căci întrebarea, deși aparent eliptică, era corectă. Respect însă această furie. Admir siguranța de sine pe care se întemeiază. Este unul dintre semnele distinctive ale generației care tinde să nu mai accepte nici o nedreptate, nici un act discriminatoriu. Nici ostilitatea prea aparentă a publicului brăilean (nesportiv s-a purtat acest public interesat doar ca echipa sa să iasă victorioasă cu orice preț), nici prezența îndeobște inhibantă a camerelor de luat vederi, nimic nu i-a intimidat pe concurenții bucureșteni. Convinși că au dreptate, și-au strigat dreptatea pînă la capăt.

Spiritul de competiție, refuzul de a te da bătut sînt semne ale unei sănătăți trupești și spirituale pe care cei ce se certau cîndva nu pentru puncte într-o întrecere, ci pentru condamnarea sau absolvirea unor eroi literari, trăind cu fervoare în planul ideilor o viață intensă la care, în realitate, nu aveau pe atunci nici un drept, nu pot decît s-o invidieze.

Ce știu tinerii de azi despre tristele auspicii ale primei noastre tinereți sau despre speranțele enorme ale unei adolescențe austere și intransigente? Pregătind, în primul rînd pentru ei, un film de montaj cum este «Împotriva întunericului verde», televiziunea le-a oferit un sistem de referință absolut necesar pentru a-și înțelege locul în lume și în timp. Cu «50 de ani în 50 de evocări», pagini de istorie de mult scrise și rescrise, tînd să reînvie amintirile citorva, ce devin amintirile tuturor. Aștept de la acest ciclu, pentru noi toți, restituiri cît mai depline, cît mai substanțiale, precizări și clarificări care să-l transforme în cea mai prețioasă piesă de arhivă a televiziunii române.

Pe de altă parte însă îmi îngădui să mă întreb: oare stofa din care sînt croiți adolescenții se schimbă din 20 în 20 de ani? Numai cei ce cad în eterna greșeală de a ofta «ehei, pe vremea mea...» pot să-și închipuie că apetitul pentru schimbul de opinii filozofice, literare, artistice, ar fi fost apanajul lor. Dreptul la concret, la viață propriu-zisă, la bucurii tangibile, sporește vitalitatea fără a diminua însă capacitatea de a gusta ciocnirile de idei, dialectica argumentării și a contraargumentării. Prin ce stimulează însă televiziunea această înclinație spre jocul liber, vivace, al spiritului? Conștienturile — s-a spus de sute de ori — nu apelează decît la memoria mecanică. Niți măcar cel mai reușit dintre ele, și anume «Ocolul țării în opt luni», care a prilejuit înfierbîntatul episod amintit în primele rînduri ale acestei cronici, nu se aventurează dincolo de granițele unei bibliografii de «însușit» pe de rost.

Misiunea ar reveni, e drept, nu emisiunilor pentru tineret, ci emisiunilor culturale. Acestea par însă a fi abandonat orice ambiție de a fi interesante. O recentă anchetă a «României literare» a demonstrat ce proastă părere au oamenii de cultură despre structura și despre caracterul așa-ziselor dezbateri literare de la televiziune. De fapt, unii dintre ei criticau forma și nivelul unor discuții de mai demult. Inițiativa de cît de cît promițătoare au fost lăsate în părăsire una cite una. Acum nu se mai discută practic nimic. Ce corespunde la televiziune meselor rotunde sau consfăturilor lor cu cititorii organizate sistematic de «România literară»? Nici un telespectator — tînar sau mai puțin tînar — nu poate fi atras de adormitoarele «recenzii» prin care cei ce se ocupă de cartea românească și străină cred, probabil, că-și acoperă obligația de a o prezenta și dezbate. Curios lucru: chiar și unii publiciști, care obișnuiesc să scrie despre fenomenul literar cu miez și cu vervă, devin, în studiourile televiziunii, impersonali, se mulțumesc să comunice cîteva generalități convenționale, trași parcă în jos de cuvîntul de ordine al casei: plictisiți, plictisiți, nimeni nu va asculta nimic.

Această situație demoralizantă a «Vieții literare» (programată pare-mi-se de două ori pe lună) mă determină să adresez redacției emisiunilor pentru tineret, care s-a dovedit a fi mai vioaie, mai receptivă la necesități, mai activă, următoarea rugăminte: suplițiți dv., cel puțin pentru publicul căruia vă adresați, serioasele carențe ale sectorului literar.

Un tei
situat
pe locul unde,
potrivit tradiției
păstrate
printre descendenți,
Tudor
și-a însușit
primele
cunoștințe.

◀ Pictură
de Theodor Aman.

ACUM 150 DE ANI, LA 21 MARTIE, «DOMNUL TUDOR» INTRA ÎN BUCUREȘTI, ACLAMAT DE MULȚIME ȘI PURTÎND ÎN MÎINI PÎINEA CA SIMBOL AL BELȘUGULUI. ERA APOGEUL MARI MIȘCĂRI REVOLUȚIONARE DIN ZORII EPOCII MODERNE A ROMÂNIEI, CARE TINDEA SĂ ÎNLĂTURE DOMINAȚIA STRĂINĂ, SĂ DESFIINȚEZE EXPLOATAREA ȘI NE-DREPTATEA, AȘEZÎND ÎN ȚARĂ LIBERĂ RÎNDUIELI NOI.

UN MARE
FIU
AL
POPORULUI
ROMÂN

tudor vladimirescu

de S.I. GÂRLEANU
de la Institutul de studii
sud-est europene
al Academiei de Științe
Sociale și Politice
Fotografii de S. STEINER

„SPRE FOLOS DE OBȘTE”

Acum un veac și jumătate, în anul 1821, avea loc unul din cele mai de seamă evenimente din istoria poporului român: răscoala condusă de Tudor Vladimirescu, pe care Nicolae Bălcescu a numit-o la vremea sa «revoluție».

Această mișcare revoluționară a tins să înlăture dominația otomană, să restabilească drepturile din vechime ale țării, să desființeze exploatarea și nedreptatea, așezînd în țară liberă rînduieli cuvenite «spre folos de obște».

Regimul turco-fanariot accentuase, în decurs de un veac, decăderea economică a Principatelor Române și obidise marea masă a poporului. Dar în cadrul prefacerilor sociale și economice accelerate, caracteristice fazei de destrămare a feudalismului, începea a se resimți tot mai mult dinamismul unei pături sociale mijlocii care-și spunea cuvîntul în lumea satelor. În cele din urmă, poporul luă arma în mînă pentru a rupe lanțul stăpînirii străine și tirania celor aserviți ei.

Pornită din Oltenia și apărută de armele pandurilor și ale țărănilor, vîlvătaia revoluționară se întinse pînă la București. De aci, Tudor Vladimirescu ocîrmui țara, fiind cel dintîi băștinaș din pătura de jos a poporului ridicat la această treaptă de către o Adunare a norodului.

Mișcarea n-a avut însă aliați de nădejde. Regimurile reacționare din Europa i se ridicară, firește, împotriva și ea căzu sub loviturile împărăției otomane, fără ca năzuințele supreme ale poporului răscolat să se fi putut împlini.

Cauzele obiective ale eșecului răscoalei se găsesc în insuficienta dezvoltare

a relațiilor capitaliste și deci în lipsa de maturitate a unei pături sociale noi care ar fi putut duce pînă la capăt sarcinile mișcării sociale, misiunea istorică a acesteia.

Dar această răscoală antifeudală și antiotomană care nu a izbutit nici să înlăture jugul otoman, nici să desființeze relațiile feudale, nici să cucerească independența politică sau să instaureze libertatea și egalitatea în drepturi, a avut totuși unele consecințe pozitive. Mai întîi, datorită ei au fost instaurate din nou domniile pămîntene în locul celor fanariote. O dată cu aceasta, Principatele Române au fost eliberate de unele sarcini împovărătoare față de Poartă. Apoi, au căpătat circulație tot mai largă o serie de idei liberale, exprimate sub forma diverselor proiecte de reforme, făcîndu-se chiar auzite și opinii pentru organizarea țării în chip de republică.

După 1821 spiritul revoluționar nu va mai putea fi domolit. Se constată, într-un document al vremii, că datorită mișcării din 1821 poporul român «a pierdut cu totul supunerea față de bici și față de despotism». De aci «luase o putere mare» spiritul național și patriotic care a însuflețit pe revoluționarii de la 1848 și, mai tîrziu, pe cei care au făurit «libertatea și unitatea națională», după cum a prevăzut Nicolae Bălcescu.

Începută astfel în zorile epocii moderne a istoriei României, revoluția și-a urmat mersul înainte pînă cînd mișcarea muncitorească și Partidul Comunist Român au dus-o la bun sfîrșit, înfăptuind «binele obștesc» pentru care se ridicase eroul de la 1821, Tudor, omul din Vladimiri.

Pe cîmpia netedă și liniștită de lîngă satul Padeș, județul Gorj (liniștea apărea atunci așternută pretutindeni pe meleagurile țării...), într-o zi cînd firea și lucrurile stăteau încremenite sub apăsarea gerului deosebit de aspru din iarna aceluia an 1821, răsună chemarea de revoltă de mult clocotindă în suflete. Se auzi strigătul aprig:

«Pînă cînd să-i suferim a ne suge singele din noi? Pînă cînd să le fim robi?»

Așa se aprinse flacăra mării răscoale. Ea țintea «cu rău» să întîmpine răul care nu mai putea fi îndurat, să nimicească acel rău «ce ni-l pun peste cap căpeteniile noastre». Aceste chemări înflăcărâte răsunau într-o

Proclamație adresată poporului obidit.

Omul care citea Proclamația, vestind cu însuflețire slobozenia întregului «norod românesc», chemînd la făurirea dreptății pentru toți, era sulgerul Tudor Vladimirescu, binecunoscutul vîtaf la plaiul Cioșani, comandir viteaz al pandurilor. El rostea o chemare nemaiauzită pînă atunci: Adunarea norodului, a «obștii folositoare», să pornească imediat la luptă, să doboare tirania nesuferită, să ia pentru «folosul de obște» averile «rău agonisite».

Tudor Vladimirescu a cunoscut bine poporul și păsurile lui, iar răul ce apăsa norodul îi umpluse și lui inima de revoltă.

El își dădea seama că răul nu poate fi înlăturat altfel decît recurgînd la mijloace radicale. Iată de ce în numele patriei celei adevărate, al norodului, Tudor ridică spada cu îndrăzneala conștientă a viteazului și a generosului apărător al unei cauze drepte. «Patrie să chiamă norodul, iar nu tagma jăfuitorilor!» — proclama el.

MAI ÎNTÎI PE ROUĂ A SCRIS...

Cum a ajuns Tudor să cugete și să făptuiască isprava sa temerară? În articolul de față, la datele deja cunoscute, vom adăuga unele informații noi pentru descifrarea per-

sonalității sale.

Gîndul și fapta lui purced din Vladimiri, în județul Gorj, nu departe de apa Gilortului. Partea de sat unde a văzut Tudor lumina zilei se numește pînă astăzi Negroaia și e situată pe dealul Tuțuveia. De secole (Vladimiri apare menționat în documente în 1617, dar, desigur, ființase de mai multă vreme) sătenii de aici au trebuit să-și ducă existența în condiții vitrege. Solul nu era prea darnic pe acele coline din jur ce se ridicau pe ambele părți ale pîriului Matca.

Tradiția locală din Vladimiri și din alte localități legate de viața lui Tudor Vladimirescu, precum și unele mărturii scrise,

arată că acesta simțise de mic o puternică dorință de a învăța carte, de a-și îmbogăți cunoștințele. El nu se mulțumea numai cu lecțiile luate de la popa Pîrvu Ciuhoiu, lângă teiul care se vede și astăzi pe pământul ce a aparținut părinților lui Tudor, ci «fugea de acasă» retrăgîndu-se în Pădina Viorelelor, și acolo făcea singur îndelungate exerciții de scris pe scoarță de copac, pe frunză de nuc sau pe «călcîie» de iască. O variantă a tradiției spune că Tudor exersa scrierea literelor pe iarba cu rouă... Cînd se trage cu bățul pe iarbă, roua se scutură, dispăre, și rămîn clare urmele liniilor desenate. Așa l-ar fi observat pe Tudor boierul craiovean Ioniță Glogoveanu. Plăcîndu-i istețimea și sîrguința micului vladimirean, boierul l-a luat cu sine și l-a dus la conacurile sale din Craiova și din Glogova.

Pe rouă începînd să scrie, Tudor Vladimirescu a ajuns să stăpînească cu o remarcabilă siguranță condeiul. Caracterul literelor executate de el, modul de exprimare și redactare a actelor, a scrisorilor și, ulterior, a proclamațiilor, ne dezvăluie o personalitate puternică, energică, temeinic formată.

«DIN COPILĂRIE AM SLUJIT PATRIEI MELE»

Nu s-a știut decît în ultimul timp că fiul săteanului Constantin Ursu din Vladimiri, apoi negustorul de la Balta și Cerneț, și pandurul Tudor Vladimirescu, își extinsese lectura asiduă și asupra cărților de istorie a românilor. Acestui fapt se datorează, desigur, în bună parte, acea plasticitate pe care Tudor știa s-o dea ideilor sale atunci cînd era în joc destinul patriei.

Toată viața sa, Tudor Vladimirescu a fost animat de puternice sentimente patriotice

conștient fiind că lui anume îi revine o misiune și o îndatorire față de popor.

Din fragedă tinerețe, Tudor a intrat în rîndurile pandurilor, ostași apărători ai țării. «Din copilărie am slujit patriei mele», a scris el odată. «Eu sînt fiu bun al patriei mele», a zis altădată. Prin asemenea cuvinte el își definea atitudinea față de interesele superioare ale țării și ale poporului.

Tudor a participat activ la apărarea țării în perioada deselor incursiuni devastatoare la nord de Dunăre, săvîrșite de către «pazvangii», «manafi», «cîrjalii» și alte hoarde turcești pustiitoare, spre sfîrșitul secolului al XVIII-lea și în anii 1800-1802. În decembrie 1806, îl găsim printre primii apărători ai Bucureștilor împotriva trupelor lui Mustafa Bairactar, care atacaseră Capitala înainte de declararea oficială a războiului rus-turc.

PANDUR ȘI COMANDIR

De îndată ce se ivi primejdia cea mare a atacului otoman Tudor alergă acolo unde era mai necesară priceperea sa la meșteșugul armelor: în munții Mehedințului și ai Gorjului. În anii 1807-1812 el săvîrșește numeroase fapte de bravură. În calitate de comandant a peste o mie de panduri, Tudor apără cu succes linia de la Cerneț la Vîrcioara, ia parte la o serie de lupte care se dau la Cerneț, apoi pe insula Poreci și dincolo de Dunăre, la Cladova (Fetislam) și la Birza-Palanka.

În decursul acestui război îndelungat surveneau perioade de hărțuiri locale, cînd cete mai mici de-ale turcilor ostroveni și oameni devotați lor făceau incursiuni în munții Olteniei. Cunoșcînd bine drumurile preferate de inamici, Tudor știa cînd și unde să-i atace, combătîndu-i cu mult succes. Animat

de sentimente patriotice, el nu precupețea jertfe materiale personale și finanțază o întregă rețea de informații, surprinzînd astfel din timp acțiunile dușmanului. În această luptă deschisă și secretă, cad oameni devotați; dar și inamicul simte că are în față un comandant dîrz și destoinic. În ochii pandurilor, Vladimirescu se bucura de o autoritate absolută. Unul dintre ei a povestit mai tîrziu că Tudor, «care nu rîdea niciodată, cînd auzea că vin turcii... de bucurie începea să cînte și să joace ca un copil».

Cître sfîrșitul războiului, Tudor era comandir peste toate forțele pandurilor (6 000 de combatanți). Legăturile dintre pandurime și comandir s-au sudat atît de trainic, încît Tudor putea spune mai tîrziu cu toată îndreptățirea: «Numai cu pandurii țării, fără de nici un ostaș străin, voi face că nu se va mișca o iarbă din pămîntul țării». Iar în 1821, la semnalul comandirului de altădată, pandurimea va alerga în întregime sub steagul lui. Atunci, își va da el seama încă o dată că prin serviciile aduse patriei din trecut și-a cîștigat «iubire și jertfire din partea Norodului».

Ani de-a rîndul, pînă în ajunul răscoalei, Tudor deține postul de vătaf de plai, adică subprefect, la Cloșani.

Ștîncă Picuții ce se ridică acolo, în susul apei Motrului Mare, nu departe de locuința lui Tudor, amintea printr-o legendă vremurile cînd femeile se aruncau în prăpastie numai pentru a nu deveni roabe la turci. Pînă tîrziu înspre zilele noastre, prin peșterile din munții Cloșanilor s-au găsit arme ascunse de pe vremea lui Tudor!

După cum atestă chiar și izvoare scrise — la care se adaugă bogatele tradiții locale — locuitorii se adresau lui Tudor cu încredere pentru a le face dreptate. La Glogova se relatează, de exemplu, că Tudor i-a apărât

pe săteni față de însuși boierul Glogoveanu. Tradiția de aci se referă și la un procedeu caracteristic lui Tudor de a face dreptate. Astfel, constatînd că doi preoți au jurat strîmb în favoarea boierului și în dauna țărănilor, Tudor i-a pedepsit să tragă o căruță pînă la Tarnița, lângă Baia de Aramă...

Tudor Vladimirescu era foarte solicitat de săteni și ca hotarnic, adică inginer geometru, în rezolvarea litigiilor de proprietate, el fiind socotit «om drept și cu știință de trebile moșilor». În agromensură Tudor rivaliza cu cei mai calificați boieri, ba chiar a întocmit mai multe hotărnicii, prima de care știm fiind făcută tocmai la Padeș, de unde va lansa chemarea la răscoală.

EUROPA RÎDE DE BOIERI — «OCARĂ MARE!»

Aceste cuvinte îi aparțin lui Tudor Vladimirescu. Le-a scris într-un moment cînd încă o dată constatase că simțul patriotic al boierilor era cu totul atrofiat. Tudor le-a purtat o ură neîmpăcată, accentele lui de revoltă răbufnînd cu vigoare în multe rînduri încă înainte de răscoală.

Sentimentele de ostilitate contra «tiraniilor boieri» (cum se va exprima el) poate că își au geneza tocmai în casa lui Glogoveanu, cînd un boier trufaș l-a tratat pe Tudor cu dispreț și apoi l-a și palmuit. În acele clipe, Tudor «și-a tocat inima în dinți de necaz» și a spus că l-ar fi «mîncat nefript» pe persecutor. O viață întreagă, după cum va mărturisi Tudor însuși, el nu cunoaște din partea boierilor decît «zătîcniri» în treburile politice și ale lui personale.

Cu prilejul călătoriei sale la Viena, în cea de-a doua parte a anului 1814, Tudor constată că «slava cea mare ce au avut-o românii, boierii au stricat-o». Ce se întîmplase? În acel timp avusese loc o teribilă incursiune a turcilor în Oltenia, însoțită de prădăciuni, omoruri și tăieri de miini. Într-o atare împrejurare, singura măsură pe care a înțeles s-o ia cîrmuirea țării a fost aceea de a aduce în țară... o altă oștire turcească, care adaugă noi prădăciuni la cele deja efectuate.

Miopia politică a dregătorilor fu comentată cu multă ironie în cercurile din metropola de atunci a Europei, Viena. Tudor sintetizează această atitudine într-o singură frază, arătînd că de boierii români «rîd toate stăpînirile în toată lumea Europei», și adaugă: «Ocară mare!» Cînd văzu în muzeele Vienei animale împăiate, Tudor gîndi (iar mai tîrziu scrisese) că acolo, «lîngă hiarele sălbatice», ar fi locul potrivit pentru boierii de Divan, pe care el i-ar scurta de o palmă, i-ar umple cu paie și i-ar trimite «plocon din partea țării» ca să fie «puși în muzee».

Aceste rînduri erau așternute într-un moment cînd în țară birnicii săraci erau spînzurați cu capul în jos deasupra fumului de ardei iute sau erau legați spate la spate, dezbrăcați, pe un ger cumplit. Ba se mai turna și apă pe ei pentru a-i îngheța de tot. La asemenea cazne recurgea stăpînirea cu scopul de a stoarce omului și ultima lețcaie...

Nicidecum nu e de mirare că, după cum se va exprima Tudor Vladimirescu în 1821, locuitorii au rămas, din cauza exploatării, «mai goi decît morții cei din mormînturi».

ADUNAREA NORODULUI

La sfîrșitul lui decembrie 1820 și în ianuarie următor, Tudor Vladimirescu se afla în București și aci iarăși se lavi de nedreptele orînduiri, cu prilejul unui proces.

În noaptea de 18 spre 19 ianuarie el porni spre Oltenia în fruntea unei «soșite», adică a unui grup de oameni înarmați. În Gorj îl așteptau alți oameni credincioși; la Tîrgu Jiu, Tismana și Padeș se strînseseră laolaltă primele sute de luptători. Și astfel se constituie Adunarea norodului «pentru binele și folosul a toată țara». Proclamația de la Padeș se adresa direct tuturor obidiților: «Că ne ajunge, fraților, atîta vreme de cînd lacrimile noastre nu s-au mai uscat».

Avalanșa porni. Oamenii se adunară cu arme, cu furci, cu lănci, și-l urmară pe Tudor strigînd: «Trăiască libertatea!» Și astfel oastea poporului porni biruitoare pe meleagurile Olteniei.

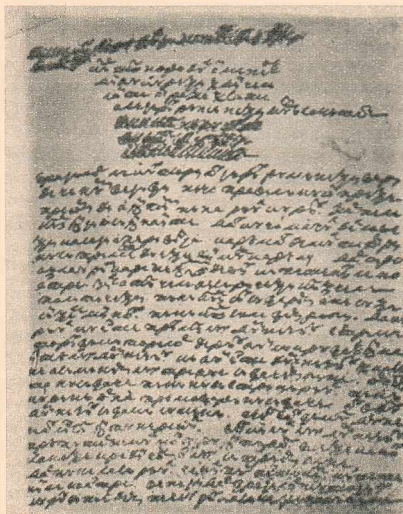
Ostașii stăpînirii trimiși împotriva «tîlharului» (adică: a haiducului) treceau de partea lui Tudor, înfrățindu-se cu oamenii din

◀ Astfel arătau casele moșnenilor din Vladimiri pe vremea lui Tudor.

„PÎNĂ CÎND...?“

«Fraților lăcuroși ai Țării Românești, veri de ce neam veți fi! Nici o pravilă nu oprește pe om de a întîmpina răul cu rău! Șarpele cînd își iasă înainte, dai cu ciomagul de-l lovești ca să-ți aperi viața, care mai de multe ori nu să primejduiește din mușcătura lui! Dar pe balaurii care ne înghit de vii, căpeteniile noastre zic, atît cele bisăricești, cît și cele politicești, pînă cînd să-i mai suferim o ne suge singele din noi? Pînă cînd să le fim robi?» Înflăcărata proclamație de la Padeș (fotografia redă un fragment) chema poporul la lupta de eliberare prin forțe proprii. Ea dădea glas năzuințelor «gloatei», aspirațiilor ei seculare la libertate și dreptate socială.

Adunarea norodului. Trimișii acesteia difuzează peste tot proclamația, iar la auzul chemării de a «jertfi averile rău agonisite», locuitorii care nu puteau intra în oaste întreprindeau alte acțiuni: atacau conacurile, izgoneau pe arendași, zapcii și isprav-

panduri aleși, călare pe armăsarul său «Aripaș» și purtînd în mîini piinea, ca simbol al belșugului. Era aclamat cu entuziasm de locuitorii Capitalei.

O Adunare a norodului avea acum puterea în mîini și pentru prima dată un om din popor, Tudor Vladimirescu, se afla la cîrma țării! Purta pe cap căciula de hîrșie neagră cu fundul alb — semn al domniei.

Lată-l însă în fața unor sarcini copleșitoare, pîndit de mari primejdii. Împărăția turcească îl considera un «hain», adică apostat. La Dunăre se adunau oștiri de intervenție... Cît despre monarhii europeni, legați prin «Sfînta Alianță», menită să apere regimurile reacționare, combăteau și ei orice mișcare revoluționară. De la Laybach (Ljubljana), ei condamnă mișcarea din Țara Românească. Boierii fugiți peste granița uneltea și cereau intervenție străină, iar cei rămași în țară erau gata oricînd să se alăture intervenționiștilor.

«CHIVERNISITOR» AL TREBURILOR OBȘTEȘTI

Se ivi și o altă primejdie, mai puțin așteptată: aristocrația grecească, aflată în fruntea mișcării eteriste, nu se dovedea un aliat de nădejde. Eteria declanșase răscoala pentru eliberarea grecilor la o lună de zile după începerea mișcării românești în Oltenia, și Tudor acceptase să încheie o convenție de alianță în lupta antiotomană, dar conducerea eteristă se arăta șovăitoare, chiar intrigantă.

La întrevederea lui Tudor cu Alexandru

«...M-AM ÎMBRĂCAT ÎN CĂMAȘA MORTII»

Opera lui Tudor fu curmată însă de evoluția precipitată a evenimentelor.

Poarta, edificîndu-se asupra poziției monarhilor din Europa, în loc de «om împărătesc» pentru cunoașterea situației la fața locului, cum ceruse Tudor prin demersuri scrise, trimise în Țara Românească o oaste numeroasă.

În această situație, cînd speranța în ajutorul țarului Rusiei se dovedise absolut zadarnică, fruntașii eteriști nu acționară în direcția unirii forțelor antiotomane, ci găsiră necesar să urzească intrigi, să caute, prin mijloace neloiale, a-și subordona forțele răsculaților români. În acest scop, după «rețeta» de totdeauna a intrigilor politice, trebuia înlăturată căpetenia...

De aceea, cînd Tudor se văzu obligat să se retragă din București, țintind să ajungă în Oltenia, la punctele întărite în vederea apărării, eteriștii îi aținură calea.

Tudor, care aflase că eteriștii au mituit pe unii panduri și căpitani ca să-l trădeze, aplică niște măsuri drastice de disciplină, menite să anihileze urzile eteriștilor, dar aceasta nemulțumi pe unii dintre capitanii săi, care nu vecheară cum se cuvine în ceasul marii primejdii. Eteriștii, care reușiseră să plaseze în jurul foisorului oameni de-ai lor, pătrunseră în foisor nestingheriți, dezarmară pe conducătorul răscoalei române, îl scoaseră din Golești și-l duseră la Tirgoviște. Acolo l-au ucis în mod mișelosc, noaptea, iar trupul i-l-au aruncat într-un iaz.

„ULMUL LUI TUDOR“

Stau mărturie pînă astăzi vestigiile grăitoare ale prezenței lui Tudor Vladimirescu și a pandurilor săi din vremea de apărare împotriva incursiunilor otomane în brimii ani ai secolului XIX. «Castanul lui Tudor de pe dealul Braniște de lîngă Gornovița indică locul unde își așezau pandurii tabăra și observau ținutul pînă la mari depărtări. «Ulmul lui Tudor» (azi a rămas doar tulpina din fotografie), pe un platou de lîngă Vladimiri, servea ca loc de observație și întîlnire al pandurilor. În pivnița de lîngă ulm au avut loc multe sfătuirii tainice asupra «folosului de obște». «Cula lui Tudor», situată pe Poiana Hoțească, în apropierea satului Piatra Albă, era un punct întărit de unde se puteau controla mișcările inamicului. Aci își găseau pedeapsa meritată spionii, trădătorii și inamicii prinși. Pe virful Natamania, nu departe de Balta, făcuse Tudor o circumă, de fapt un loc de întîlniri secrete și de pîndă. De aici se urmăreau mișcările lui Paul Nicolicescu, ale Rogobeților, Trocanilor, Paloșanilor și Răeștilor, ciraci ai turcilor, dușmani ai țării.

În această căsuță și-a petrecut copilăria Tudor Vladimirescu.

nici, pe cei înrăiți trimițîndu-i lui Tudor. Merită subliniat aci că ideile din proclamație au stîrnit agitație și printre iobagii români din Transilvania.

Dirijată din tabăra stabilită la Țințăreni, mișcarea puse stăpînire pe toată Oltenia, iar în primele zile ale lunii martie Adunarea porni spre București unde, Tudor Vladimirescu știa, locuitorii «cugetă la fel cu tot norodul».

UN OM DIN POPOR LA CÎRMA ȚĂRII

În drum spre capitala țării, Adunarea se mări pînă la 16 000 de suflete. Boierii din cîrmuire — căci domnul murise — făcuseră pînă atunci tot posibilul ca să oprească puhoiul revoluției: trimiseseră trupe împotriva lui Tudor; îl acuzaseră de a fi un anti-patriot care «se ridică mai mult decît ce firea l-a făcut»; încercaseră să-l asasineze; ceruseră turcilor ajutor militar. La apropierea lui Tudor de București, cei mai mulți dintre boierii fugiriți peste graniță, iar cei rămași socotiră oportun să cedeze și să depună jurămînt în fața lui, hotărînd în sinea lor să-l lovească pe la spate la prima ocazie. În ziua de 21 martie, Tudor Vladimirescu intră în București în fruntea a o mie de

Ipsilanti, conducătorul mișcării grecești în Principatele Române, acesta din urmă se comportă cu aroganță și mistifică realitatea, pretinzînd că este urmat de o mare oștire rusească; totodată el se eschivă să precizeze dacă va trece Dunărea cu destinația Grecia. Din toate acestea, Tudor conchise că eteriștii «nu se vor bate cu ispravă». Înșiși grecii mai lucizi își dădură seama de caracterul aventurier al planurilor eteriste și, după cum notează un cronicar al lor, «au început să-și deplîngă neamul». Urmarea fu că eteriștii puseră mîna pe o parte din administrația țării și grupuri ale lor se dedară la jafuri.

Așadar, Tudor avea să facă față unei situații interne și externe complicate.

Timp de două luni, cît domni la București, el făcu dovadă că este un bun «chivernisitor» al treburilor obștești. Printre altele a redactat un program («Cerile norodului») de organizare viitoare a țării, în care se punea problema înlăturării oricărei forme de jaf, a reducerii dărilor, desființării vămilor interne și abrogării legiurii lui Caragea, aflată în vigoare, dar care nu fusese «făcută din dorința a tot norodul». Tudor lansă și ideea unei acțiuni comune cu Moldova și luă măsuri sistematice pentru preîntîmpinarea invaziei turcești.

Tudor nu s-a temut de moarte. El avea un înalt simț al misiunii sale istorice și al riscului angajării sale în luptă. Era conștient că «înainte de a ridica steagul spre a cere dreptățile patriei mele, m-am îmbrăcat în cămașa morții».

«SĂ NE SCAPI DE STRÎMBĂTATE»

Moartea tragică a lui Tudor inspiră pe unul dintre panduri, rămas anonim, să alcătuiască un cîntec alegoric despre el, cu următoarele versuri de început:

Pom, pom, pom eram io, pom!
Pom eram cu frunză verde
Și verdeța mi se pierde.
Om, om, om eram io, om!

Cîntecul făcu înconjurul tuturor melea-gurilor unde se găsește limba română. Intr-o variantă a lui, Tudor este chemat:

Vii, vii, vii, Tudore, vii,
Să ne scapi de strîmbătate.

În cîntec, în povestiri, memoriile scrise și în documente, în conștiința poporului se păstrează în veac amintirea figurii luminoase a lui Tudor Vladimirescu. Gîndul și fapta lui patriotică dănuie neștirbite după un secol și jumătate și vor rămîne pentru totdeauna înscrise cu litere de foc în istoria poporului român.

de H. DONA

O scrisoare, conținând mai multe propuneri, am primit din partea cititorului M. Huțanu din Cîmpulung Moldovenesc. Vom încerca să răspundem pe scurt: 1) Ideea de a consacra în fiecare număr câte două pagini tineretului nu ni se pare prea reușită din punct de vedere publicistic, în primul rînd pentru că o compartimentare prea strictă a revistei pe pagini tematice i-ar știrbi unitatea și ar putea genera monotonie, iar în al doilea rînd pentru că tinerii constituie majoritatea absolută a cititorilor noștri și e necesar, deci, ca tot ce apare în coloanele noastre să fie în așa fel redactat și prezentat încît să-i intereseze. 2) Propunerea de a ne îndrepta în acest an atenția și spre zone turistice mai puțin popularizate (cititorul nostru se gîndește, probabil — și bine face — la Munții Dornelor), ni se pare îndrituită și ne vom strădui să-i dăm curs; 3) La fel de judicioasă este și sugestia de a consacra o suită de documentare conservării, apărării și înfrumusețării mediului înconjurător, luptei împotriva poluării și degradării. Deși am mai scris despre aceste lucruri, este vorba, totuși, despre o problemă fundamentală a vremii noastre și o reabordare a ei la un nivel mai ridicat credem că se impune.

Mai puține avem să-i răspundem cititorului Vasile Anta din orașul Gh. Gheorghiu-Dej, jud. Bacău. Probabil că observația dumisale cu privire la faptul că există numere din «Flacăra» foarte bune și alte numere mai slabe este întemeiată; citeva exemple concrete ne-ar fi ajutat să ne descurcăm mai bine. Propunerea de a se prezenta în revistă citeva mari șantiere este și ea, bine înțeles, justă; a fost o preocupare a noastră încă de la apariția «Flăcării» și ea s-a concretizat, recent, în mod deosebit, în ciclul de materiale consacrate realizării cincinalului 1966-1970. Desigur, despre marile șantiere ne vom ocupa și în continuare cu aceeași stăruință; realitățile patriei noastre și convingerile pentru care milităm ne obligă la aceasta. Cît privește rubrica de curiozități, credem că, ținînd seama de specific, accentul trebuie pus pe ilustrații; reluarea unor curiozități filologice publicate nu demult ni se pare mai puțin importantă. Nu ne angajăm nici să publicăm corespondențele în limbile chineză și japoneză ale numelor Ion, Vasile, Gheorghe ș.a. Or fi existînd oare asemenea corespondențe? Și dacă da, ce importanță are?

Așa cum am prevăzut, grosul scrisorilor primite săptămîna trecută se referă la Cerbul de aur. Deoarece sperăm că între timp spiritele s-au mai calmat, ne permitem să trecem mai repede peste multe dintre înțepăturile risipite cu generozitate de către cititorii noștri și vrem să reșinem citeva observații de ordin mai general. Majoritatea cititorilor sînt de părere că nivelul concurenților din acest an a fost net superior celor din precedenții doi ani. Criza prin care a trecut concursul în urma rezultatului absurd, revoltător, din 1969, pare să fi fost depășită. Multe scrisori ne cer amănunte cu privire la metoda prin care juriul alege cîștigătorii și foarte multe scrisori cer ca în această privință să intervină îmbunătățiri radicale (majoritatea celor ce ne-au scris cer publicitatea notărilor «ca la patinajul artistic, la Steaua fără nume sau la Eurovi-ziune»). Cu privire la festival, în afara aprecierii unanime față de recitalul lui O.C. Smith și a numeroase elogii la adresa lui Sergio Endrigo, părerile sînt împărțite. O cititoare (Liliana Datu din com. Poienarii Burchii, jud. Prahova) ne întrebă de ce, în pofida unor promisiuni, n-a fost invitată la festival și Margareta Pîslaru. Ne întrebăm și noi.

Cîteva scrisori se referă și la meciul Clay-Frazier, mulțumindu-ne pentru reportajul premergător și pentru imaginile de la întîlnire publicate în revistă. Nu avem intenția să intervenim, așa cum ne invită unii, în înfruntarea diferitelor puncte de vedere, recunoscîndu-ne cinstit incompetența. Cronicarul nostru sportiv, tov. Emanuel Valeriu, și-a expus părerea, așa că «Flacăra», ca atare, nu «s-a sustras de la comentarii».

Un cititor din Cluj, N. Paulian, ne critică pentru că nu ne-am ocupat de multă vreme de problema farfuriilor zburătoare. Asa este. Nici de Sfîntul Sisoe nu ne-am ocupat de mult. Și cauza este aceeași: nici într-un domeniu, nici în celălalt n-au intervenit elemente noi. Se pare că piloții (extraterestri, bineînțeles) ai farfuriilor zburătoare, după ce au citit raportul comisiei de oameni de știință americani, s-au supărat și au hotărît să nu ne mai viziteze, spre mîhnirea amatorilor de gazetărie (ne)științifico-fantastică. Ca să fim sinceri, și noi sîntem mîhniți. E păcat că o poveste atît de romanțioasă, care mai îndulcea asperitățile lumii noastre tehnificate și prea riguroase, s-a terminat. Așteptăm, deci, cu nerăbdare ca mintea oamenilor să născocască alt basm. Promitem că vom scrie despre el și în «Flacăra».

de Teodor MAZILU

VESELIE CU FORȚA

Sînt zile în care nu ești bine dispus. Mai mult decît atîta. Sînt zile în care nu vrei să fii bine dispus. Ai impresia că poți să-ți rumegi singur mîhnirea. Ei bine, nu... Se găsesc imediat binevoitori, gata să te înveselească și să te înzdrăvească... Sînt în stare să suporte ei toate cheltuielile, numai să te vadă iarăși cu surisul pe buze. Pînă nu te-au pus iarăși pe picioare, n-au nici un pic de liniște. Tu nu vrei să bei, și iați că unul te invită insistent, cu un dulce amestec de duioșie și amenințare.

— Hai să bem ceva împreună... Văd că ești prost dispus.

Proasta ta bună dispoziție i se pare un bun pretext pentru un chef minunat, așa că îi mulțumește cerului pentru necazul care a dat peste tine. Poate să și bea pînă cade sub masă, poate să-și și valorifice concepțiile umaniste... Un asemenea amestec de spumă de drojdie și încredere în om nu se ratează cu una, cu două. Refuzul tău îl jignește profund. El are idei atît de generoase și tu nu vrei să bei cu el un pîhărel de spumă de drojdie...

— Cum adică, nu vrei să bei cu mine?

Dulceața se topește pentru o clipă și timbrul vocii devine din nou dur și tăios ca lama unui cuțit. Sfioasa dorință se transformă în poruncă.

— Te rog să iei un loc și să te... simți bine...

Vrînd-nevrînd, trebuie să te simți bine... E limpede că dacă nu rizi cu gura pînă la urechi de glumele lui stupide îți dă cu scaunul în cap... Îți pîndește expresia feței și la fiecare semn de oboseală te trage de mîncă.

— Ce faci? Nu te înveselești? Așa ne-a fost vorba?

Din instinct de conservare, n-ai ce face, rizi, te bucuri de prezența lui și, deși te doare capul, mai ceri un pîhărel cu spumă de drojdie.

După ce te-a înveselit pe tine cu forța, se întristează brusc.

— Mă simt foarte prost... Aș vrea să mă sinucid...

O, să nu exagerăm... Nu e copleșit de gînduri fatale. Cînd spune că ar vrea să se sinucidă vrea să spună de fapt că are de gînd să mai bea și în altă parte.

de Emanuel VALERIU

PENITENȚA

Hocheiștii noștri au reîntrat în grupa B a turneelor mondiale, adică în rîndul formațiilor de categoria a II-a, după ce, cu un an în urmă, ne mîhniseră profund părăsind aceeași grupă, aci, la București, în fața privirilor noastre neputincioase. Să ne bucurăm?

Desigur, dar cu o măsură croită pe bună-cuviință, deoarece rezultatul lor recent, din Olanda, se cere apreciat nu ca un succes, ci ca o reparație pe care minutorii crosei pe gheață o datorau opiniei publice românești. Nu știu cum au privit turneul grupei C jucătorii, antrenorii și federația, dar știu că iubitorii sinceri ai celui mai dinamic sport de la noi, cei dezinteresați sub aspect material, adică cei care nu profită nici de călătorii peste hotare, nici de premii, ci doar de frumusețea pură a spectacolului, de calitățile etalate de compatrioții lor angajați direct în lupta de pe gheață, au stat ascunși în ei înșiși timp de un an de zile și și-au consumat amarul cu care îi dăruiseră reprezentanții lor cei mai autorizați. Acești oameni, demni de toată admirația, care au venit zilnic la patinoarul «23 August» vor uita cu greu eșecul de anul trecut. Pentru ei penitența la care i-au supus idolii lor va mai dura încă mult timp.

Dar pentru echipă?

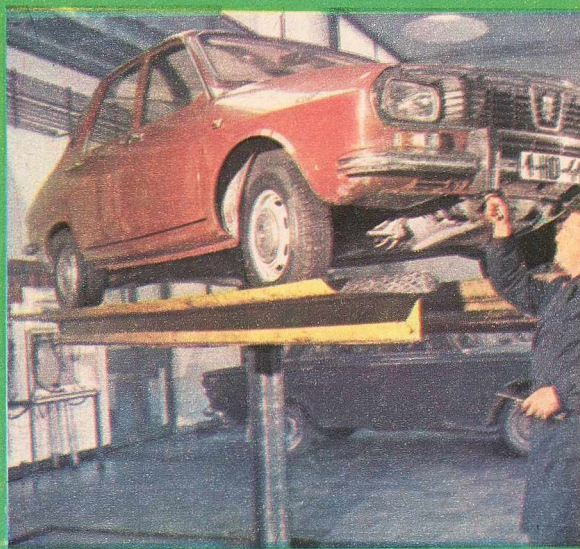
Aceasta, după părerea noastră, n-a făcut altceva decît să repare într-o măsură eroarea generală a anilor trecuți. Am trecut deci la o privire ceva mai îndepărtată decît limita unui singur an, fiindcă retrogradarea s-a datorat unor cauze mai vechi și unor repetate greșeli. În loc să-i lăudăm pe hocheiști — nu avem de ce, întrucît ei nu și-au îndeplinit acum decît o datorie neachitată la vreme — vrem să împiedicăm alte posibile poticniri, mă refer la două aspecte subiective, lăsînd la o parte singurul argument obiectiv: acela al lipsei bazei materiale corespunzătoare (în parte remediată prin noile patinoare artificiale construite) și cea care rezultă de aici, a insuficienței răspîndiri a hocheiului, deoarece printr-o muncă susținută și competență ea poate fi — la rîndul ei — simțitor remediată.

Ridic două chestiuni de mentalitate, ambele privind echipa națională: una de sorginte pur sportivă, cealaltă civică. Întîi, cea sportivă: dorința de a nu progresa în grupa A a vechii echipe și a conducerii sale. Considerînd că între posibilitățile ei și cele ale primei categorii sînt mari diferențe, jucătorii noștri, vinovat încurajați, au «luptat» să se mențină în B, pentru a nu deveni, în A, ciuca bătailor! Urită mentalitate. Nesportivă în esență și care i-a dus pe aceiași oameni în C! A doua: goana după căpătuială a celor mai mulți componenți ai formației, care transformaseră turneele de hochei în veritabile expediții comerciale. Sperăm că din penitența celor 365 de zile jucătorii și conducerea tehnică a echipei să fi tras concluziile cele mai juste. Revenirea lui M. Flamaropol la națională să însemne și mai multă încredere acordată antrenorilor noștri, dar în același timp să nu se uite nevoia de întinerire a echipei (anul acesta — practic — doar Axinte a fost promovată). Cît despre nivelul aspirațiilor, el se cere mereu înălțat, țintind permanent fruntea ierarhiei, chiar dacă, teoretic, ea nu poate fi cucerită. Altfel, nu se poate în sport. Recentul succes al hocheiștilor americani, promovați în turneul de la București în categoria A, în fața cehoslovacilor, este un bun exemplu. Dar mai puternic mi se pare acela al companiei de care ne-am detașat atît de clar, în grupa C, tot în această iarnă, alături de adversari care, sub raportul valorii, nu ne puteau stimula spre un joc de calitate superioară. E bine și frumos să cîștigi, dar trebuie să te mai întreb și împotriva cui?

În cunoscuta sală londoneză «Crystal Palace» s-au întîlnit, la începutul lunii, șapte campioane de gimnastică din șapte țări europene, în cadrul unui turneu neoficial al celor mai bune gimnaste.

Folosind — de această dată — birna drept recuzită fotografică, cele șapte fete au zîmbit de la stînga la dreapta, după cum urmează: Rani Parrika (Finlanda), Erna Havelka (Iugoslavia), Ans Van Gerwen (Olanda), Hanne Nielsen (Danemarca), Pamela Hopkins (elevă din Cardiff, Anglia), Ulla Holman (Norvegia) și Pia Frederiksson (Suedia).

ÎNTEPRINDERE DE INDUSTRIE LOCALĂ-HUNEDOARA

Stația Autoservice, str. Sîntuhalm, telefon 19.40

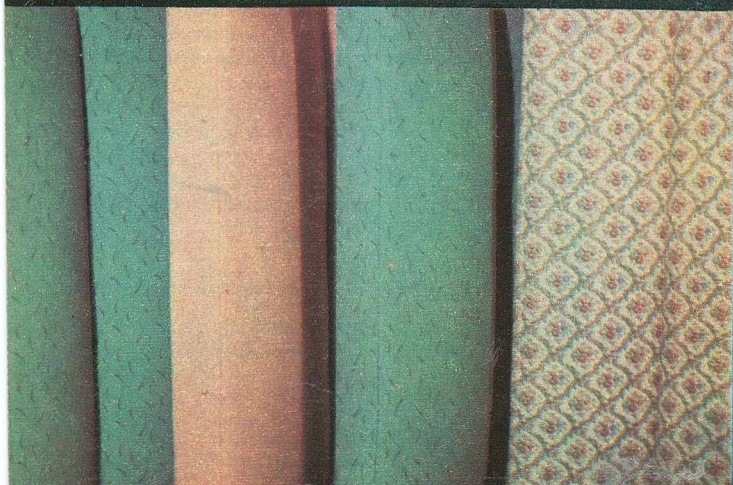
EXECUTĂ:

prompt și la înalți indici de calitate — pentru toate tipurile de autoturisme — lucrări de spălare, gresare, întreținere, revizii și reparații capitale, rectifică arbori cotiți, alezează cilindri motor.

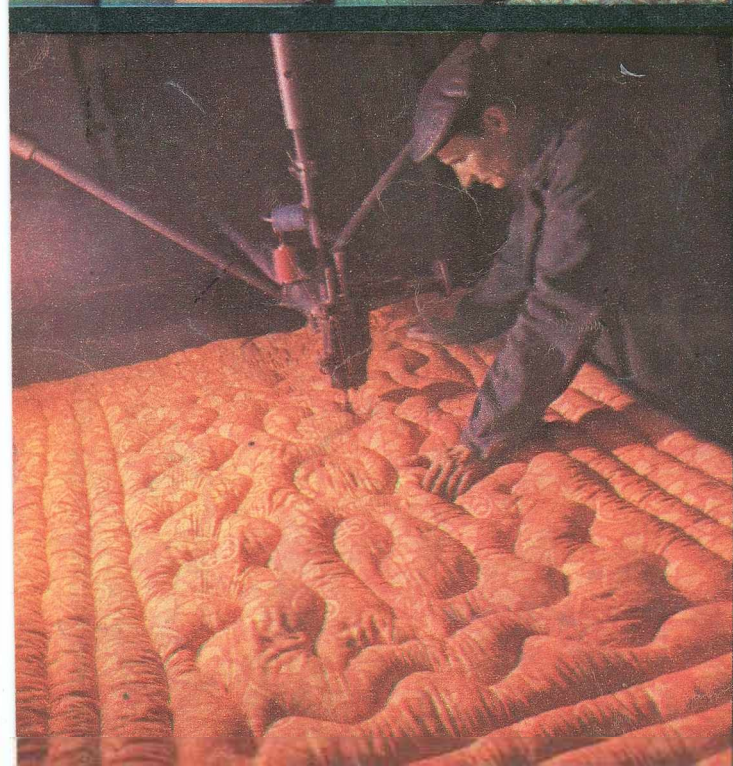
Lucrările se execută cu piesele unității sau ale posesorilor de autoturisme.

AUTOMOBILIȘTI,

APELAȚI CU ÎNCREDERE LA SERVICIILE PRESTATE DE UNITATEA NOASTRĂ.

ÎNTEPRINDERE DE INDUSTRIE LOCALĂ PETROȘANI

produce și livrează:

- vată croitorie
- vată industrială
- plăpumi de mătase și stambă
- saltele cioboțite
- confecții metalice — timplărie metalică, macaze CFI, piese turnate din fontă

PEȘTE CONGELAT

are mare valoare nutritivă

se poate pregăti într-o gamă largă de preparate culinare

DE VINZARE LA TOATE MAGAZINELE „ALIMENTARA”
ȘI UNITĂȚILE SPECIALIZATE DIN ÎNTREAGA TARĂ.

RECOM

Silviu BRUCAN

războiul și boala

Observatorul politic care străbate în aceste zile imensul teritoriu al Statelor Unite înțelege destul de repede accentul care se pune acum acolo asupra efectelor pernicioase ale războiului din Indochina în interiorul societății americane. Efectele în exterior în politica internațională sînt deseori trecute pe plan secundar.

Cadrul obiectiv al problematicei americane rămîne impresionant: colosale forțe de producție cu o eficiență și productivitate care situează industria și agricultura pe primul loc în lume, o piață internă al cărei dinamism este ilustrat de consumul a 8—9 milioane de automobile pe an. Și totuși, așa cum relevă editorialul lui «New York Times» din 14 martie, «o boală a cuprins întreaga țară», iar președintele Nixon, într-un interviu acordat cu o zi înainte, vorbește și el despre «o boală ciudată, fundamentală, care pare să se fi răspîndit», o boală ale cărei simptome le constăți în economie, în școli și universități, în criza rasială, inclusiv în mașinăria de stat pe care se sprijină sistemul american. Dacă efectele asupra economiei, pricinuite de hemoragia de dolari scursă pentru război, și asupra tineretului, pricinuite de distrugerile și atrocitățile comise în Vietnam, sînt relativ mai binecunoscute, ceea ce a alarmat în ultima vreme au fost semnele de dezintegrare și indisciplină în armată și poliție ale acestei «boli».

Statistici recente relevă că soldații din Vietnam dețin recordul în materie de consum de narcotice, iar ziaristul Anderson releva în «Washington Post» că ofițerii dorm cu revolverul sub pernă de teama soldaților, că fricțiunile rasiale au atins o violență neobișnuită și că tribunalele militare nu mai prindesc cu judecarea cazurilor de indisciplină. Dovada crimelor oribile săvîrșite în satul My Lay împotriva a peste o sută de țărani vietnamezi a fost pe deplin prezentată în fața Tribunalului din Fort Benning. Acum, colonelul Herbert, decorat cu cele mai înalte ordine militare, a dat în judecată pe generalul Barnes și pe colonelul Franklin — ambii ocupînd poziții superioare în armata din Vietnam — acuzîndu-i că au cocoloșit grave crime de război săvîrșite de soldați americani și saigonezi. În fiecare seară, pe micul ecran poți vedea ostași americani de pe front care-și exprimă amărăciunea și dezgustul față de război. Greva poliștilor din New York, un spectacol de necrezut, cu poliștii în uniformă sau civil demonstrînd pe stradă cu pancarte, strigînd lozinci și refuzînd să se prezinte la serviciu, în pofida deciziei Tribunalului, a fost de asemenea apreciată de comentatori ca o ilustrare a procesului de eroziune a puterii, care a fost accelerat de războiul din Indochina.

Observatori politici cunoscuți, ca James Reston, examinînd consecințele acestor fenomene pe plan politic, trag concluzia că s-a ajuns la o situație similară celei din 1968, cînd fostul președinte Johnson atinsese un nivel de popularitate extrem de scăzută și înregistrase o deficiență de credibilitate din cauza contradicției dintre vorbe și fapte.

Faptul că scena publică americană nu cunoaște demonstrațiile și protestele violente din anii trecuți împotriva războiului poate induce în eroare pe observatorul neavizat. În realitate, insuccesele militare succesive au lărgit considerabil sfera nemulțumirii și dezamăgirii în opinia publică, extinzîndu-se și asupra unei părți a «majorității tăcute» care a devenit vocală, așa cum arată ultimele sondaje de opinie.

Boala pricinuită de războiul din Indochina cere un tratament radical și urgent.

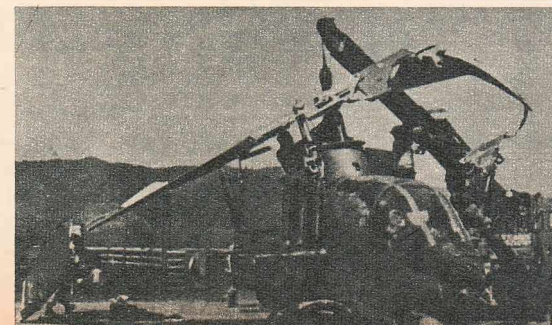
LAOS: INVADATORII ÎN DERUTĂ SINGURA SALVARE: FUGA

Operațiunea «VICTORIA TOTALĂ», declanșată prin invazia trupelor saigoneze în Laos, cu sprijinul masiv al forțelor armate americane, este pe cale să se transforme în inversul ei: «ÎNFRÎNGEREA TOTALĂ». Dezmințirile inițiale și asigurările ulterioare date de comandanții americani și subordonații lor sud-vietnamezi nu au fost în măsură să ascundă faptul că întregul plan de operațiuni elaborat de statul major american a fost răsturnat pe cîmpurile de luptă din Laos, unde, sub loviturile necruțătoare ale forțelor populare ale rezistenței se prefigurează, încă de pe acum, un adevărat dezastru militar pentru trupele invadatoare. Telegramele și comentariile de presă sînt în această privință mai mult decît elocvente. «Le Monde», într-un articol de fond intitulat sugestiv: «VIETNAMIZAREA» ÎN EȘEC, constată incapacitatea mașinii militare americane și a trupelor saigoneze de a-și realiza obiectivele în Laos. «După ce nu au obținut nici un succes, scrie ziarul, trupele invadatoare riscă să fie decimate». Observatorii militari consideră că, în fapt, cea mai mare parte a unităților saigoneze se află prinse într-o adevărată cursă, fiind încercuite în mod virtual. Situația lor este atît de gravă, încît ziarul «Le Figaro» nu-și ascunde temerea că ar putea avea loc un nou DIEN BIEN PHU. Agenția de presă a forțelor populare laotiene a anunțat că numai în cursul operațiunilor militare din luna februarie au fost scosi din luptă aproape 8 000 de soldați și ofițeri inamici. Atacate din toate direcțiile, hărțuite, bătute și cuprinse de panică, trupele saigoneze se retrag în dezordine spre frontiera sud-vietnameză, încercînd să se salveze cum pot și cu ce pot. Haosul de nedescris ce domnește în rîndurile invadatorilor este reflectat cu fidelitate în zeci de imagini înregistrate pe peliculă fotografică și dintre care reproducem aici cîteva, concluzive.

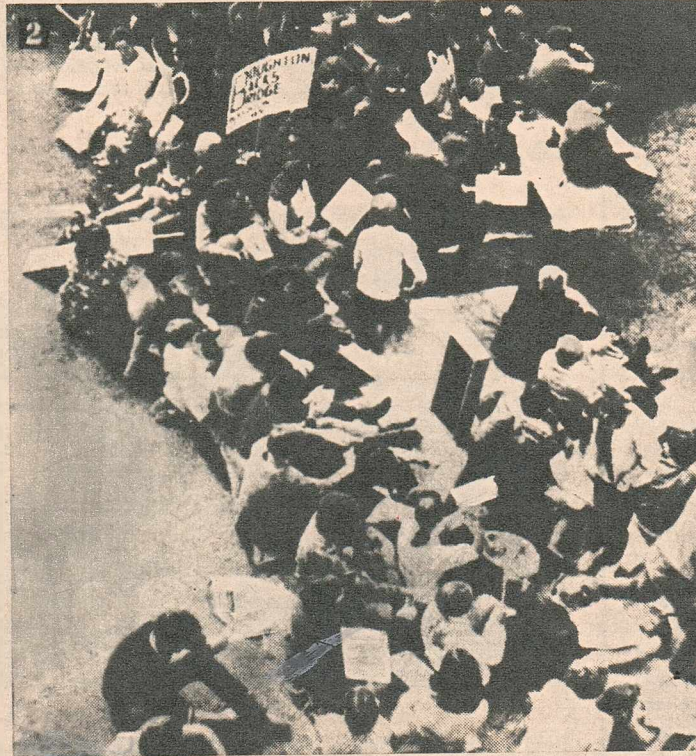

Elicopterele americane care i-au lansat în valuri succesive pe invadatori pe teritoriul Laosului s-au «reprofilat» acum în mașini zburătoare de... salvare. Cum însă panica de care sînt cuprinși fugarii din Laos este atît de mare, cei care nu reușesc să găsească loc într-un elicopter se agață cu disperare și cu riscul vieții de «libelula metalică», așa cum a făcut acest militar saigonez care a ținut să scape cu orice preț din iadul de pe front.

Citind o statistică a Pentagonului, agenția «Associated Press» comunica zilele trecute că Statele Unite continuă să piardă în războiul din Indochina în medie trei elicoptere militare pe zi, fiecare din ele costînd aproximativ 230 000 de dolari. În fotografie, unul din cele aproape 300 de elicoptere americane doborîte.

PROTEST DE... JOS ÎN SUS

GA. O fotografie-document care redă, cu fidelitate de ne-veritate, retragerea în debandadă a armatelor trimise de J.A. să invadeze Laosul. Revista americană «Time» a publicat în foto-color această imagine, împreună cu altele reflectând dezastrul militar americano-saigonez, tocmai în zilele cînd la Washington ministrul american al apărării, Melvin Laird, vorbea despre... succesul operațiunilor militare întreprinse de trupele invadatoare în Laos.

TRAGEREA. Înaintea unui nou Dien Bien Phu, gustul amar al înfrîngerii. Invadatorii saigonezi fac cale întoarsă, purtînd pe umerii ei răniții. Iată cu ce s-a soldat pentru ei operațiunea «viciu totală».

Una din formele de protest dintre cele mai frecvente și eficiente folosite în țările capitaliste de participanții la acțiuni deschise pentru echitate socială și satisfacerea unor revendicări legitime este, se pare, statul pe caldarîm. În urmă cu cîțiva ani, participarea filozofului octogenar englez Bertrand Russell la asemenea forme de luptă a avut — se știe — un puternic ecou în lume. Cele trei fotografii pe care le publicăm indică nu numai perpetuarea unei tradiții, ci și virulența rezistenței aparent pasive.

1) La Milano, puternice detașamente polițienești încearcă zadarnic să «disloce» masă compactă de muncitori, tehnicieni și funcționari de la societatea de telefoane «SIP», care au ocupat clădirea palatului administrativ pentru a obține aplicarea integrală a contractului colectiv încheiat. Demonstrația de jos în sus a obligat direcțiunea să promită satisfacerea revendicărilor.

2) Dîndu-și seama că nici un memoriu adresat autorităților nu a determinat luarea unor măsuri împotriva traficului excesiv pe autostrada care traversează orașul Bridge, situat în apropiere de Canterbury (Anglia), locuitorii au recurs la un mijloc de protest mai direct: au barat pur și simplu cu trburile lor autostrada la intrarea și ieșirea din Bridge. Și aici protestul de jos în sus s-a dovedit salutar; curînd va trebui să se construiască o variantă rutieră care va ocoli localitatea dornică să-și recapete liniștea.

3) Mii de studenți și elevi din orașul industrial Medelin (Columbia) au ieșit în stradă pentru a înfiera uciderea în cadrul unei represiuni polițienești a unui număr de 15 persoane care au luat parte la o demonstrație cu caracter revendicativ. În fotografie, unul dintre elevii participanți la acțiunea de rezistență pasivă prin statul pe jos este maltrat de polițistul înarmat cu biță.

I. CIOARĂ

caracas- teheran- tripoli

Fără îndoială, numele celor trei capitale s-au înscris în ultimele săptămâni ca tot atâtea importante etape ale uneia din marile bătălii ale decolonizării — avînd drept miză această materie primă majoră care este petrolul. Din capitala venezuelană au fost afirmate răspicat, în decembrie trecut, revendicările membrilor Organizației țărilor exportatoare de petrol, cuprinse în rezoluția, devenită azi notorie, purtînd numărul 120. În baza prevederilor acesteia s-au desfășurat, începînd de la 12 ianuarie, încordatele tratative de la Teheran între reprezentanții țărilor producătoare de petrol din Golful Persic, pe de o parte, și ai 23 companii occidentale, pe de alta — soldate, precum se știe, cu satisfacerea în bună măsură a revendicărilor celor 6 state: Abu-Dhabi, Iran, Irak, Arabia Saudită, Kuwait și Qatar. Abia încheiat acordul din 14 februarie de la Teheran, reprezentanți ai Libiei, Algeriei, Irakului și Arabiei Saudite s-au întrunit la Tripoli pentru a se pune de acord asupra unei poziții comune în vederea unei alte runde de negocieri cu companiile occidentale vizînd, potrivit unor surse informate, obținerea — în afara sporului cîștigat la Teheran — a unei așa-numite prime de proximitate, adică diferența dintre prețul petrolului livrat în Golful Persic și cel al petrolului livrat în porturile mediteraneene. Libia, în ceea ce o privește, a și început să poarte tratative cu societățile petroliere în acest sens. Iată, deci, o adevărată «reacție în lanț». Care nu s-a oprit însă aici. Venezuela a anunțat la rîndu-i că intenționează să aducă prețurile de referință ale țiteiului la nivelul celor fixate de «rezoluția 120»; Nigeria și-a afirmat hotărîrea de a angaja negocieri cu societățile străine ce operează pe teritoriul ei, în legătură cu prețul petrolului nigerian, care reprezintă în prezent jumătate din cel fixat de O.P.E.C.; iar Algeria a naționalizat 51% din capitalul societăților petroliere franceze concesionare, acest fapt permițîndu-i să exercite controlul asupra activității lor.

Față-n față se află, am putea spune, două forțe, tratînd de la egal la egal: cea a companiilor occidentale, care exploatează aproximativ 3/4 din resursele petroliere ale lumii capitaliste, și cea a țărilor Orientului Mijlociu și Maghrebului care, numai ele, furnizează 30% din petrolul lumii. Țările posesoare de resurse petroliere fac astăzi front comun împotriva «celor 7 mari» tocmai pornind de la conștiința faptului că problema petrolului înseamnă mult mai mult decît sporirea costului petrolului brut și consacrarea depășirii fazei «fifty-fifty» în împărțirea beneficiilor. «Experiența afirmării dreptului de suveranitate — scria ziarul tunisian «Al Anal» — nu constă numai în a întreprinde acțiuni pe plan extern, a ocupa un loc la O.N.U. sau a instala drapelul oficial pe clădirile oficiale, ci ea înseamnă mai ales adoptarea de măsuri reclamate de interesele majore ale națiunii...» Iar un corolar al ideii fundamentale că fără suveranitate economică decolonizarea ar rămîne numai un simulacru de independență îl constituie concluzia că numai prin utilizarea în interesul țării a bogățiilor naționale poate fi realizată politica de dezvoltare economico-socială multilaterală. Iată de ce, pe bună dreptate, referindu-se la faptul că în urma acordului de la Teheran țărilor producătoare din Golful Persic le vor reveni peste 1 miliard de dolari numai în acest an — respectiv echivalentul «ajutorului» american dat țărilor în curs de dezvoltare — Bechir Ben Yahmed scria în «Jeune Afrique»: «Lumea a treia s-ar putea lipsi de ajutor dacă n-ar mai fi spoliată».

pentru a 37-a oară

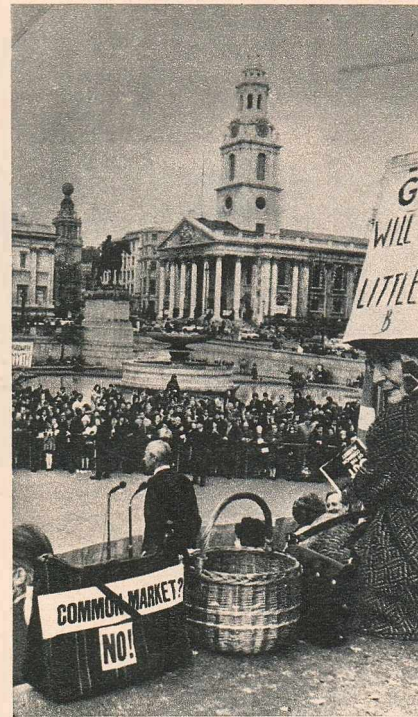
România a fost prezentă la Tîrgul de la Leipzig — ediția de primăvară 1971 — la care au participat 9 500 firme din 67 de țări, reprezentînd 25 ramuri tehnice și 22 ramuri ale industriei bunurilor de larg consum. Exponatele românești — elemente de automatizare, aparate ale industriei electrotehnice, rulmenți, produse ale industriei de construcții, tractoare, motoare diesel etc. — au stîrnit un deosebit interes atît din partea personalităților și specialiștilor care au vizitat pavilionul românesc, cît și din partea publicului larg.

toulouse: atac gangsteresc

Două secvențe ale atacului asupra băncii «Société Générale» din Toulouse, considerată una dintre cele mai senzaționale acțiuni gangsteresti ale ultimilor ani. Fotografia 1 vă prezintă momentul cînd, după darea alarmei, cei cinci bandiți s-au baricadat în clădirea băncii, luînd zece ostatici. În schimbul eliberării acestora ei cereau poliției 300 000 franci (pe lingă cei 120 000 de franci pe care îi furaseră), precum și două automobile cu care să poată părăsi — nestingheriți — orașul.

Temîndu-se pentru viața ostaticilor, poliția n-a intrat deschis în acțiune decît după eliberarea ultimului dintre aceștia, la 250 km de Toulouse, pe șoseaua spre Nîmes. Cu începere din acest moment a fost declanșată o vastă acțiune care a dus în scurt timp la depistarea membrilor bandei. Fotografia 2 vă prezintă prima arestare în cadrul acestei operațiuni.

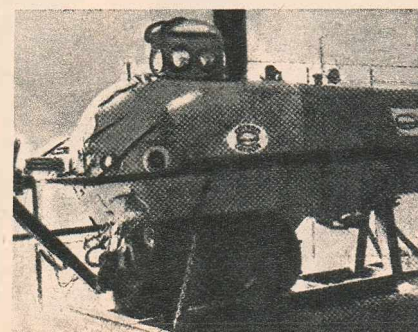

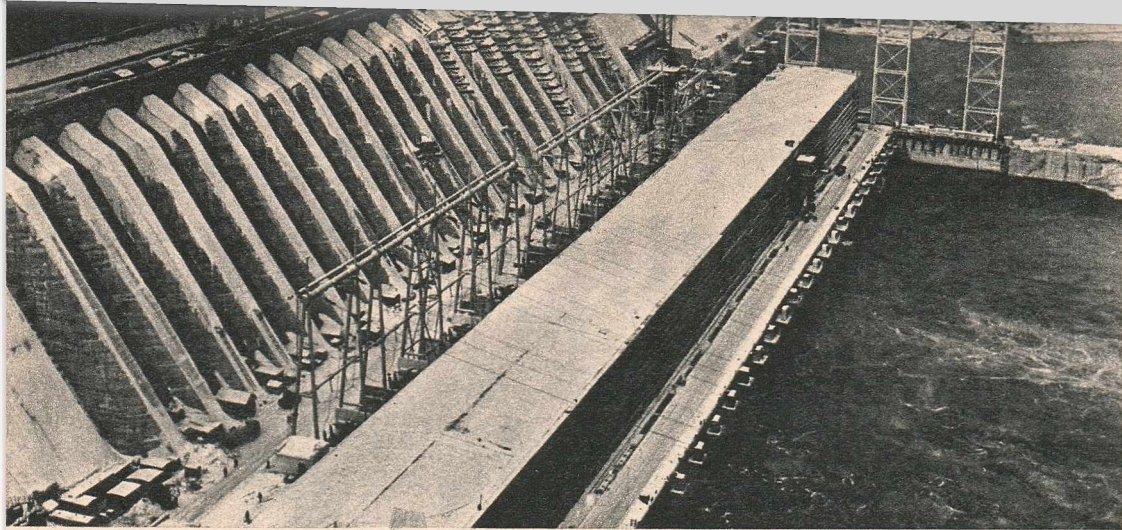
„piața comună? nu!“

Efervescenta mișcării greviste din Anglia, în semn de protest împotriva legislației anti-sindicale proiectate de guvernul conservator, este însoțită de un puternic val de opinie publică, care se opune intrării Marii Britanii în Piața comună. Un număr din ce în ce mai mare de englezi consideră că o eventuală adeziune la C.E.E. va agrava și mai mult situația economică în detrimentul maselor de consumatori britanici. Agenția engleză «Keystone», care transmite această fotografie, menționează că la marea demonstrație publică «Anti-Piața comună», care a avut loc zilele acestea în Trafalgar Square din Londra, au luat parte atît deputați laburiști cît și conservatori. Gospodinele care au venit aici cu coșuri și sacose goale au demonstrat simbolic sub lozincă: «PIAȚA COMUNĂ? NU!»

submarinul galben... pe uscat

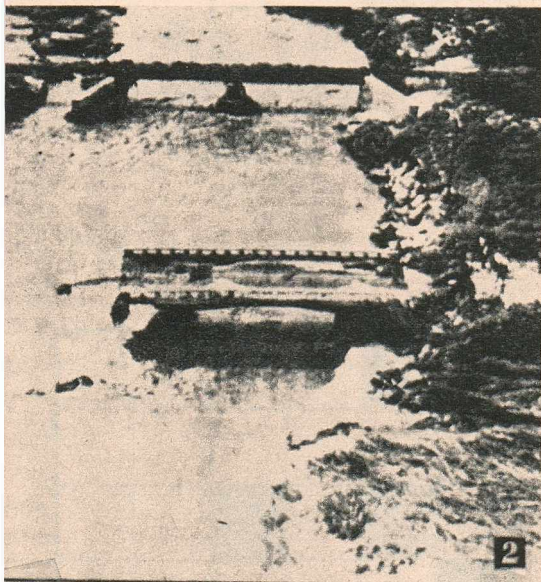
Cunoscut europenilor mai mult din vestitul cîntec al Beatles-ilor, submarinul galben, sub pavilion american, a părăsit, din motive de... circumstanță, oceanul și s-a instalat, alături de exponate oceanice engleze, japoneze, sovietice, vest-germane și altele, într-unul din pavilioanele expoziției oceanografice deschise la Bordeaux. «Oceanexpo '71» a prilejuit timp de cîteva zile o amplă confruntare de programe și tehnici de explorare și exploatare a oceanelor.

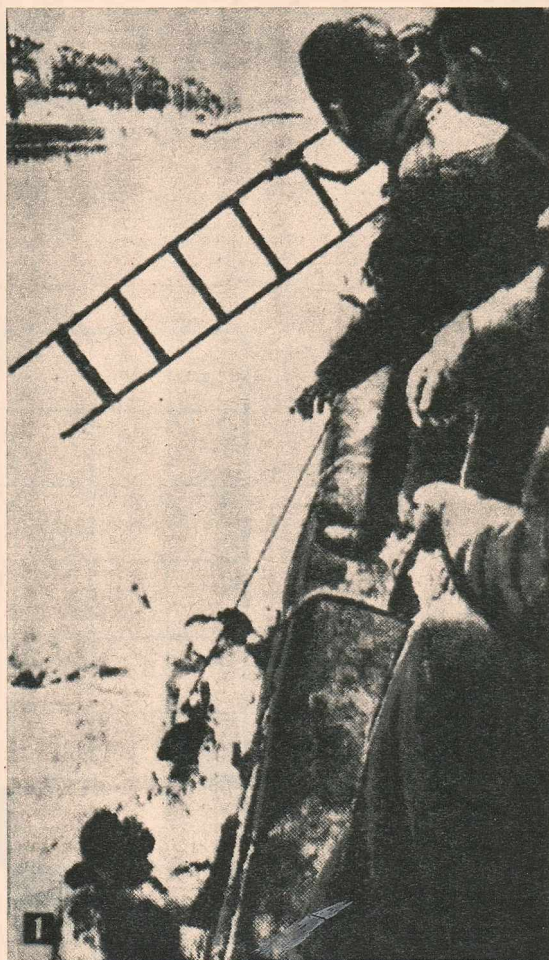
nou gigant pe enisei

În cinstea Congresului al XXIV-lea al P.C.U.S. a fost dat în folosință ultimul dintre cele zece agregate ale centralei hidroelectrice Irasnioarsk. Funcționând cu întreaga sa capacitate, noul gigant energetic de pe Enisei are în prezent o putere instalată de 5 000 000 kilowați.

brazilia: inundații catastrofale

Multe de morți, zeci de mii de sinistrați, un număr încă nerecizat de persoane dispărute și pagube de milioane, iată bilanțul inundațiilor catastrofale care au avut loc în Brazilia. Zone întregi din statele Guanabara, Rio de Janeiro și Sao Paulo au fost acoperite de apă, în urma unor ploi torențiale succesive. În fotografia nr. 1: aspect de la operațiunile de salvare a supraviețuitorilor dezastrului și de pescuire a cadavrelor. Foto 2: podul care lega orașul Rio Bonito de Rio de Janeiro a fost rupt în două de pui.

cronica de trei secunde

NOILE BASME

Pe scurt, foarte pe scurt, «revoluția» la care lucrează «Frontul pentru eliberarea femeilor din Anglia» propune: o revizuire radicală a basmelor. Firește, când se restructurează atâtea istorii, când oamenii maturi au atâtea bătaii de cap cu redactarea Istoriei — de ce nu s-ar schimba și basmele? Omul matur se definește și prin capacitatea de a se adapta fiecărei noi redactări a Istoriei. El o reredactează, el o crede. Numai că de data asta, cu basmele, lucrurile vor fi mult mai complicate. Albă-ca-Zăpada — de pildă. «Frontul» propune ca ea să nu mai spele vase, să nu mai stea acasă, să fie activă social, iar când va fi trezită de prinț, Albă-ca-Zăpada să descindă cu el în mină nu pentru a extrage pietre prețioase, ci cărbune. Albă-ca-Zăpada va munci fericită. Nu se va mai pune accentul pe frumusețea și bogăția eroinelor, ci vor fi scoase în evidență alte calități — precum inteligența și personalitatea, calități care vor permite în primul rând să-și decidă propriul destin. Finalul basmului va rămâne neschimbat: «Și au trăit fericiți până la adânci bătrâneți», dar se va adăuga: «... muncind împreună, împărțind laolaltă viața și dragostea». Nu e încă sigur dacă cei doi — în noua versiune — se vor căsători legitim, asta rămâne o altă poveste, dar, oricum, «Frontul» caută un editor pentru «restructurarea acestui gen de literatură»... Cred că editor se va găsi, dar copiii care să creadă în noile basme restructurate — ioc!

NOILE OBSTACOLE

Fiindcă într-o singură reuniune la hipodromul Auteuil, 30 de cai din 85 de concurenți au căzut la trecerea obstacolelor și 4 jockeyi au ajuns la spital, cronicarii nu se leagă armonios: iarna a fost clementă, caii sînt bine antrenați, pista de alergări a fost admirabil refăcută, și atunci de ce cad bipezii și patrupezele? E de vină pista? Ea a fost atît de bine reamenajată încît «oferă cailor un teren admirabil pentru a le permite să atace obstacolele cu o periculoasă impetuoșitate». Să stricăm atunci pista? Nu. «Mult mai realist ar fi — scrie un specialist, și termenul de «realism» atinge aici savoarea suprarealistă — să se redimensioneze obstacolele, să li se dea eventual și o nouă formă, care, asigurînd caracterul selectiv și spectacular al parcursului, să diminueze riscurile... Redimensionarea obstacolelor e o idee la care lumea muncește de cînd s-a născut. A fost chiar o vreme cînd se credea că cu cît obstacolele sînt mai grele cu atît viața e mai frumoasă. N-a ținut. Acum vrem ca obstacolele să nu se schimbe dar să se modifice, cursa să rămînă și selectivă, și spectaculoasă și cît mai puțin riscantă... Poate caii să ne înțeleagă!

Eu revin la ideea că ar trebui stricată pista pentru ca patrupezele să nu mai fie atît de impetuoase, devenind deci mai înțelepte. Totdeauna pistele prea bune au fost mai periculoase pentru înțelepciune decît obstacolele cele mai grele.

Radu COSAȘU

Agenda

Sfidînd parcă vîrsta respectabilă de 82 ani, MAURICE CHEVALIER continuă să fie o prezență activă, agreabilă și prestigioasă. Zilele acestea i-a apărut la Londra volumul de memorii intitulat «Remember It Well». Cu acest prilej a avut loc o recepție la Dorchester Hotel, unde Maurice Chevalier a fost sărbătorit ca un veritabil autor de best-seller.

Actrița americană JANE FONDA, care în ultimii ani s-a distins prin curajoase acțiuni de luptă pentru pace, democrație și progres, a ținut să-și demonstreze simpatia față de militanta de culoare Angela Davis, petrecînd Ziua femeii în celula acesteia, la închisoarea din San Rafael. După acest gest simbolic, Jane Fonda a declarat presei: «Angela este o femeie minunată, dăruită cu totul cauzei pentru care luptă. Nu Angela Davis, ci cei care o țin în temniță sînt criminali». După cum anunță presa, Jane Fonda se pregătește acum să interpreteze pe ecran rolul vestitei militante revoluționare Rosa Luxemburg.

ROCKWELL KENT, cunoscutul pictor american progresist, a încetat din viață la New York, în vîrstă de 89 ani. Laureat al Premiului Lenin «Pentru întărirea păcii între popoare», Kent a fost pînă în ultima clipă a vieții sale un adversar declarat al politicii S.U.A. de agresiune în Indochina. Multe din lucrările sale din ultimii ani sînt consacrate eroismului Vietnamului luptător.

Criza politică australiană declanșată în urma demisiei cabinetului prezidat de John Gordon a luat sfîrșit prin formarea unui nou guvern prezidat tot de un exponent al

partidului liberal — WILLIAM McMAHON (63 de ani). Se pare că rocado a fost necesară nu atît pentru abordarea unei noi politici, cît pentru refacerea unității precare din sinul partidului guvernamental. McMahon, care a deținut în fostul guvern portofoliul de ministru de externe, nu se arată dispus să renunțe la politica, atît de criticată în Australia, de angajare a țării în conflictul din Indochina.

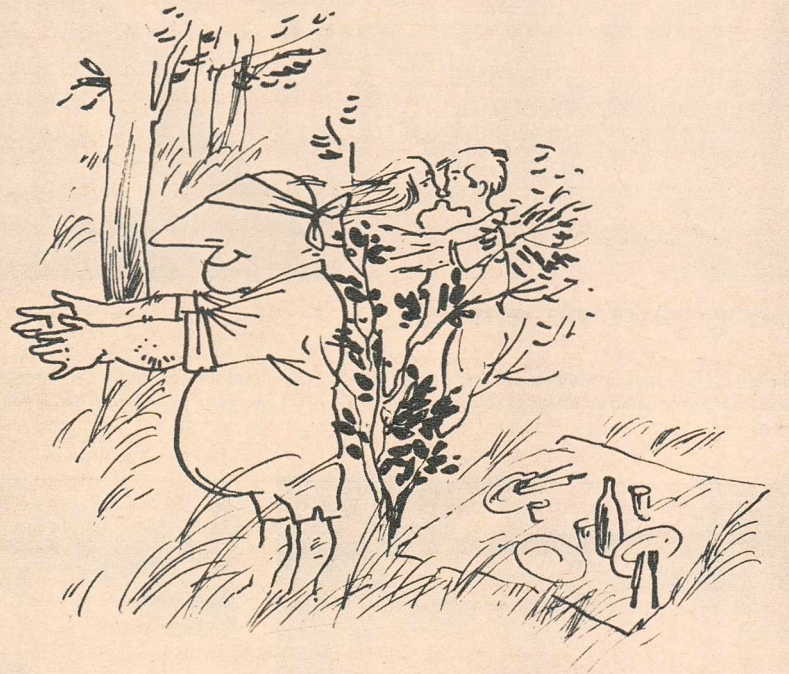
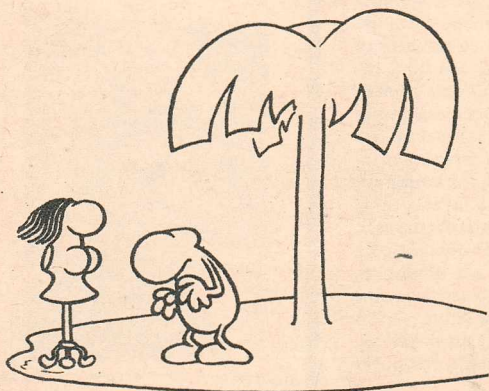
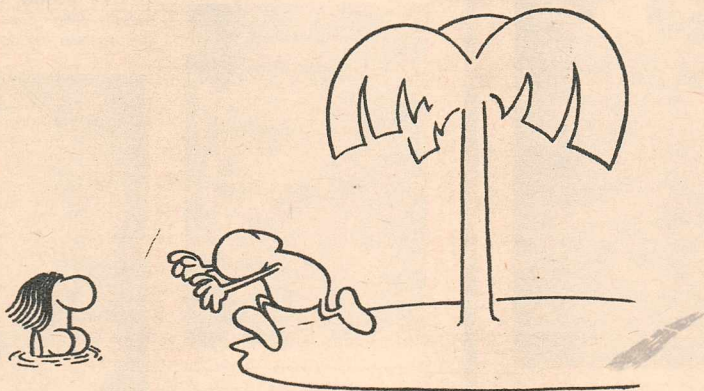
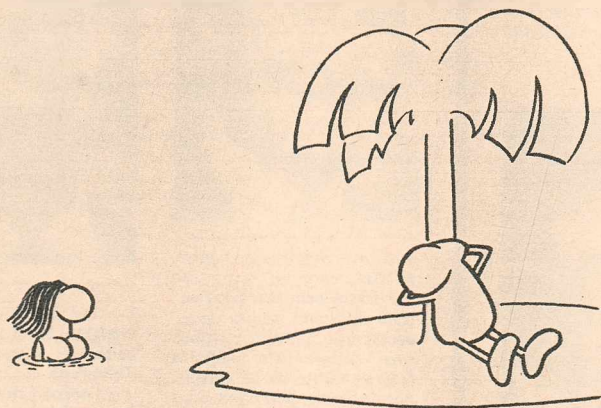
Evocînd «surse demne de încredere», mai multe ziare britanice, între care Daily Telegraph și Daily Express, menționează că de mai multe luni au loc convorbiri secrete anglo-rodiesiene la Pretoria, prin intermediul ambasadorului englez în R.S.A. Dacă aceste tratative se soldează cu succes, nu este exclus ca să aibă loc o întîlnire directă între premierul britanic Edward Heath și șeful regimului rodiesian — JAN SMITH. Observatorii politici consideră că o asemenea orientare a guvernului londonez ar fi de fapt «continuarea logică» a unei politici în favoarea acelor forțe care îi sprijină pe rasiștii de la Salisbury.

La procesul de la Fort Benning, căpitanul american ERNEST MEDINA a fost denunțat de principalul acuzat, Lt. W. Calley, că a ordonat personal executarea masacrului din satul My Lai, în care trupele americane au ucis 102 bătrîni, femei și copii lipsiți de apărare. Deși procesul durează de multe luni și este punctat de amînări succesive, opinia publică americană urmărește cu interes desfășurarea lui, înfierînd orice încercare de a-i disculpa pe ucigașii în uniformă.

UMOR DE PESTE HOTARE

PĂCĂLICI!

1	S	P	A	T	E		7	P	R	I	10
2											
3	T	R	O	I	A						
4											
5											
6		I	L	A							
7					C	U	R	S	Ă		
8											
9									P	A	
10											

ORIZONTAL: 1) Păcăleală... în pardo-seală — Cade-n plasă. 2) ladeș! (pl.) 3) Reședința celui amăgit de sirene (mit.) — Sec! 4) Glumă moldovenească — Ușor de păcălit (fig.). 5) Demonstrativ pentru femei! 6) Refrenul oțtenilor plecați la coasă — Nu-i păcăleală! (masc. pl.) 7) Trișat pe jumătate sau... de trei ori — Păcăleală pentru șoareci. 8) Nota doi! — Suport pentru dus... credulii — Întră la apă! 9) Prinsoare cu păcăleala uitucului — Aprilie, în cifre. 10) Farse cu cărți.

VERTICAL: 1) A înșela la joc — Păcă-

leală... cinematografică. 2) Autoînșelare... pe parcurs. 3) Atrageri în cursă — Pană. 4) Isteț autor de farse din literatura noastră populară... — ...și un vestit bărbier creat de pana lui Caragiale. 5) Astfel — Te ispitește... să intri la apă. 6) Aici e rost de învîrteli. 7) E la pămînt! — Șmecher la urmă... — ...și la început! 8) Cap de vulpoi — Păcăleală pescărească. 9) Păcăliți — Instabil. 10) A pregăti cu grijă întinderea mrejelor (fig.) — Niște plase și... salut!

I. CARAIMAN

Dezlegarea jocului «THEODOR AMAN (1831-1891)», apărut în nr. trecut

ORIZONTAL: 1) CIMPULUNG — ACT. 2) IS — ANDREESCU. 3) SCOLI — CRAIOVA. 4) EOL — RAA — MN — AU. 5) KV — BEL — SIAC — T. 6) EAC — MATEI — PO. 7) PST — LAIR — ARAP. 8) ICENI — BAL — ERO — 9) CUL — VLAD — ZVIR. 10) T — ILIE — ARTIST. 11) ULEIURI — A — S — R. 12) RARES — BARATIE. 13) ACEL — MILITANT.

FLACĂRA-ALBUM

Temperatura maximă a serilor de la Brașov a fost înregistrată în seara când a cântat O.C. SMITH.

Fotografie de S. STEINER

